

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Kladno

nám. Edvarda Beneše 2353, 272 01 Kladno

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost

platnost od 1. 9. 2024

Obsah

<u>1 Úvodní identifikační údaje:</u>	4
<u>2 Profil absolventa</u>	5
<u>3 Charakteristika školního vzdělávacího programu</u>	7
<u>4 Učební plán</u>	18
<u>4.1 Rozvržení týdnů ve školním roce:</u>	20
<u>5. Přehled rozpracování obsahu RVP do ŠVP</u>	21
<u>6 Učební osnovy</u>	22
<u>Anglický jazyk</u>	22
<u>1. ročník</u>	26
<u>2. ročník</u>	28
<u>4. ročník</u>	31
<u>Cvičení z anglického jazyka</u>	33
<u>4. ročník</u>	38
<u>Český jazyk</u>	39
<u>1. ročník</u>	43
<u>2. ročník</u>	46
<u>3. ročník</u>	50
<u>4. ročník</u>	53
<u>Literatura</u>	56
<u>1. ročník</u>	61
<u>2. ročník</u>	65
<u>3. ročník</u>	70
<u>4. ročník</u>	75
<u>Občanská nauka</u>	80
<u>1. ročník</u>	85
<u>Dějepis</u>	89
<u>1. ročník</u>	93
<u>Fyzika</u>	96
<u>1. ročník</u>	98
<u>Chemie</u>	100
<u>2. ročník</u>	103
<u>Biologie</u>	104
<u>1. ročník</u>	106
<u>Ekologie</u>	107
<u>1. ročník</u>	109
<u>Matematika</u>	111
<u>1. ročník</u>	113
<u>2. ročník</u>	117
<u>3. ročník</u>	119
<u>4. ročník</u>	122
<u>Cvičení z matematiky</u>	124
<u>4. ročník</u>	126
<u>Tělesná výchova</u>	129
<u>1. ročník</u>	132
<u>2. ročník</u>	137
<u>3. ročník</u>	139
<u>4. ročník</u>	141
<u>Informační a digitální technologie</u>	143
<u>1. ročník</u>	145

<u>2. ročník</u>	146
<u>Písemná komunikace a administrativa</u>	148
<u>4. ročník</u>	157
<u>Ekonomika</u>	158
<u>1. ročník</u>	161
<u>Účetnictví</u>	164
<u>3. ročník</u>	166
<u>4. ročník</u>	170
<u>Veřejné finance</u>	172
<u>4. ročník</u>	176
<u>Právo</u>	178
<u>1. ročník</u>	182
<u>2. ročník</u>	185
<u>3. ročník</u>	186
<u>4. ročník</u>	190
<u>Veřejná správa</u>	191
<u>1. ročník</u>	194
<u>2. ročník</u>	196
<u>3. ročník</u>	197
<u>4. ročník</u>	199
<u>Učební praxe</u>	201
<u>4. ročník</u>	204
<u>Odborná učební praxe</u>	208
<u>2. ročník a 3. ročník</u>	211
<u>Geografie</u>	214
<u>2. ročník</u>	216
<u>Aplikovaná psychologie</u>	218
<u>4. ročník</u>	222
<u>Společenská kultura</u>	224
<u>3. ročník</u>	227
<u>4. ročník</u>	228
<u>Povinně volitelné předměty</u>	229
<u>Kondiční cvičení</u>	229
<u>Relaxační techniky</u>	231
<u>Kreativní tvorba</u>	232
<u>Základy francouzštiny</u>	234
<u>Konverzace v anglickém jazyce</u>	237
<u>7. Popis materiálních a personálních podmínek realizace školního vzdělávacího programu</u>	240
<u>8. Spolupráce se sociálními partnery</u>	241

1 Úvodní identifikační údaje:

Škola (předkladatel): <ul style="list-style-type: none"> - název a adresa - telefon - fax - e-mail - www.stránky	<ul style="list-style-type: none"> - Střední odborná škola a střední odborné učiliště Kladno, nám. Edvarda Beneše 2353, 272 01 Kladno - telefon: 312 278 041 - fax: 312 247 436 - e-mail: škola@sosasoukladno.cz - www.sosasoukladno.cz
Zřizovatel: <ul style="list-style-type: none"> - název a adresa - telefon - fax - e-mail - www.stránky	<ul style="list-style-type: none"> - Středočeský kraj, Krajský úřad, Odbor školství a sportu, Zborovská 11, 150 21 Praha 5 - telefon: 257 280 111 (ústředna) - fax: 257 280 203 - e-mail: info@kr-s.cz - www.kr-stredocesky.cz - www.stredocech.cz
Název školního vzdělávacího programu:	Veřejnosprávní činnost
Kód a název oboru vzdělání	68-43-M/01 veřejnosprávní činnost
Stupeň poskytovaného vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Úroveň vzdělání	EQF 4
Délka a forma vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> - 4 roky; denní forma vzdělávání
Platnost ŠVP	<ul style="list-style-type: none"> - od 1. září 2022
Ředitel školy: Podpis ředitele školy:	<p>..... Mgr. Petr Paták, DiS</p>
Číslo jednací: Razítko:	

pozn.:

ŠVP (zkratka): Školní vzdělávací program

2 Profil absolventa

Název a adresa školy:

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Kladno, nám. Edvarda Beneše 2353, 272 01 Kladno

Zřizovatel:

Středočeský kraj, Krajský úřad, Odbor školství a sportu, Zborovská 11, 150 21 Praha 5

Název ŠVP:

Veřejnosprávní činnost

Kód a název oboru vzdělávání:

68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost

2.1 Popis uplatnění absolventa v praxi

Absolvent se uplatní v rámci působnosti územních, ústředních nebo jiných orgánů státní správy a samosprávy jako referent státní správy nebo referent samosprávy. Zajišťuje odborné činnosti nebo ucelené agendy, např. v oblasti hospodaření s majetkem obce, vedení evidencí podle závazně platných předpisů, vedení agend správních a samosprávních komisí, práce související s vystavováním úředních dokladů, s určováním, vyměřováním a vybíráním dávek a poplatků, se správním řízením apod. Získané ekonomické a právní vzdělání mu umožní uplatnit se i v občanském sektoru.

2.2 Očekávané kompetence absolventa

Naši absolventi budou disponovat se dvěma základními typy kompetencí:

Všeobecné kompetence:

Kompetence k učení

- je schopen se efektivně učit;
- vyhodnocovat dosažené výsledky vzdělávání;
- umí vyhledávat a zpracovávat informace, je čtenářsky gramotný;
- využívá ke svému učení různé informační zdroje;
- ovládá různé techniky učení a zvládá si vytvořit vhodný studijní režim.

Kompetence k řešení problémů

- dokáže samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy.

Komunikativní kompetence

- je schopen se vyjadřovat v různých situacích v písemné i ústní formě.

Personální a sociální kompetence

- stanovuje si přiměřené cíle osobního rozvoje, dbá o dobré mezilidské vztahy, pečuje o své zdraví.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- absolvent bude uznávat hodnoty a postoje podstatné pro život a jednat v souladu s udržitelným rozvojem. Bude schopen podporovat hodnoty národní, evropské i světové kultury.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- absolvent bude schopen budovat a rozvíjet svoji profesní kariéru v rámci celoživotního učení a bude schopen reagovat na požadavky trhu práce. dokáže uplatnit své vlohly na trhu práce, je si vědom nutnosti na sobě neustále pracovat.

Matematické kompetence

- je schopen využívat matematické dovednosti v praktickém životě.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- absolvent bude umět pracovat s osobním počítačem a bude schopen využívat adekvátní zdroje informací a efektivně s nimi pracovat. Dále bude umět využívat prostředky pro online i offline komunikaci, komunikovat elektronickou poštou a kriticky zhodnotit získávané informace.

Odborné kompetence:

Vést správní agendy

- stručně charakterizovat náš právní systém a právní řád, porozuměl základním právním pojmům a pracuje se zdroji právních informací;
- popíše strukturu a působnost orgánů státní správy a samosprávy, základní podmínky
- a postupy realizace práv a povinností adresátů veřejnosprávního působení;
- aplikuje základní právní normy a správní řád při řešení standardních pracovních činností a situací v jednotlivých (vybraných) oblastech a úsecích veřejné správy;
- odpovědně provádí potřebná šetření a rozhodnutí o nárocích klientů, dodržovali správní řád;
- zpracuje věcně, jazykově a formálně správně jednoduché právní písemnosti a podklady;
- dodržuje předpisy pro evidenci a ukládání písemností a ochranu údajů;
- umí provést šetření, rozbory činností, výpočty a stanovování poplatků, zpracovávali
- podklady pro statistiky apod. činnosti;
- seznámil se a pracuje s počítačovými programy pro státní správu a samosprávu a s portálem státní správy;
- využívá racionálně pro práci prostředky kancelářské techniky a ovládá desetiprstovou hmatovou metodu;

- dbá na dodržování zákonnosti ve veřejné správě a umí jednat v duchu etiky státního úředníka.

Být připraven spolupracovat na programech rozvoje regionu a evropské spolupráce

- je schopen pracovat na programu rozvoje místního regionu
- stručně charakterizuje přehled o ekonomicko-sociálním rozvoji a stavu životního prostředí v regionu ve srovnání s ostatními regiony ČR;
- umí vyhledat a připravit podklady pro sestavení místních rozpočtů a záměrů rozvoje regionu a obce;
- stručně popíše cíle a strategie EU, má přehled o nástrojích a prostředcích evropské politiky a možnostech jejich využití pro místní a regionální rozvoj, umí vyhledat potřebné informace;
- charakterizuje funkci euroregionů a možnosti mezinárodní spolupráce na regionální úrovni;
- pracuje s odbornou literaturou a informačními systémy, využívá pro získávání informací znalosti cizích jazyků.

Komunikovat s veřejností

- je schopen komunikovat s veřejností ústním i písemným způsobem
- ve styku s klienty se dokáže chovat asertivně

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- je schopen dbát na bezpečnost práce

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb

- usiluje o nejvyšší kvalitu své práce

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

- je schopen ekonomicky jednat v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

2.3 Způsob ukončení vzdělání a potvrzení dosaženého vzdělání

Vzdělání je ukončeno úspěšným ukončením vzdělávacího programu 68-43-M/01 veřejnosprávní činnost úspěšným absolvováním všech částí maturitní zkoušky. Potvrzením dosaženého vzdělání je maturitní vysvědčení.

Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a příslušným prováděcím právním předpisem.

Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky a ze zkoušky z cizího jazyka konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky, pokud si žák z povinných zkoušek společné části maturitní zkoušky zvolil cizí jazyk, a z dalších tří povinných zkoušek. Ředitel školy určí nabídku povinných zkoušek tak, že dvě z povinných zkoušek bude žák konat formou ústní zkoušky ze vzdělávací oblasti odborného vzdělávání.

Třetí z povinných zkoušek bude konána formou praktické zkoušky.

Stupeň dosaženého vzdělání absolventa

Absolvent získává střední vzdělání s maturitní zkouškou, kvalifikační úroveň EQF 4.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

Název a adresa školy:

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Kladno, nám. Edvarda Beneše 2353, 272 01 Kladno

Zřizovatel:

Středočeský kraj, Krajský úřad, Odbor školství a sportu, Zborovská 11, 150 21 Praha 5

Název ŠVP:

Veřejnosprávní činnost

Kód a název oboru vzdělávání:

68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost

3.1 Popis celkového pojetí vzdělávání

Pojetí středního odborného vzdělávání vychází z celoživotně pojatého a na principu znalostní společnosti vybudovaného konceptu vzdělávání, ve kterém je vzdělávání cestou i nástrojem rozvoje lidské osobnosti. Záměrem naší školy je připravit absolventa na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa.

Společnou vzdělávací strategii školního vzdělávacího programu je:

- učit se poznávat, tj. osvojit si nástroje pochopení světa a rozvinout dovednosti potřebné k učení se, prohloubit si v návaznosti na základní vzdělání poznatky o světě a dále je rozšiřovat
- učit se pracovat a jednat, tj. naučit se tvořivě zasahovat do prostředí, které žáky obklopuje, vyrovnávat se s různými situacemi a problémy, umět pracovat v týmech, být schopen vykonávat povolání a pracovní činnosti, pro které byl připravován
- učit se být, tj. porozumět vlastní rozvíjející se osobnosti a jejímu utváření v souladu s obecně přijímanými morálními hodnotami, jednat s větší autonomií, samostatným úsudkem a osobní zodpovědností

Z důvodu této strategie je výuka orientována k:

- autodidaktickým metodám
- sociálně komunikativním aspektům učení a vyučování
- metodám činnostně zaměřeného vyučování
- důrazu na motivační činitele

Zařazení jednotlivých metod do školního vzdělávacího programu je konkretizováno na úrovni jednotlivých předmětů.

3.2 Organizace výuky

Studium je čtyřleté v denní formě vzdělávání. Organizace výuky se řídí legislativními předpisy, zejména zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění a vyhláškou č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, v platném znění.

Vyučování se uskutečňuje podle aktuálního učebního plánu. Výuka některých vzdělávacích předmětů (např. cizích jazyků, ICT, PKA) probíhá ve speciálně vybavených učebnách, kdy jsou žáci děleni na skupiny. Kromě klasické výuky v systému vyučovacích hodin probíhá vzdělávání i formou exkurzí, kurzů a dalších výchovně -vzdělávacích akcí. Jedná se např. o besedy, diskuse, exkurze, sportovní dny, atd.

Pro osvojení požadovaných praktických dovedností a činností je do výuky zařazena učební praxe ve škole v rozsahu 2 hodin a na pracovištích v rozsahu 6 týdenních vyučovacích hodin a dále souvislá odborná praxe v 2. a 3. ročníku v celkovém rozsahu 4 týdnů (např. ministerstvo, Krajský úřad, Obecní úřad, Úřad práce, Advokátní kancelář, Centrum správních agend, aj.).

Pokud je odborná praxe žáků realizována na smluvních pracovištích, probíhá v souladu s §65 odst. 2 školského zákona na základě smlouvy. Výuka u smluvních partnerů probíhá pod

vedením instruktorů a je kontrolována zástupcem ředitele školy. Zástupci úřadů veřejné správy jsou pravidelně zváni k jednáním o koncepci vzdělávání.

Důraz se klade na samostatné jednání a postupné seznamování s organizacemi a jednotlivými pracovními místy, kam by žáci po absolvování školy měli nastoupit do zaměstnání. Žáci získávají návaznost na poznatky z předmětů, které je teoreticky připravují na budoucí povolání pracovníků veřejné správy. Při odborné praxi si tyto poznatky prakticky ověřují.

3.3 Způsob rozvoje klíčových kompetencí

Učitelé využívají k rozvoji klíčových kompetencí ve vzdělávacím tříletém oboru 65-51-H/01 Kuchař - číšník různých didaktických metod a strategií výuky, aby si žáci osvojili všeobecné i odborné dovednosti a získali praktické návyky. Patří mezi ně problémové a projektové učení, kooperativní učení, různé diskusní a simulační metody, metody směřující k rozvoji prosociálního chování, k rozvoji funkční gramotnosti žáků (tj. schopnost číst textový materiál s porozuměním, interpretovat jej, hodnotit a používat pro různé účely) atp.

3.4 Začlenění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Člověk a životní prostředí

Nezbytným předpokladem udržitelného rozvoje je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s přírodou. Environmentální výchova na naší škole poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní přístup k realitě a k pocitu spoluodpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

V souvislosti s odborným vzděláváním žáků poukazujeme na vlivy pracovních činností na životní prostředí a zdraví zaměstnanců spolu s využíváním moderní techniky a technologie.

Při realizaci environmentálního vzdělávání a výchovy naše škola spolupracuje se středisky a centry ekologické výchovy a žáci se mají možnost zúčastnit soutěží, které jsou těmito institucemi vyhlášovány.

Člověk a svět práce

Snažíme se, aby poznatky žáka, které získal v odborné složce vzdělávání, byly doplněny o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce a které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci a dále při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Prostřednictvím kariérového vzdělávání si žák osvojí znalosti a především dovednosti pro řízení své kariéry a života (Career Management Skills), které využije pro cílené plánování a odpovědné rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a seberealizaci v profesních záměrech. Zároveň se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

Zaměřujeme se zejména na

1. Individuální příprava jednotlivců na vstup na pracovní trh
2. Svět vzdělávání
3. Svět práce
4. Podpora státu ve sféře zaměstnanosti- služby úřadu práce.

Jednotlivé tematické okruhy začleňujeme do vyučovacích předmětů, ale prioritně využíváme jiných aktivit zejména besedy s podporou sociálních partnerů, pracovních agentur, úřadů práce, odborníků z praxe apod., exkurze ve firmách a organizacích se zaměřením na odborné činnosti.

Člověk a digitální svět

Digitální technologie přinášejí vzdělávání řadu nových příležitostí. Schopnost bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě využívat digitální technologie pro učení, vzdělávání se a zvyšování vlastní kvalifikace, stejně jako při práci, občanských aktivitách i ve volném čase je jedna z klíčových kompetencí a je nezbytná pro schopnost celoživotního učení i zapojení absolventů do společenského a pracovního života.

Cílem tématu je začlenit digitální technologie do výukových aktivit a do života školy a propojit formální výuku se zkušenostmi žáků z jejich neformálních vzdělávacích aktivit a učení mimo školu. Důležitým předpokladem rozvoje digitálních dovedností žáků i formování jejich postojů a hodnot souvisejících s využíváním digitálních technologií je promyšlené a plánované využívání digitálních technologií ve výuce různých předmětů tak, aby měli žáci dostatek příležitostí učit se s nimi bezpečně, tvořivě pracovat a diskutovat o možnostech i rizicích jejich využití.

Naše škola má počítačové učebny vybaveny dostatečným počtem pracovních stanic, tvořených moderními multimediálními počítači zapojenými v dostatečně propustné lokální síti a umožňující sdílení případných síťových prostředků s rychlým přístupem na Internet.

V hodinách IDT výuky odpovídá počet pracovních stanic počtu žáků. Učebny jsou budovány se zřetelem na zachování pravidel hygieny a bezpečnosti práce.

Softwarové vybavení školy zahrnuje balík tzv. kancelářského software, tj. textový, tabulkový a databázový procesor, software pro tvorbu prezentací, dále software pro práci s grafikou, prohlížeč webových stránek, organizační a plánovací software, e-mailového klienta a různé další výukové software.

Ve specializovaných učebnách jsou žákovské notebooky, které žáci využívají pro vyhledávání a zpracovávání zadaných úkolů.

V době mimo výuku nebo v běžné výuce mohou žáci využívat počítačové stanice v kmenových učebnách, kde je připojení na Internet pro vyhledávání informací. Všechny učebny školy jsou vybaveny dataprojektory napojenými na učitelův počítač.

Celá škola je kompletně zasíťována a propojena Intranetem.

Realizace průřezových témat jednotlivých předmětů:

	A	B	C	D	E	F	G	H	CH	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	
AA	x	x	x	x	x	x		x	x	x			x	x	x	x			x					
BB	x	x	x				x			x			x	x	x	x		x		x	x	x	x	x

CC			x	x				x	x	x	x	x	x	x		x		x					
DD						x		x	x					x	x		x	x	x	x	x	x	x

Popis tabulky: realizace průřezových témat v předmětech:

AA – Občan v demokratické společnosti

BB – Člověk a životní prostředí

CC – Člověk a svět práce

DD – Informační a komunikační technologie

A – anglický/německý jazyk (hlavní, volitelný)

B- cvičení z anglického jazyka

C – český jazyk a literatura

D – občanská nauka

E – dějepis

F – matematika

G – tělesná výchova

H – informační a digitální technologie

CH – veřejné finance

I – ekonomika

J – účetnictví

K – právo

L – veřejná správa

M – učební praxe

N – odborná praxe

O – zeměpis

P – aplikovaná psychologie

Q – společenská kultura

R – písemná komunikace a administrativa

S – ekologie

T – fyzika

U – biologie

V – chemie

3.5 Další vzdělávací a mimovyučovací aktivity:

Pokud epidemiologická situace dovolí, organizují učitelé několikrát za rok pro žáky výchovně vzdělávací akce v rámci České republiky nebo i v zahraničí.

Projekty:

Adaptační kurz:

Realizace projektu: výjezd mimo území města Kladna, v 1. ročníku.

Cíl: Žáci formou soutěží v oblastech sportovních, pracovních, zdravotnických, výtvarných, hudebních a tanečních posilují své kolektivní cítění a upevňují své morálně volní vlastnosti. Celým týdnem se nese duch přátelství a uvolněné atmosféry, aby si na sebe třídní kolektiv zvykl a aby se žáci vzájemně poznali a dokázali si v různých situacích pomoci (noční bojová hra). Cílem je v praxi aplikovat požadavky zvoleného oboru zábavným a přijatelným způsobem pro naše žáky.

Personální zajištění: projekt povede učitel TEV, dále se zúčastní třídní učitel.

Pokrytí průřezových témat projektem:

Občan v demokratické společnosti:

Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru odpovědnosti, aby dovedli pracovat v kolektivu, dovedli diskutovat o problémech a hledat vhodná východiska, aby poznali problémy svých spolužáků a dokázali si vzájemně pomáhat.

Člověk a životní prostředí:

Projekt umožňuje integraci a doplnění poznatků o ekologii a životním prostředí, komplexní pohled na udržitelnost rozvoje v občanském životě a v daném oboru vzdělání a uvědomění si vlastní odpovědnosti za kvalitu životního prostředí. Propojují a doplňují se tak informace, aby vznikl ucelený obraz ukazující složitost souvislostí v přírodě, ve společnosti, mezi přírodou a člověkem a jeho životním prostředím.

Procházky Prahou :

Cíl projektu: žáci si rozšíří vědomosti o našich nejstarších dějinách, stavebních slozích, významných osobnostech.

Realizace projektu: projekt bude zahájen výjezdem do Prahy. V následujícím období budou žáci rozděleni do skupin a budou plnit zadané úkoly. Výsledkem skupinové činnosti bude závěrečný výstup s prezentací:

- stavební slohy
- pověsti spojené s Prahou
- významné osobnosti

Při realizaci projektu budou posilovány kompetence k učení, k řešení problémů, komunikační kompetence, sociální kompetence, kulturní povědomí, kompetence k využití IDT. Dojde k propojení všeobecně vzdělávacích předmětů ČJL, OBN, IDT.

Hodnocení žáků: Žáci budou hodnoceni za samostatnost a iniciativu při plnění zadaného úkolu, za kvalitu výsledného produktu, za schopnost práce v týmu a za způsob prezentace.

Personální zajištění: projekt povede učitel OBN.

Pokrytí průřezových témat projektem:

Občan v demokratické společnosti:

Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru odpovědnosti, aby dovedli pracovat v kolektivu, dovedli diskutovat o problémech a hledat vhodná východiska.

Člověk a digitální svět:

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni vyhledávat vhodné informace a zpracovávat je.

Památník Lidice

Cíl projektu: žáci získají nové poznatky a rozšíří své již nabyté vědomosti o historii obce Lidice, o jejím osudu během 2. světové války, o osudu lidických dětí a pozdějším vzniku památníku.

Realizace projektu: projekt začne exkurzí do památníku Lidice, kde budou žáci rozděleni do skupin a budou plnit zadané úkoly a výsledkem jejich činnosti se stane pečlivě zpracovaná prezentace.

Hodnocení žáků: Při plnění všech úkolů budou žáci hodnoceni za svou snahu a důslednost a za kvalitu zpracovaného materiálu.

Personální zajištění: projekt povede učitel DEJ. Dojde k propojení všeobecně vzdělávacích předmětů ČJL, DEJ, IDT.

Pokrytí průřezových témat projektem:

Občan v demokratické společnosti:

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dovedli pracovat v kolektivu.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni vyhledávat vhodné informace a zpracovávat je.

Projekt Veřejné služby

Cíl: je propojení teorie s odbornou praxí na pracovištích sociálních partnerů

Realizace: Žáci buď jako skupina nebo jako jednotlivci představí ostatním své pracoviště a popíší svou činnost ve vyučovací hodině. V učební praxi se zaměřují hlavně na oblast klientského přístupu a nácvik modelových situací. Při odborné praxi jsou reální klienti, on-line software veřejné správy a skutečné situace.

Hodnocení žáků: Při plnění všech úkolů budou žáci hodnoceni za svou snahu a důslednost a za kvalitu zpracovaného materiálu.

Personální zajištění: projekt povede učitel UPX.

Pokrytí průřezových témat projektem:

Občan v demokratické společnosti:

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dovedli pracovat v kolektivu získali pracovní návyky.

Informační a digitální technologie

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni pracovat s aplikovaným softwarem.

Ochrana obyvatelstva za mimořádných událostí

Cílem projektu je:

- připravit žáky na možná rizika související s živelnými katastrofami, haváriemi či dalšími událostmi (teroristický útok, sabotáž, žhářství, ...),
- připravit žáky nést odpovědnost za svou ochranu, ochranu občanů a vzájemnou pomoc,
- naučit je efektivně jednat,
- vést žáky k citlivému vnímání životního prostředí, nejen při vzniku mimořádných událostí,
- vést k získání kompetencí - praktická cvičení, nácvik ve skupinách.

Projekt je realizován dle možností za spoluúčasti Hasičského záchranného sboru v Kladně, Českého červeného kříže, Policie ČR nebo Kynologické organizace.

Další kurzy:

- lyžařský kurz (1. ročník)
- sportovně – turistický kurz (2. a 3.ročník)

Soutěže:

Žáci se ve velké míře podílí na soutěžích vyhlašovaných EU - Euroscola a Europasecura nebo soutěžích vyhlašovaných Středočeským krajem Středoškoláci a Evropa. Soutěže jsou formou testů na internetu a žáci si mohou správné odpovědi vyhledat. Ve cvičných testech je dostatek času a žáci se naučí pracovat s výpočetní technikou.

V průběhu studia realizujeme řadu exkurzí a besed: jedná se např. Parlament ČR, Senát ČR, ČNB, vězeňskou službu, Policii ČR

3.6 Způsoby a kritéria hodnocení žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je **vyjádřeno klasifikací:**

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

Slovní hodnocení navrhuje u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami výchovný poradce na pedagogické radě, o jeho realizaci rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a to na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Škola převede klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy, zletilého žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka.

Kritéria stupňů prospěchu - teoretické vyučování:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované učivo v celém rozsahu, samostatně a tvořivě používá získané vědomosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Jeho ústní a písemný projev je přesný, správný, výstižný. Grafický projev je přesný s odpovídající esteticou úrovní zpracování. Žák je schopen samostatně studovat přiměřené texty s pochopením souvislostí a s odpovídajícím písemným zpracováním.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované učivo v podstatě v celém rozsahu, samostatně, případně podle menších podnětů vyučujícího používá získané vědomosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Jeho ústní a písemný projev může mít menší nedostatky v přesnosti, správnosti a výstižnosti. Grafický projev je bez větších nepřesností s odpovídající esteticou úrovní zpracování. Žák je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat přiměřené texty s pochopením souvislostí a s odpovídajícím písemným zpracováním.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ovládnutí požadovaného učiva nepodstatné mezery, při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Závažnější chyby a nedostatky dovede za pomoci vyučujícího opravovat. V ústním a písemném projevu jsou nedostatky v přesnosti, správnosti a výstižnosti. Grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Žák je schopen si samostatně osvojit dílčí témata dle návodu vyučujícího.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ovládnutí učiva vážné mezery, při řešení teoretických a praktických úkolů je málo pohotový a má větší nedostatky. V ústním a písemném projevu jsou vážné nedostatky v přesnosti, správnosti a výstižnosti. V logice myšlení jsou závažné chyby, při aplikacích chybí samostatnost. Grafický projev je málo estetický s vážnými nedostatky. Při samostatném studiu má žák velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák má v ovládnutí učiva závažné a značné nedostatky, při řešení teoretických a praktických problémů má velmi podstatné nedostatky. V ústním a písemném projevu jsou velmi závažné

nedostatky v přesnosti, správnosti a výstižnosti. Úroveň výsledků činnosti žáka má velmi závažné nedostatky a chyby, které se nedaří opravit ani s pomocí vyučujícího.

Konání a klasifikace souhrnných zkoušek v maturitních předmětech

Podmínkou pro klasifikaci v maturitních předmětech v každém ročníku je absolvování souhrnné zkoušky. Zkouška obsahuje učivo, které bylo doposud probráno v jednotlivých maturitních předmětech (od prvního ročníku). Otázky k souhrnným zkouškám jsou koncipované podobně jako otázky k písemné maturitní zkoušce. Formálně probíhají souhrnné zkoušky velmi podobně jako písemná maturitní zkouška. Zkouška může být zadána v písemné nebo elektronické podobě. Doba trvání zkoušky je jedna až dvě vyučovací hodiny. Termín konání souhrnné zkoušky stanoví pro konkrétní školní rok ředitel školy. Zpravidla je to v období dubna až června. Pro každou dílčí souhrnnou zkoušku je stanoven zvláštní termín. Klasifikace je shodná s didaktickými testy písemné maturitní zkoušky, tj. procenta budou převedena na klasifikační stupně stejným poměrem. V maturitním ročníku absolvuje žák pouze souhrnné zkoušky z předmětů, ke kterým se přihlásil k maturitní zkoušce. Souhrnná zkouška se koná také z odborných maturitních předmětů, nekoná se z praktické maturitní zkoušky. Žák, který neuspěje u souhrnné zkoušky, je povinen vykonat v době konzultačních hodin opravnou zkoušku za stejných podmínek klasifikace. Znamky z řádného i opravného termínu se započítávají do celkové klasifikace. Cílem souhrnných zkoušek je systematizace a zopakování učiva jednotlivých maturitních předmětů.

Kritéria stupňů prospěchu - praktické vyučování:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované praktické dovednosti s vhodným využitím získaných teoretických vědomostí. Pracuje samostatně a správně, volí vhodné pracovní postupy, vhodné nástroje a pomůcky k prováděným činnostem. Aktivně přistupuje ke svěřenému úkolu, který splní v daném časovém limitu. Dodržuje bezpečnostní předpisy. Kvalita práce je na vysoké úrovni.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák má v ovládnutí požadovaných praktických dovedností a ve vhodném využití získaných teoretických vědomostí menší potíže. Pracuje samostatně s menší pomocí vyučujícího. Dodržuje bezpečnostní předpisy. Kvalita práce je bez větších nedostatků a je splněna v časovém limitu.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák vyžaduje často pomoc a radu, má potíže s praktickou aplikací teoretických poznatků do praxe. Nepracuje samostatně, pracovní projev je nejistý, pomalý, často se vyskytují nepřesnosti a nedodržení stanoveného časového limitu. Chybí aktivní přístup k výuce. Dodržuje bezpečnostní předpisy.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je při výuce pasivní, vyžaduje trvalý dohled a kontrolu vyučujícího. Obtížně aplikuje získané teoretické vědomosti do praxe. Výsledky práce jsou nepřesné, často nefunkční, žák nejeví zájem o zlepšení, porušuje pracovní kázeň.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák velmi špatně ovládá praktické dovednosti, má také velmi špatné teoretické znalosti a nedokáže je aplikovat do praxe. Není schopen pracovat ani s pomocí vyučujícího, nemá

dostatečný zájem o odborný výcvik. Výsledky práce vykazují vážné praktické i teoretické nedostatky.

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- 1) Podmínkou pro zohlednění žáka se speciálně vzdělávacími potřebami je předložení odborného posudku vypracovaného školským poradenským zařízením.
- 2) Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.
- 3) Při jejich hodnocení se přihlíží k povaze omezení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.,
- 4) U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- 5) Pro zjišťování úrovně žákových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.
- 6) Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.
- 7) Klasifikace je provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasnění podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.
- 8) Třídní učitelé, popřípadě výchovný poradce, seznamují ostatní vyučující s doporučeními školských poradenských zařízení, které zohledňují žáka a způsob získávání podkladů pro hodnocení.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Jedná se o žáky s mentálním, tělesným, zrakovým a sluchovým postižením, se závažnými vadami řeči, se závažnými vývojovými poruchami učení a chování, se souběžným postižením více vadami a s autismem. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona (ŠZ) Podpůrná opatření realizuje škola.

Podpůrná opatření

Podpůrná opatření představují úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání a jsou poskytována žákovi, u kterého se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání a zapojení v kolektivu. Pedagog uplatňuje opatření u jednotlivých žáků diferencovaně, aby úpravy individuálně vyrovnávaly vzdělávací podmínky žáka, které mohou být ovlivněny různě závažnými obtížemi zdravotními (akutními či trvalými), nepřipraveností žáka na školu, odlišnými životními podmínkami a kulturním prostředím. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do 5 stupňů

I. stupeň podpůrných opatření vždy navrhuje škola.

II. - V. stupeň navrhuje a realizaci metodicky usměrňuje školské poradenské zařízení (pedagogicko-psychologická poradna a speciálně pedagogické centrum). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně jsou poskytována s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

Výsledkem poradenské pomoci školského zařízení je zpráva. Ve zprávě poradenské zařízení uvede skutečnosti podstatné pro doporučení podpůrných opatření.

Forma vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je uskutečňováno formou individuální integrace do běžných tříd. Škola spolupracuje především s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Liberci. Spolupráci školy s PPP zajišťují výchovní poradci.

Postup při poskytování podpůrných opatření žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

V rámci I. stupně podpůrných opatření je pro žáky s méně závažnými problémy ve vzdělávání školou vypracován *plán pedagogické podpory* (dále jen PLPP), který vytvoří třídní učitel s metodickou podporou výchovného poradce. S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na realizaci tohoto plánu. Plán musí obsahovat podpis osob, které s ním byly seznámeny. PLPP je nejpozději po 3 měsících vyhodnocen. Pokud nejsou nastavená opatření dostatečná, doporučí škola žákovi využití pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb a zpracování dalších podpůrných opatření.

Na základě doporučení vzdělávání podle *individuálního vzdělávacího plánu* (dále jen IVP) školským poradenským zařízením požádá zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka ředitele školy o vzdělávání podle IVP. Třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem a ostatními učiteli vypracuje IVP, který obsahuje údaje o úpravě metod výuky, časovém rozvržení individuální práce s žákem, o používání kompenzačních pomůcek a dalších náležitostech. Účinnost IVP je vyhodnocována minimálně jednou ročně. IVP je realizován na základě informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka či zletilého žáka.

Výchovný poradce sleduje využívání a vyhodnocování poskytovaných podpůrných opatření poskytovaných na základě PLPP a IVP, komunikuje se ŠPZ, žáky a rodiči nezletilých žáků, s dalšími pracovníky školy (třídními učiteli, učiteli příslušných vyučovacích předmětů), popř. s dalšími institucemi. Výchovný poradce je připraven věnovat se také péči o nadané a mimořádně nadané žáky.

Pravidla pro péči o žáky se SVP ve škole

- Nezbytným předpokladem pro přijetí ke vzdělávání a zvládnutí požadavků na odborné vzdělání v jednotlivých oborech je splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazečů o vzdělávání na střední škole daných přílohou k Nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.
- Žákům se SVP jsou na základě doporučení ŠPZ upraveny podmínky při přijímání a ukončování studia (maturitní zkouškou, závěrečnou zkouškou).

- Pokud žák ze zdravotních důvodů nemůže splnit podmínky dané ŠVP v předmětu, který není rozhodující pro jeho odbornost, může být na základě rozhodnutí ředitele školy z tohoto předmětu uvolněn.
- Žákům jsou poskytovány kompenzační pomůcky doporučené ŠPZ a úprava prostředí.
- Na základě doporučení z ŠPZ je žákům poskytována pedagogická intervence (individuální péče nad rámec běžných hodin)
- Žákům je umožněno používat speciální pomůcky (např. notebook, pravítka, zvýrazňovače, kalkulačka).
- Vyučující při hodinách používají takové metody výuky, které zohledňují potřeby žáků se SVP (upřednostnění ústního zkoušení u žáků s dysgrafií a dyslexií, tolerance specifických chyb, názorné pomůcky).
- Vyučující poskytují takové materiály pro výuku, které jsou využitelné pro žáka se SVP (elektronické i tištěné materiály, prezentace, učebnice).
- V případě potřeby je žákům navýšen čas na vypracování úkolů při hodinách a konzultace mimo vyučování.
- Žáci jsou průběžně motivováni k učení, je jim poskytováno formativní hodnocení.
- Žákovi, který nemůže zvládnout vzdělávání v daném oboru vzdělání z vážných zdravotních nebo jiných důvodů, škola nabídne po poradě se ŠPZ a zástupci nezletilého žáka, popř. s jinými institucemi, jiný, pro něj vhodnější obor vzdělání.

Vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků

Za **nadaného žáka** se považuje žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za **mimořádně nadaného žáka** se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Formy vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

- účast v soutěžích v teoretických znalostech a dovednostech i v manuálních dovednostech,
- zahraniční studijní nebo výměnné pobyty,

4 Učební plán

Vzdělávací oblast	Kategorie a název vyučovacího předmětu	Zkratka	Počet týdenních vyučovacích hodin				Celkem
			1. roč ník	2. roč ník	3. roč ník	4. roč ník	
Jazykové vzdělávání	Český jazyk	ČJL	2+0	1+1	1+1	1+1	5+3
	Anglický jazyk	ANJ	3+1	3+1	3+1	1+1	10+4

Estetické vzdělávání	Literatura	LIT	2+0	1+1	1+1	1+1	5+3
Společenskovědní vzdělávání	Občanská nauka	OBN	2	1	0	0	3
	Dějepis	DEJ	2	0	0	0	2
Matematické vzdělávání	Matematika	MAT	3	3	2+1	2	10+1
Přírodovědné vzdělávání	Fyzika	FYZ	1	0	0	0	1
	Chemie	CHE	0	1	0	0	1
	Biologie	BIO	1	0	0	0	1
	Ekologie	EKL	1	0	0	0	1
Vzdělávání pro zdraví	Tělesná výchova	TEV	2	2	2	2	8
Informatické vzdělávání	Informační a digitální technologie	IDT	2	2	0	0	4
	Všeobecné předměty celkem		21+1	14+3	9+4	7+3	51+11
Písemná komunikace a administrativa	Písemná komunikace a administrativa	PAK	3	2+1	2+1	2+1	9+3
Ekonomika	Ekonomika	EKO	2	3	0	0	5
	Účetnictví	ÚČE	0	0	0+2	0+2	0+4
	Veřejné finance	VEF	0	0	0	2	2
Právo a veřejná správa	Právo	PRA	2	2	2	3	9
	Veřejná správa	VES	2	2	2	3	9
	Odborná učební praxe	OPX	0	0+3	0+3	0	0+6
	Učební praxe	UPX	0	0	0	0+2	0+2
Kultura ve veřejné správě	Aplikovaná psychologie	APP	0	0	0	2	2
	Společenská kultura	SKU	0	0	2	2	4
Česká republika a evropské dimenze	Geografie	GEO	0	0	2	0	2
	Odborné předměty celkem		9+0	9+4	10+6	14+5	42+15
	Povinně volitelné předměty						
	Cvičení z anglického jazyka/Cvičení z matematiky	CANJ/CM AT	0	0	0	0+2	0+2

	Kondiční cvičení / Konverzace v anglickém jazyce/Základy francouštiny/Relaxa ční techniky/Kreativní tvorba		0+2	0+1	0+2	0+2	0+7
	<i>Volitelné předměty celkem</i>		0+2	0+1	0+2	0+4	0+9
	CELKEM		30+ 3	23+ 8	19+ 12	21+ 12	93+35

Poznámky k učebnímu plánu:

- 1) Jazykové vzdělání:
  - Anglický jazyk (jako hlavní cizí jazyk)
  - Německý jazyk (jako vedlejší cizí jazyk)
- 2) disponibilní hodiny v učebním plánu jsou vyznačeny zelenou barvou
- 3) předměty jsou povinné, nepovinné předměty učební plán neobsahuje
- 4) praktické vyučování je realizováno prostřednictvím učební praxe v odborné učebně školy a odborné učební praxe na pracovištích uskutečňované v 2. - 3. ročníku, dále formou souvislé šestitýdenní praxe v 1.-3. ročníku

4. 1 Rozvržení týdnů ve školním roce:

Činnost	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Vyučování dle rozpisu	32	32	32	28
Adaptační kurz	1			
Lyžařský kurz	1			
Vodácký kurz		1		
Kurz cykloturistiky a sportů v přírodě			1	0
Souvislá praxe	2	2	2	0
Exkurze a přednášky	2	2	2	3
Maturitní zkouška				2
Časová rezerva	2	3	3	7

Celkem týdnů	40	40	40	40
--------------	----	----	----	----

5. Přehled rozpracování obsahu RVP do ŠVP

Tabulka souladu RVP a ŠVP - veřejnosprávní činnost				
vzdělávací oblast	počet vyučovacích hodin			
	dle RVP		dle ŠVP	
	týdenní	celkový	týdenní	celkový
jazykové vzdělávání				
- český jazyk	5	160	5 + 3	160 + 96
- cizí jazyk	10	320	10 + 4	320 + 128
estetické vzdělávání	5	160	5 + 3	160 + 96
společenskovědní vzdělávání	5	160	5	160
přírodovědné vzdělávání	4	128	4	128
matematické vzdělávání	10	320	10 + 1	320 + 32
vzdělávání pro zdraví	8	256	8	256
Informatické vzdělávání	4	128	4	128
Ekonomika	7	224	7 + 4	224 + 128
právo a veřejná správa	18	576	18 + 8	576 + 256
ČR a evropské dimenze	2	64	2	64
kultura ve veřejné správě	6	192	6	192
písemná a elektronická komunikace	9	288	9 + 3	288 + 96
Volitelné předměty			0 + 9	0 + 288
disponibilní hodiny	35	1 120	35 *	1 120 *
celkem	128	4 096	128 *	4 096 *

* disponibilní hodiny jsou již započítány u jednotlivých vzdělávacích oblastí

6 Učební osnovy

Anglický jazyk

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	3+1	3+1	3+1	1+1
povinnost (skupina)	povinný (Cizí jazyk 1)	povinný (Cizí jazyk 1)	povinný (Cizí jazyk 1)	povinný (Cizí jazyk 1)
dotace skupiny	4	4	4	2

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Vzdělávání v cizích jazycích se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Přípravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů, rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život. Žáci by měli zvládnout na různých úrovních řečové dovednosti nejméně ve dvou jazycích.

Předmět anglický jazyk usiluje o formování a posilování následujících pozitivních citů, postojů, preferencí a hodnot:

- jasné vyjadřování vlastních názorů a přijímání odpovědnosti za vlastní rozhodování
- uvědomění si potřeby občanské aktivity v demokratickém státě včetně kritického přístupu k jeho stinným stránkám
- jednání v duchu humanity a vlastenectví
- respekt vůči životu vlastnímu, vlastní komunity i všech lidí vůbec

Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá:

- minimální úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky;
- akvizici slovní zásoby čítající minimálně 2300 lexikálních jednotek za studium, z čehož obecně odborná a odborná terminologie tvoří u úrovně B1 minimálně 20 %

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- komunikovat v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata; volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky;
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, umět jej zpracovat a využívat jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností;
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci;

- pracovat s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce včetně internetu, se slovníky, jazykovými aj. cizojazyčnými příručkami, využívat tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností;
- využívat vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání; využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce
- mateřského jazyka při studiu jazyků;
- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovat v souladu se zásadami demokracie.

K podpoře výuky jazyků pracujeme s multimediálními výukovými programy a internetem, utváříme příznivé školní prostředí, rozvíjíme a využíváme nabízené evropské programy.

Škola vytváří podmínky pro motivaci a vedení jazykového portfolia, a tím rovněž podporuje pozitivní přístup žáků k učení se cizím jazykům. Naše škola zahraniční výjezdy v období před podzimními prázdninami, dále před Vánoci a nyní nově i na jaře. A dále dlouhodobé pobyty v zahraničí, vycházející z participace na vyhlášených projektech.

Strategie výuky

Při výuce anglického jazyka se procvičují všechny čtyři dovednosti – čtení, psaní, mluvení (dialog a monolog) a poslech. Žák se neučí jednotlivým slovíčkům, ale slovním spojením, frázím a větám. Žák nejprve slyší, pak porozumí, opakuje, sám tvoří věty, čte a nakonec se dokáže vyjádřit písemně. Při poslechu se žák učí intonaci a rámci použití frází, podle vzoru dokáže novou slovní zásobu uplatnit. V dalším kroku se žák zeptá a odpoví na podobnou otázku. Při práci s textem žák vyhledá hlavní a zajímavé informace, dokáže pomocí textu odpovědět na otázky, které se textu týkají. K danému tématu se žák dokáže vyjádřit písemně. Do výuky jsou zařazeny prvky budující povědomí o zdvořilostních normách cizího jazyka a chování v prostředí, kde společenství tento jazyk užívá jako jazyk mateřský. Součástí hodin je výuka a procvičování jazykových prostředků, tj. gramatiky (tvarosloví a větná skladba), výslovnost, slovní zásoba a její tvoření a grafická podoba jazyka a pravopis. Dále tematických okruhů a reálií zemí studovaného jazyka, nácvik komunikačních situací na dané téma a procvičování jazykových funkcí, jako jsou zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí a náležitostem formální a neformální podoby jazyka. Komunikace mezi učitelem a žákem probíhá formou výkladu, diskuse, didaktické hry, problémového, skupinového, kooperativního a individualizovaného vyučování.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové online sítě
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě

Personální a sociální kompetence

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a profesní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k učení

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení)
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit je, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Přínos k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby správně jednali s lidmi, vhodně se vyjadřovali, respektovali zásady slušného chování, učili se pracovat v týmu. Žáci hodnotí sociální chování z hlediska správné životosprávy.

Člověk a životní prostředí

Nezbytným předpokladem realizace udržitelného rozvoje je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s jeho principy, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů.

Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto školním vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv a akceptaci povinností. Žáci jsou vedeni ke schopnosti pracovat s informacemi, byli schopni popsat pracovní operace, uměli mluvit o své profesi, orientovali se na trhu práce.

Člověk a digitální svět

Výuka cizích jazyků je neoddelitelně spjata s digitální prostředím. Od různých forem e-learningu, přes využívání online aplikací a e-knih po jazykovou “computer based” certifikaci a využívání AI. Výuka připravuje studenta ke každodennímu používání anglického jazyka, který je pro digitální prostředí nezbytný. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Téma je zařazeno do výuky práce s informacemi a k jeho aplikaci je využíváno školních tabletů, počítačů a plně vybavené jazykové učebny.

Popis metod a forem výuky:

Ve vyučování uplatňujeme následující formy výuky: párová spolupráce, frontální vyučování i skupinové vyučování. Zařazení CLIL metody do nácviku odborné slovní zásoby. Dále pak problémový výklad a metodu názorně – demonstrační.

Způsoby hodnocení žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně za všechny čtyři dovednosti: poslech, čtení včetně použití praktického jazyka (gramatiky), psaní a ústní cvičení. Hodnotí se zvuková stránka, rozsah slovní zásoby, správná aplikace gramatických pravidel a plynulost a srozumitelnost projevu.. Součástí hodnocení jsou souhrnné a pololetní práce, dílčí gramatické testy, vedení portfolií a aktivita v hodinách.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z českého jazyka a literatury, dějepisu, zeměpisu, biologie, občanské výchovy a odborných předmětů pro obor předškolní a mimoškolní pedagogika.

1. ročník

Lidé, místa a příběhy

výsledky vzdělávání	učivo
Žák:	Řečové dovednosti

<p>vyjmenuje typy obydlí, nábytku a přiřadí k nim vhodná přídavná jména</p> <p>pojmenuje důležité události v životě člověka</p> <p>pojmenuje běžné nemoci a zranění</p> <p>vyzve k řešení problémů životního prostředí</p> <p>napiše neformální e-mail o místě/městě/zemi ve které žije</p> <p>sestaví jednoduchý životopis významné osobnosti</p> <p>vytvoří svoji představu o světě budoucnosti</p> <p>popíše technologické zařízení, které nejčastěji používá</p> <p>představí sebe, svoji rodinu i vybranou osobu</p> <p>pomocí obrazové prezentace poskytne základní údaje na připravené téma</p>	<p>popis předmětu</p> <p>Samostatný ústní projev a interakce</p> <p>základní sociální interakce (osobní údaje, výběr oblečení,</p> <p>já a moje rodina</p> <p>mé město, moje země*</p> <p>anglicky mluvící země a jejich metropole*</p> <p>Poslech</p>
<p>Komentář: *) školní témata 3. části ÚMZ</p>	

2. ročník

Životní styl (tradice, cestování, nákupy, sport a volnočasové aktivity) ochrana ohrožených druhů

výsledky vzdělávání	učivo
<p>Žák zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text na dané téma a ve stanoveném rozsahu, např. formou popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis;</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádří písemně svůj názor na text; - přeloží text a používá slovníky (i elektronické); - vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se odborné problematiky, reaguje na jednoduché dotazy; - zapojí se do běžného hovoru bez přípravy; 	<p>Obecně produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu v podobě reprodukce, osnovy, výpisků, anotací, apod.</p> <p>jednoduchý překlad - interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností</p> <ul style="list-style-type: none"> - interakce ústní - interakce písemná <p>Gramatika</p>

<p>- vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu; - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele; - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí;</p> <p>rozlišuje pravidla užití základních časů utvoří a použije podmínkové věty vyjádří radu, potřebu, povinnost a zákaz pomocí vhodného modálního slovesa spojí opačná a podobná tvrzení utvoří přídavná jména</p> <p>pojmenuje běžné pracovní aktivity i aktivity spojené s cestováním, sportem a volným časem pojmenuje základní negativní jevy ve společnosti a problémy mladé generace vyjmenuje místa trávení volného času a typy sportů vyjmenuje druhy obchodů, zboží a způsobů placení</p> <p>pojmenuje tradiční svátky, pokrmy a aktivity s nimi spojené napíše e-mail kamarádovi o svých oblíbených aktivitách napíše stručnou výpověď očitého svědka události sestaví pozvánku na rodinnou oslavu vytvoří plakát pro ochranu zvířat poradí kamarádovi s jeho problémem napíše pohlednici</p>	<p>užití přítomných, minulých a budoucích časů podmínkové věty typ 0,1,2 modální slovesa (must, need, should) podstatná jména počitatelná/nepočitatelná základní prostředky textové návaznosti tvorba slov</p> <p>Tematická a odborná slovní zásoba životní styl negativní jevy ve společnosti volný čas, sport, cestování nákupy svátky</p> <p>Samostatný písemný projev řešení problémů oslav cestování</p> <p>Samostatný ústní projev a interakce základní sociální interakce (hotel, obchod, restaurace) oblíbený hrdina, autor anglické literatury* životní prostředí svátky ČR a anglicky mluvících zemích* sport, nákupy, cestování</p> <p>Poslech</p>
---	---

<p>představí svou oblíbenou knihu/postavu anglického autora</p> <p>popíše základní problémy planety, navrhne řešení</p> <p>samostatně hovoří o tradičních oslavách v ČR a anglicky mluvících zemích</p> <p>popíše oblíbené nákupní středisko</p> <p>hovoří o své dovolené</p> <p>porovná výhody a nevýhody jednotlivých sportů</p> <p>poskytne základní informace o životě v jednotlivých zemích</p>	
--	--

3. ročník

Vzdělání a uplatnění na trhu práce, realie

výsledky vzdělávání	učivo
<p>Žák požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení;</p> <ul style="list-style-type: none"> - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem; - uplatňuje různé techniky čtení textu; - ověří si i sdělí získané informace písemně; - vyslovuje srozumitelně co nejbliže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu, včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib; - používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek; - uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce; - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby; 	<p>obecné jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> - výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření (celkový předpokládaný rozsah slovní zásoby je minimálně 2 300 lexikálních jednotek za studium, z toho obecně odborná a odborná terminologie tvoří u úrovně B1 minimálně 20 %, u úrovně A2 15 % lexikálních jednotek) - gramatika (tvarosloví a větná skladba) - grafická podoba jazyka a pravopis <p>Gramatika</p> <p>základní časy</p> <p>trpný rod, vazba have sth done</p> <p>podmínkové věty typ 0,1,2</p> <p>modální slovesa</p> <p>Tematická a odborná slovní zásoba</p> <p>lidé, jídlo, místa, nákupy</p> <p>škola</p> <p>práce</p>

<p>vhodně používá základní časy v ústním i písemném projevu</p> <p>vytvoří a použije trpný rod</p> <p>vytvoří a použije základní typy podmínkových vět</p> <p>pomocí modálního slovesa vyjádří odhad, schopnost, prosbu, radu, zákaz a povinnost</p> <p>opakuje a doplňuje probranou slovní zásobu</p> <p>charakterizuje stravovací návyky jednotlivých zemí</p> <p>pojmenuje typy škol a jejich vybavení, předměty i aktivity spojené s výukou</p> <p>pojmenuje jednotlivé profese a přídavná jména i slovesa, která je charakterizují</p> <p>pojmenuje odpovídající vlastnosti a schopnosti nutné pro jejich vykonávání</p> <p>vysvětlí rozdíly formální a neformální písemné komunikace</p> <p>napiše formální reklamaci zboží/služby</p> <p>napiše dopis uchazeče o studium/zaměstnání</p> <p>napiše formální i neformální dopis ke zjištění informací</p> <p>přijme/odmítne pozvánku</p> <p>popíše minulou událost a vyjádří své hodnocení</p> <p>sestaví životopis</p> <p>interakce v běžných životních situacích</p> <p>samostatně (s pomocí obrázků) hovoří na zadané téma</p>	<p>Samostatný písemný projev</p> <p>formální a neformální korespondence- inzerát, pozvánka, reklamace, motivační dopis, žádost o informace</p> <p>životopis</p> <p>Samostatný ústní projev a interakce</p> <p>prohloubení a doplnění základní personální interakce, komunikace v obchodě, restauraci a ostatních službách</p> <p>způsob stravování*</p> <p>moje škola*</p> <p>vzdělávací systém v ČR a v anglicky mluvících zemích*</p> <p>význam vzdělání a uplatnění na trhu práce*</p> <p>pracovní pohovor*</p> <p>život v ČR a v anglicky mluvících zemích*</p> <p>Poslech</p>
--	--

4. ročník

Hodnoty a problémy moderní společnosti, realie

výsledky vzdělávání	učivo
<p>- vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života i k tématům z oblasti odborného zaměření studia;</p> <p>- řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace a frekventované situace týkající se pracovních činností;</p> <p>- domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace;</p> <p>- používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci;</p> <p>prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s realitami mateřské země;</p> <p>- uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí.</p> <p>opakuje a doplní znalosti základních mluvnických kategorií</p> <p>vhodně aplikuje znalosti gramatiky v ústním i písemném projevu</p> <p>opakuje a doplňuje probranou slovní zásobu</p> <p>popíše zásady zdravého životního stylu</p> <p>pojmenuje a charakterizuje základní umělecké projevy v oblasti hudby, výtvarného umění, literatury a architektury</p> <p>pojmenuje základní problémy planety, jejich příčiny, důsledky a řešení</p> <p>popíše tradiční i nově vznikající typy rodiny</p> <p>pojmenuje základní vybavení pro novorozence</p> <p>popíše základní principy výchovy dítěte</p> <p>popíše základní principy politiky EU</p> <p>napiše článek o výhodách a nevýhodách sportů, profesí, technologiích apod.</p>	<p>Obecné tematické okruhy, a obecné komunikační situace a jazykové funkce</p> <p>- tematické okruhy: osobní údaje, dům a domov, každodenní život, volný čas, zábava, jídlo a nápoje, služby, cestování, mezilidské vztahy, péče o tělo a zdraví, nakupování, vzdělávání, zaměstnání, počasí, Česká republika, země dané jazykové oblasti aj;</p> <p>- tematické okruhy dané zaměřením studovaného oboru;</p> <p>- komunikační situace: získávání a předávání informací, např. sjednání schůzky, objednávka služby, vyřízení vzkazu apod.;</p> <p>- jazykové funkce: obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání, naděje apod</p> <p>Gramatika</p> <p>podstatná jména,</p> <p>členy</p> <p>slovesné vazby</p> <p>dovětky</p> <p>prostředky textové návaznosti</p> <p>Tematická zásoba oboru předškolní a mimoškolní pedagogika</p> <p>Samostatný písemný projev, formální psaný styl</p> <p>Samostatný ústní projev a interakce</p> <p>Poslech a nácvik jeho různých typů obsažených používaných v DT</p>

<p>napiše článek o aktuálních problémech společnosti</p> <p>napiše článek o své vztahu k životnímu prostředí</p> <p>komunikuje v běžných životních situacích samostatně (s pomocí obrázků) hovoří na zadané téma</p> <p>hodnotí jev, událost</p> <p>formuluje svůj vlastní názor na základě vyjmenovaných argumentů</p>	
---	--

Cvičení z anglického jazyka

ročník	4.
dotace	0+2
povinnost (skupina)	povinně volitelný
dotace skupiny	2

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Vzdělávání v cizích jazycích se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Přípravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů, rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život. Žáci by měli zvládnout na různých úrovních řečové dovednosti nejméně ve dvou jazycích.

Předmět anglický jazyk usiluje o formování a posilování následujících pozitivních citů, postojů, preferencí a hodnot:

- jasné vyjadřování vlastních názorů a přijímání odpovědnosti za vlastní rozhodování
- uvědomění si potřeby občanské aktivity v demokratickém státě včetně kritického přístupu k jeho stinným stránkám
- jednání v duchu humanity a vlastenectví
- respekt vůči životu vlastnímu, vlastní komunity i všech lidí vůbec

Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá:

- minimální úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky;

- akvizici slovní zásoby čítající minimálně 2300 lexikálních jednotek za studium, z čehož obecně odborná a odborná terminologie tvoří u úrovně B1 minimálně 20 %

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- komunikovat v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata; volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky;
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, umět jej zpracovat a využívat jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností;
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci;
- pracovat s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce včetně internetu, se slovníky, jazykovými aj. cizojazyčnými příručkami, využívat tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností;
- využívat vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání; využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce
- mateřského jazyka při studiu jazyků;
- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovat v souladu se zásadami demokracie.

K podpoře výuky jazyků pracujeme s multimediálními výukovými programy a internetem, utváříme příznivé školní prostředí, rozvíjíme a využíváme nabízené evropské programy.

Škola vytváří podmínky pro motivaci a vedení jazykového portfolia, a tím rovněž podporuje pozitivní přístup žáků k učení se cizím jazykům. Naše škola zahraniční výjezdy v období před podzimními prázdninami, dále před Vánoci a nyní nově i na jaře. A dále dlouhodobé pobyty v zahraničí, vycházející z participace na vyhlášených projektech.

Strategie výuky

Při výuce anglického jazyka se procvičují všechny čtyři dovednosti – čtení, psaní, mluvení (dialog a monolog) a poslech. Žák se neučí jednotlivým slovíčkům, ale slovním spojením, frázím a větám. Žák nejprve slyší, pak porozumí, opakuje, sám tvoří věty, čte a nakonec se dokáže vyjádřit písemně. Při poslechu se žák učí intonací a rámci použití frází, podle vzoru dokáže novou slovní zásobu uplatnit. V dalším kroku se žák zeptá a odpoví na podobnou otázku. Při práci s textem žák vyhledá hlavní a zajímavé informace, dokáže pomocí textu odpovědět na otázky, které se textu týkají. K danému tématu se žák dokáže vyjádřit písemně. Do výuky jsou zařazeny prvky budující povědomí o zdvořilostních normách cizího jazyka a chování v prostředí, kde společenství tento jazyk užívá jako jazyk mateřský. Součástí hodin je výuka a procvičování jazykových prostředků, tj. gramatiky (tvarosloví a větná skladba), výslovnost, slovní zásoba a její tvoření a grafická podoba jazyka a pravopis. Dále tematických okruhů a reálií zemí studovaného jazyka, nácvik komunikačních situací na dané téma a procvičování jazykových funkcí, jako jsou zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí a náležitostem formální a neformální podoby jazyka. Komunikace mezi učitelem a žákem probíhá formou výkladu, diskuse, didaktické hry, problémového, skupinového, kooperativního a individualizovaného vyučování.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě

Personální a sociální kompetence

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a profesní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k učení

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení)
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii

- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Přínos k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby správně jednali s lidmi, vhodně se vyjadřovali, respektovali zásady slušného chování, učili se pracovat v týmu. Žáci hodnotí sociální chování z hlediska správné životosprávy.

Člověk a životní prostředí

Nezbytným předpokladem realizace udržitelného rozvoje je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s jeho principy, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů.

Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;

- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto školním vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv a akceptaci povinností. Žáci jsou vedeni ke schopnosti pracovat s informacemi, byli schopni popsat pracovní operace, uměli mluvit o své profesi, orientovali se na trhu práce.

Člověk a digitální svět

Výuka cizích jazyků je neoddělitelně spjata s digitální prostředím. Od různých forem e-learningu, přes využívání online aplikací a e-knih po jazykovou “computer based” certifikaci a využití AI. Výuka připravuje studenta ke každodennímu používání anglického jazyka, který je pro digitální prostředí nezbytný. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Téma je zařazeno do výuky práce s informacemi a k jeho aplikaci je využíváno školních tabletů, počítačů a plně vybavené jazykové učebny.

Popis metod a forem výuky:

Ve vyučování uplatňujeme následující formy výuky: párová spolupráce, frontální vyučování i skupinové vyučování. Zařazení CLIL metody do nácviku odborné slovní zásoby. Dále pak problémový výklad a metodu názorně – demonstrační.

Způsoby hodnocení žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně za všechny čtyři dovednosti. poslech, čtení včetně použití praktického jazyka (gramatiky), psaní a ústní cvičení. Hodnotí se zvuková stránka, rozsah slovní zásoby, správná aplikace gramatických pravidel a plynulost a srozumitelnost projevu.. Součástí hodnocení jsou souhrnné a pololetní práce, dílčí gramatické testy, vedení portfolií a aktivita v hodinách.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z českého jazyka a literatury, dějepisu, zeměpisu, biologie, občanské výchovy a odborných předmětů pro obor předškolní a mimoškolní pedagogika.

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Poznatky o zemích</p> <p>Vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání země (zemí) příslušné jazykové oblasti, kultury, umění a literatury, tradic a společenských zvyklostí</p> <p>Informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice</p>	<p>Tematická a odborná slovní zásoba oboru předškolní a mimoškolní pedagogika</p> <p>cestování, sport, zdraví, moderní technologie</p> <p>vztah ke kulturním hodnotám</p> <p>ochrana životního prostředí</p> <p>typy a funkce rodiny</p> <p>vybavení pro novorozence</p> <p>základní údaje o EU</p> <p>Samostatný písemný projev</p> <p>formální psaný styl</p> <p>srovnávací esej</p> <p>novinový článek</p> <p>Samostatný ústní projev a interakce</p> <p>historie města, země, národa*</p> <p>významné osobnosti</p> <p>anglická literatura*</p> <p>negativní jevy ve společnosti</p> <p>problémy planety*</p> <p>rodina a stát*</p> <p>výchova dítěte</p> <p>sociální politika EU</p>

Český jazyk

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	2+0	1+1	1+1	1+1
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny	2	2	2	2

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Obecným cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační kompetenci žáků a naučit je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí. Český jazyk je základem pro rozvoj většiny klíčových kompetencí a schopností, jimiž by měl být žák vybaven pro zvládnutí všech vyučovacích předmětů. Přispívá k rozvoji komunikačních dovedností a rovněž se podílí na vytváření a upevňování sociálních kompetencí žáků. K dosažení tohoto cíle přispívá i estetické vzdělávání a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali mateřský jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace;
- využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory;
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění;
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele;
- chápali jazyk jako prostředek uměleckého vyjádření a nositele a zprostředkovatele estetických zážitků,
- chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí:

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu, respektovat práva a osobnost druhých lidí, vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu

Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k učení

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení)
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě)
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Přínos k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Výchova k demokratickému občanství zahrnuje i vytváření demokratického klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Člověk a digitální svět

Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích je nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce. Informační a komunikační technologie pronikají nejen do všech oborů, ale také do většiny činností a je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologiích do všech stupňů a oborů vzdělání. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Téma je zařazeno do výuky práce s informacemi.

Člověk a svět práce

Cílem průřezového tématu je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky. Žák se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

Člověk a životní prostředí

Průřezové téma se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s odborným vzděláváním žáků poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Mezipředmětové vztahy:

Předmět český jazyk nezbytně souvisí s předmětem literatura. Přesahy učiva ke společensko-vědnímu vzdělávání, zejména do předmětů OBN, DEJ , ale i k odborným předmětům.

Metody a formy výuky:

Předmět český jazyk se vyučuje v 1. až 4. ročníku. Během výuky budou použity metody zvyšující motivaci žáků, bude podporována žákova sebedůvěra, samostatnost, iniciativa a pocit zodpovědnosti za vlastní učení a schopnost sebehodnocení. Jazykové i slohové učivo bude vyučováno formou vyžadující od žáků tvořivost, spolupráci s vyučujícím i mezi sebou. Bude vycházet z učebnice i z dalších rozšiřujících materiálů, kupř. z denního tisku, časopisů a publikací.

Způsoby hodnocení žáků

Vedle krátkých cvičení a testů zjišťujících zvládnutí učiva, ale též podporující orientaci žáků v probíraném učivu, jsou průběžně zařazovány písemné práce pro zjištění úrovně žakových kompetencí. V ústním zkoušení se prověřují především získané komunikační kompetence.

1. ročník

Úvod do studia

výsledky vzdělávání	učivo
odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby	seznámení s plánem práce návaznost na učivo ZŠ

Čeština – národní jazyk

výsledky vzdělávání	učivo
rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny orientuje se v soustavě jazyků	národní jazyk a jeho útvary hlavní vývojové etapy jazyka na našem území významní čeští jazykovědci

	postavení češtiny mezi ostatními evropskými jazyky
--	--

Hlavní principy českého pravopisu

výsledky vzdělávání	učivo
v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka	obojetné souhlásky souhláskové skupiny psaní velkých písmen s, z – v předponách a předložkách psaní slov přejatých

Lexikologie

výsledky vzdělávání	učivo
odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie	rozšiřování slovní zásoby, tvoření slov, obohacování slovní zásoby stylové rozvrstvení a obohacování slovní zásoby slovní zásoba vzhledem k příslušnému oboru vzdělávání, terminologie

Základní poučení o slohu

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

<p>v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu</p> <p>vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska</p> <p>odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi</p> <p>rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar</p> <p>rozumí obsahu textu i jeho částí</p>	<p>základní poučení o slohu,</p> <p>slohotvorní činitele subjektivní a objektivní</p> <p>funkční styly, slohové postupy</p>
--	---

Prostěsdělovací styl

výsledky vzdělávání	učivo
<p>rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci</p> <p>řídí se zásadami správné výslovnosti</p> <p>ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi</p> <p>odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby</p>	<p>znaky stylu, postupy a jeho jazykové prostředky</p> <p>kompozice jednotlivých útvarů projevy prostě sdělovací</p> <p>krátké informační útvary-zpráva, oznámení</p> <p>inzerát a odpověď na něj</p> <p>osobní dopis, vypravování</p> <p>přímá, nepřímá, polopřímá řeč</p>

Práce s jazykovými příručkami

výsledky vzdělávání	učivo
<p>v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu</p> <p>pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka</p> <p>odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby</p> <p>správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva</p>	<p>pravidla českého pravopisu</p> <p>slovník spisovné češtiny</p> <p>práce s různými příručkami pro školu a veřejnost ve fyzické a elektronické podobě</p>

2. ročník

Morfologie

výsledky vzdělávání	učivo
<p>v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví</p> <p>pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka</p> <p>odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby</p> <p>v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu</p> <p>vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně</p>	<p>přehled slovních druhů</p> <p>slovní druhy a přechody mezi nimi</p> <p>gramatické kategorie</p> <p>gramatické tvary a konstrukce a jejich sémantické využití</p>

Práce s textem a získávání informací

výsledky vzdělávání	učivo
<p>odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby</p> <p>v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu</p> <p>zhodnotí význam médií pro společnost a jejich vliv na jednotlivé skupiny uživatelů</p> <p>uvede základní média působící v regionu</p> <p>na příkladech doloží druhy mediálních produktů</p> <p>samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné aj. informace</p> <p>rozumí obsahu textu i jeho částí</p> <p>kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunitních webů apod.</p> <p>má přehled o knihovnách a jejich službách</p> <p>zaznamenává bibliografické údaje podle státní normy</p>	<p>informatická výchova, knihovny a jejich služby, média, jejich produkty a účinky</p> <p>techniky a druhy čtení (s důrazem na čtení studijní), orientace v textu, jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu</p> <p>druhy a žánry textu</p> <p>získávání a zpracovávání informací z textu (též odborného a administrativního) např. ve formě anotace, konspektu, osnovy, resumé, jejich třídění a hodnocení,</p> <p>práce s různými příručkami pro školu i veřejnost ve fyzické i elektronické podobě</p> <p>zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby</p>

Administrativní styl

výsledky vzdělávání	učivo

<p>odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby</p> <p>používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie</p> <p>řídí se zásadami správné výslovnosti</p> <p>ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi</p> <p>uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování</p> <p>rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci</p> <p>vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně</p> <p>přednese krátký projev</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi</p> <p>odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového</p>	<p>zvukové prostředky a ortoepické normy jazyka</p> <p>druhy řečnických projevů</p> <p>asertivní chování</p> <p>projev</p> <p>přednáška</p> <p>mluvený referát</p>
--	--

<p>výsledky vzdělávání</p>	<p>učivo</p>
----------------------------	--------------

<p>v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví</p> <p>v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu</p> <p>rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci</p> <p>vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně</p> <p>sestaví základní projevy administrativního stylu</p> <p>samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné aj. informace</p> <p>rozumí obsahu textu i jeho částí</p>	<p>znaky a charakteristika stylu</p> <p>jazykové prostředky stylu grafická a formální úprava jednotlivých písemných dokumentů</p> <p>životopis</p> <p>pracovní hodnocení, zápis z porady</p> <p>žádost</p> <p>jednoduché úřední, popř. podle charakteru oboru odborné dokumenty</p> <p>plná moc</p> <p>motivační dopis</p>
--	--

Popis a charakteristika

výsledky vzdělávání	učivo
<p>využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat)</p> <p>v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví</p> <p>odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby</p> <p>v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu</p> <p>vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně</p>	<p>znaky a charakteristika útvaru, kompozice a jazykové prostředky popis věci</p> <p>charakteristika</p> <p>líčení</p>

3. ročník

Syntax

výsledky vzdělávání	učivo
odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování orientuje se ve výstavbě textu	větná skladba, druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska, stavba a tvorba komunikátu věta a výpověď souřadný a podřadný vztah čárka ve větě jednoduché složitě souvětí

Zvuková stránka jazyka

Grafická stránka jazyka

výsledky vzdělávání	učivo
orientuje se v soustavě jazyků v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu	projevy mluvené a psané, grafická formální úprava jednotlivých písemných projevů

Vyjadřování přímé a zprostředkované

výsledky vzdělávání	učivo
<p>odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby</p> <p>používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie</p> <p>řídí se zásadami správné výslovnosti</p> <p>uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování</p> <p>rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci</p> <p>v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví</p> <p>vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně</p> <p>přednese krátký projev</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdílů mezi nimi</p> <p>rozumí obsahu textu i jeho částí</p>	<p>vyjadřování přímé i zprostředkované technickými prostředky, monologické i dialogické, neformální i formální, připravené i nepřípravené</p> <p>diskuse</p>

Odborný styl

výsledky vzdělávání	učivo
<p>odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby</p> <p>používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie</p> <p>v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu</p> <p>uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování</p> <p>rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci</p> <p>v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví</p> <p>vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi</p> <p>odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového</p> <p>vypracuje resumé a anotaci</p> <p>samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální odborné informace</p> <p>rozumí obsahu textu i jeho částí</p> <p>pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů</p>	<p>charakteristika a znaky stylu</p> <p>kompozice a jazyk stylu</p> <p>útvary odborného stylu</p> <p>výklad nebo návod k činnosti</p> <p>přednáška,</p> <p>referát,</p> <p>kritika,</p> <p>úvaha</p> <p>recenze</p> <p>práce s odborným textem a jeho interpretace</p>

4. ročník

O jazyce

výsledky vzdělávání	učivo
<p>orientuje se v soustavě jazyků</p> <p>vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny</p> <p>používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie</p> <p>v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví</p> <p>uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování</p> <p>vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně</p>	<p>jazykověda – přehled jazykovědných disciplín,</p> <p>jazyková kultura,</p> <p>územní a sociální diferenciacie češtiny,</p> <p>norma a kodifikace,</p> <p>vývojové tendence spisovné češtiny</p>

Kultura projevu

výsledky vzdělávání	učivo
<p>odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby</p> <p>řídí se zásadami správné výslovnosti</p> <p>v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu</p> <p>přednese krátký projev</p>	<p>normy kulturního vyjadřování,</p> <p>komunikační strategie, komunikační situace,</p> <p>kultivovanost osobního projevu</p>

Základy rétoriky

výsledky vzdělávání	učivo
<p>používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie</p> <p>řídí se zásadami správné výslovnosti</p> <p>nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak</p> <p>orientuje se ve výstavbě textu</p> <p>rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci</p>	<p>druhy řečnických projevů</p> <p>řečnický výcvik</p> <p>polemika, projev, přípitek apod.</p>

Média a mediální sdělení

výsledky vzdělávání	učivo
<p>rozlišuje typy mediálních sdělení a jejich funkci, identifikuje jejich typické postupy, jazykové a jiné prostředky</p> <p>uvede příklady vlivu médií a digitální komunikace na každodenní podobu mezilidské komunikace</p> <p>na příkladech doloží druhy mediálních produktů</p> <p>uvede základní média působící v regionu</p> <p>sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary</p>	<p>média a mediální sdělení</p> <p>publicistický funkční styl jeho znaky, prostředky publicistického stylu, útvary – zpráva, reportáž, fejeton,</p> <p>pozdávka, nabídka</p>

Umělecký styl

výsledky vzdělávání	učivo
<p>odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby</p> <p>používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie</p> <p>v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu</p> <p>má přehled o slohových postupech uměleckého stylu</p> <p>rozumí obsahu textu i jeho částí</p> <p>zaznamenává bibliografické údaje podle státní normy</p> <p>posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu</p> <p>vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary</p>	<p>prostředky uměleckého stylu</p> <p>čtení, poslech, rozbor a reprodukce uměleckých textů</p> <p>literatura faktu a umělecká literatura</p> <p>práce s texty – vazba na literární díla</p> <p>četba a interpretace literárního textu</p> <p>srovnávání různých druhů textů</p> <p>zpětná reprodukce textu, transformace textu do jiné podoby</p> <p>tvořivé činnosti</p> <p>motivace ke čtenářství</p>

Funkční styly

výsledky vzdělávání	učivo
<p>odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby</p> <p>používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie</p> <p>v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu</p> <p>posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu</p> <p>vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary</p> <p>dokáže charakterizovat funkční styly a slohové útvary</p>	<p>shrnutí učiva o funkčních stylech a slohových útvarech</p> <p>prostředělovací, odborný, administrativní, publicistický, umělecký</p>

Literatura

-

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	2+0	1+1	1+1	1+1
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny	2	2	2	2

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Estetické vzdělávání významně přispívá ke kultivaci člověka, vede žáky ke kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duchovního života. Má nadpředmětový charakter; při tvorbě školních vzdělávacích programů je proto třeba dbát na to, aby prolínalo co největším počtem vyučovacích předmětů.

Obecným cílem estetického vzdělávání je rozvíjet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se podporovat jejich tvorbu i ochranu. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je obranou proti snadné manipulaci a intoleranci. Estetické vzdělávání se podílí rovněž na rozvoji sociálních kompetencí žáků. K dosažení tohoto cíle přispívá i jazykové vzdělávání v mateřském jazyce a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Literární výchova kromě výchovy ke čtenářství, rozboru a interpretace uměleckých děl vede i k celkovému přehledu o hlavních jevech a pilířích v české a světové literatuře. Poznání textu slouží rovněž k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž probíhá dialog žáků s texty a učitelem i mezi žáky navzájem.

Žáci jsou vedeni i k esteticky tvořivým aktivitám.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- aplikovali ve svém životním stylu estetická kritéria;
- vnímali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti;
- chápali význam umění pro člověka;
- správně formulovali a vyjadřovali své názory;
- přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí;
- podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah;
- získali přehled o kulturním dění;
- dokázali posoudit vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí:

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií

- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu, respektovat práva a osobnost druhých lidí, vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu

Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaújatě zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k učení

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání

- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení)
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, empirické atd.) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Přínos k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Výchova k demokratickému občanství zahrnuje i vytváření demokratického klíma školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Člověk a digitální svět

Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích je nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce. Informační a komunikační technologie pronikají nejen do všech oborů, ale také do většiny činností a je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologiích do všech stupňů a oborů vzdělání. Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka, proto je ve výuce kladen důraz na práci s nimi a jejich využívání (např. při samostatné či skupinové práci, tvorbě prezentací apod.).

Člověk a svět práce

Cílem průřezového tématu je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky. Žák se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

Člověk a životní prostředí

Průřezové téma se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s odborným vzděláváním žáků poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Mezipředmětové vztahy:

Předmět literatura nutně souvisí s předmětem český jazyk. Další přesahy učiva jsou k společenskovědnímu vzdělávání, zejména do předmětů OBN, DEJ, ale i k odborné literatuře zejména právního charakteru.

Metody a formy výuky:

Předmět literatura se vyučuje v 1. až 4. ročníku. Během výuky budou použity metody zvyšující motivaci žáků, bude podporována žákova sebedůvěra, samostatnost, iniciativa a pocit zodpovědnosti za vlastní učení a schopnost sebehodnocení. Učivo bude vyučováno formou vyžadující od žáků aktivní zapojení, spolupráci s vyučujícím i mezi sebou. Bude vycházet z učebnice i z dalších rozšiřujících materiálů. Součástí výuky bude výklad, párové či skupinové aktivity, práce s texty, tvorba referátů, využívání multimediálních zdrojů nebo například čtenářské dílny.

Způsoby hodnocení žáků

Vedle dílčích testů zjišťujících zvládnutí učiva, ale též podporující orientaci žáků v probíraném učivu, jsou průběžně zařazovány písemné práce pro zjištění úrovně žákových kompetencí. V ústním zkoušení se prověřují jak znalosti žáka a jeho porozumění probírané látce, tak jazykové a komunikační kompetence.

1. ročník

Umění jako specifická výpověď o skutečnosti

výsledky vzdělávání	učivo
zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období rozezná umělecký text od neuměleckého orientuje se v nabídce kulturních institucí porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území popíše vhodné společenské chování v dané situaci	význam umění, specifikum literatury, kulturní instituce v ČR a regionu, ochrana a využívání kulturních hodnot

Základy literární vědy

výsledky vzdělávání	učivo
konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů	základy literární vědy literární druhy a žánry textu literatura faktu a umělecká literatura metody interpretace textu

Literatura starověku

výsledky vzdělávání	učivo
zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace	ústní lidová slovesnost
vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl	orientální literatury
samostatně vyhledává informace v této oblasti	filozofie a náboženství
rozezná umělecký text od neuměleckého	antická literatura
vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi	Bible
text interpretuje a debatuje o něm	
konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů	
při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	

Literatura raného středověku

výsledky vzdělávání	učivo
<p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p>	<p>křesťanství</p> <p>románská kultura</p> <p>evropská rytířská a dvorská literatura</p> <p>česká literatura 9. - 12. stol.</p>

Literatura a umění vrcholného středověku

výsledky vzdělávání	učivo
<p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p> <p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p>	<p>rozvoj českého státu</p> <p>gotická kultura</p> <p>literatura 13. a 14. století</p> <p>husitství, husitská literatura</p>

Renesance a humanismus

výsledky vzdělávání	učivo
<p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p> <p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p>	<p>evropské země, literatura a další oblasti umění</p> <p>renesance a humanismus v Čechách</p>

Baroko a pobělohorská doba

výsledky vzdělávání	učivo
<p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p>	<p>evropské souvislosti</p> <p>baroko v Čechách</p>

Klasicismus a osvícenství

výsledky vzdělávání	učivo
<p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p> <p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p>	<p>klasicismus, osvícenství, preromantismus,</p>

2. ročník

Národní obrození

výsledky vzdělávání	učivo
<p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p> <p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p>	<p>vznik NO – společenské podmínky,</p> <p>etapy NO</p> <p>1. a 2. fáze NO</p> <p>3. a 4. fáze NO</p>

při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	
---	--

Romantismus

výsledky vzdělávání	učivo
zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl samostatně vyhledává informace v této oblasti rozezná umělecký text od neuměleckého vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	romantismus ve světě romantismus v české literatuře

Počátky realismu v české literatuře

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

<p>zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období</p> <p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p> <p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p>	<p>česká literatura 40. a 50. let</p>
---	---

Realismus a naturalismus ve světové literatuře

výsledky vzdělávání	učivo
<p>zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období</p> <p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p> <p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p>	<p>vznik realismu, naturalismus</p> <p>realismus ve světových literaturách</p>

Literární skupiny 2. poloviny 19. století

výsledky vzdělávání	učivo
<p>zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období</p> <p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p> <p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p> <p>orientuje se v nabídce kulturních institucí</p>	májovci, lumírovci, ruchovci

Kritický realismus a naturalismus v české literatuře

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

<p>zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období</p> <p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p> <p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p>	<p>realismus a naturalismus</p> <p>próza</p> <p>drama</p>
---	---

Vznik moderního umění ve světě a u nás

výsledky vzdělávání	učivo
<p>zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období</p> <p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p> <p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p>	<p>vznik moderního umění ve světě – impresionismus, symbolismus, dekadence</p> <p>prokletí básníci</p>

3. ročník

Světová literatura na počátku 20. století

výsledky vzdělávání	učivo
<p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p> <p>zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období</p> <p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p>	<p>charakteristika doby mezi válkami</p> <p>světová meziválečná literatura</p> <p>světová meziválečná próza a poezie</p> <p>futurismus, dadaismus, surrealismus, expresionismus</p>

Česká moderna a dekadence

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

<p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p> <p>zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období</p> <p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p>	<p>charakteristika doby</p> <p>česká moderna</p> <p>dekadence</p>
--	---

Literatura přelomu století

výsledky vzdělávání	učivo
<p>zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období</p> <p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p> <p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p>	<p>doba</p> <p>anarchismus, civilismus, vitalismus, antimilitarismus</p> <p>anarchističtí buřiči</p>

Česká meziválečná poezie

výsledky vzdělávání	učivo
<p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p> <p>zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období</p> <p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p>	<p>dobové souvislosti,</p> <p>vitalismus,</p> <p>proletářská poezie,</p> <p>poetismus,</p> <p>surrealismus</p> <p>mezigenerační básníci</p> <p>poezie národních jistot a domova</p>

Česká meziválečná próza a drama

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

<p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p> <p>zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období</p> <p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p>	<p>dobové souvislosti</p> <p>rozdělení autorů podle zaměření</p> <p>legionářská literatura</p> <p>levicově orientovaní autoři</p> <p>ruralisté</p> <p>katolicky zaměření autoři</p> <p>demokraté</p> <p>psychologická próza</p> <p>podoby meziválečného románu</p>
---	--

Světová próza a drama mezi válkami

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

<p>orientuje se v nabídce kulturních institucí</p> <p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p> <p>zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období</p> <p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p>	<p>ztracená generace</p> <p>pražská německá literatura</p> <p>světové drama, hlavní představitelé a tendence</p>
--	--

Česká literatura v období okupace

<p>výsledky vzdělávání</p>	<p>učivo</p>
----------------------------	--------------

<p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p> <p>zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období</p> <p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p>	<p>dobové souvislosti</p> <p>literatura v letech 1938-1945</p>
---	--

4. ročník

Světová literatura od konce 2. světové války do současnosti

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

<p>zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období</p> <p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p> <p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p>	<p>doba po r. 1945</p> <p>světová poválečná literatura</p>
---	--

Česká poezie a próza od konce 2. světové války do konce 50. let 20. století

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

<p>zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období</p> <p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p> <p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p>	<p>historická exkurze do vývoje Československa v letech 1945-60</p> <p>Skupina 42, Ohnice,</p> <p>Skupina Ra</p>
---	--

Česká literatura od 60. let 20. století do roku 1989

výsledky vzdělávání	učivo
<p>zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období</p> <p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p> <p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p>	<p>doba</p> <p>písničkáři</p> <p>samizdat a exil</p> <p>underground</p> <p>próza</p> <p>poezie</p> <p>drama</p>

Česká próza a poezie od roku 1989 do současnosti

výsledky vzdělávání	učivo
<p>zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období</p> <p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p> <p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p>	<p>doba</p> <p>próza</p> <p>poezie</p>

České a světové divadlo v 2. polovině 20. století

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

<p>zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období</p> <p>zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</p> <p>vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl</p> <p>samostatně vyhledává informace v této oblasti</p> <p>rozezná umělecký text od neuměleckého</p> <p>vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</p> <p>text interpretuje a debatuje o něm</p> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</p> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie</p> <p>orientuje se v nabídce kulturních institucí</p>	<p>vývoj divadla ve světě v období 2. polovina 20. stol.</p> <p>tradiční divadelní tvorba</p> <p>divadla malých forem</p> <p>experimentální divadelní scény</p>
--	---

Kultura národností na našem území

výsledky vzdělávání	učivo
<p>orientuje se v nabídce kulturních institucí</p> <p>porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území</p> <p>popíše vhodné společenské chování v dané situaci</p>	<p>kultura národností na našem území</p> <p>kultura bydlení, odívání</p> <p>společenská kultura – principy a normy kulturního chování, společenská výchova</p> <p>lidové umění a užitá tvorba</p> <p>estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě</p> <p>funkce reklamy a propagačních prostředků a její vliv na životní styl</p>

Systematizace učiva

výsledky vzdělávání	učivo
zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace samostatně vyhledává informace v této oblasti rozezná umělecký text od neuměleckého vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi text interpretuje a debatuje o něm konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	opakování literatury od 1. ročníku, systematizace učiva

Občanská nauka

ročník	1. ročník	2. ročník
dotace	2	1
povinnost (skupina)	povinný	povinný
dotace skupiny		

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Občanská nauka je součástí vzdělávací oblasti společenskovední vzdělávání. Cílem předmětu občanská nauka je seznámit žáka se společenskými, hospodářskými, politickými a kulturními aspekty současného života a s psychologickými, etickými a právními kontexty mezilidských vztahů. Společenské problémy zvládne žák nejen pojmenovat, popsat, objasnit a rozebrat jejich podstatu, ale především umí získané znalosti a dovednosti využít v praktickém životě. Dalším důležitým cílem je vytvářet a kultivovat vědomí a spolu s dalšími obory přispívat k

celkovému začleňování žáků do společnosti. Občanská nauka umožňuje žákům, aby dokázali pomocí poznatků lépe a hlouběji porozumět současnosti.

Předmět občanská nauka realizuje obsah společenskovedního vzdělávání RVP. Při výuce předmětu je kladen důraz nejen na sumu teoretických znalostí, které jsou zejména prostředkem ke kultivaci politického, sociálního, právního a ekonomického vědomí žáků, ale především na přípravu pro praktický život a potřebu celoživotního vzdělávání.

Žák je veden tak, aby jednal odpovědně, žil čestně, vážil si demokracie a svobody, jednal v souladu s humanitou, respektoval lidská práva, tvořil si vlastní úsudek, vážil si lidského života, ve vztahu k jiným lidem se oprostil od předsudků, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti, vážil si kulturních hodnot.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah

Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí

- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám

Kompetence k učení

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení)
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby uplatňovali zásady správného jednání s lidmi, chápali své postavení ve společnosti, orientovali se v životních hodnotách, znali nebezpečí negativních jevů ve společnosti, pěstovali zdravý životní styl. Žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli formulovat své postoje, byli schopni pracovat v kolektivu, přiměřeně reagovat na názory druhých, aby se podíleli na fungování demokratických zásad.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů.

Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali význam přírody a správného chování člověka k přírodě, seznamují se s přírodními podmínkami v regionu, s přírodními a kulturními památkami.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni zodpovědně rozhodovat o svém vzdělání jako přípravě na budoucí povolání, aby uvědoměle dodržovali pracovní povinnosti, vycházeli s vrstevníky i dospělými, podíleli se na fungování demokratických zásad.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracovávání, přenosu a uchovávání informací.

Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií.

V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, postupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně.

Vyhledávání, zpracovávání, uchovávání i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních.

Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělání.

Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s různými informacemi a efektivně jich využívali.

Popis metod a forem výuky:

Volba forem a metod výuky je provedena se zřetelem na cíle stanovené školním vzdělávacím programem, s maximálním využitím metod názorně demonstračních a aktivizujících. V rámci

motivace žáci hledají souvislosti mezi vědomostmi a dovednostmi již získanými, plánovaným tématem učiva a současností.

Frontální výuku podporuje a doplňuje využívání IKT (internet, dynamická, statická projekce obrazy, mapy, prezentace, apod.) i další názorně demonstrační pomůcky (DVD, video).

Při výkladu jsou využívány zkušenosti žáků, na základě dosavadního poznání mohou vyvozovat vlastní závěry, jsou vedeni k divergentnímu a kritickému myšlení (např. formou diskuze, brainstormingu). Výklad je doplňován příklady z regionu - slovně, audiovizuální technikou, dle možností návštěvou muzea, historickou exkurzí, popřípadě samostatnou prezentací žáků.

Způsoby hodnocení žáků:

Při hodnocení výsledků učení je pozornost zaměřena na hloubku porozumění látce, schopnost využití mezipředmětových vztahů, schopnost aplikace poznatků při řešení problémů, schopnost pracovat s texty různého charakteru, schopnost kriticky myslet a debatovat o historické problematice. Žák je též systematicky veden k vlastnímu sebehodnocení.

Ke kontrole vědomostí a dovedností žáků slouží různé formy ústního a písemného hodnocení:

- písemné testy po probrání určitých tematických celků,
- průběžné ústní zkoušení,
- hodnocení samostatné práce a aktivity v hodině,
- hodnocení referátů,
- sebehodnocení žáka
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z ČJL, DEJ, GEO, PRA, UPX, OPX a IDT.

1. ročník

Člověk v lidském společenství

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

<p>Žák:</p> <p>charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení</p> <p>vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění</p> <p>popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy; popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace</p> <p>rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti</p> <p>navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti, včetně zajištění na stáří</p> <p>navrhne způsoby, jak využít osobní volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování</p> <p>vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru, vysvětlí jak se vyvarovat předlužení a jaké jsou jeho důsledky, a jak řešit tíživou finanční situaci</p> <p>dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavami a jinými subjekty a jejich možná rizika</p> <p>objasní způsoby ovlivňování veřejnosti</p> <p>objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě</p> <p>debatuje o pozitivě i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí</p> <p>posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována</p> <p>objasní postavení církví a věřících v ČR; vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus</p>	<p>Společnost, společnost tradiční a moderní, pozdně moderní společnost</p> <p>Hmotná kultura, duchovní kultura</p> <p>Současná česká společnost, společenské vrstvy, elita a jejich úloha</p> <p>Sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti</p> <p>Majetek a jeho nabývání, rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, rozpočet domácnosti, zodpovědné hospodaření</p> <p>Řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů</p> <p>Rasy, etnika, národy a národnosti; majorita minorita ve společnosti, multikulturní soužití; migrace, migranti, azylanti</p> <p>Postavení mužů a žen, genderové problémy</p> <p>Víra a ateismus, náboženství a církev, náboženská hnutí, sekty, náboženský fundamentalismus</p>
---	--

Člověk jako občan

výsledky vzdělávání	učivo
Žák:	Základní hodnoty a principy demokracie

<p>charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita...);</p> <p>objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat;</p> <p>dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky médií</p> <p>charakterizuje současný politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb</p> <p>uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy</p> <p>vysvětlí, jaké projevy lze nazvat politickým radikalismem nebo politickým extremismem</p> <p>vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí</p> <p>uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností; debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu</p>	<p>Lidská práva, jejich obhajování, veřejný ochránce lidských práv, práva dětí</p> <p>Svobodný přístup k informacím, masmédiá a jejich funkce, kritický přístup k masmédiím, maximální využití potenciálu médií</p> <p>Stát, státy na počátku 21. století, český stát, státního občanství v ČR</p> <p>Česká ústava, politický systém ČR, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva</p> <p>Politika, politická ideologie</p> <p>Politické strany, volební systém a volby</p> <p>Politický radikalismus, současná česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus</p> <p>Teror, terorismus</p> <p>Občanská participace, občanská společnost</p> <p>Občanské činnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití</p>
---	---

Člověk a právo

výsledky vzdělávání	učivo
<p>Žák:</p> <p>vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů</p> <p>popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství</p> <p>vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost</p> <p>popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, a na příkladu ukáže důsledky vyplývající z neznalosti smluv včetně jejich všeobecných podmínek</p> <p>dovede hájit své společenské zájmy, např. podáním reklamace</p> <p>popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; popíše, kde může v této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů;</p>	<p>Právo a spravedlnost, právní stát</p> <p>Právní řád, právní ochrana občanů, právní vztahy</p> <p>Soustava soudů v České republice</p> <p>Vlastnictví, právo v oblasti duševního vlastnictví, smlouvy, odpovědnost za škodu</p> <p>Rodinné právo</p> <p>Pracovní právo</p> <p>Správní řízení</p> <p>Trestní právo - trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení</p>

<p>popíše, co má obsahovat pracovní smlouva a vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance</p> <p>objasní postupy vhodného jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání atp;</p>	<p>Kriminalita páchaná na dětech a mladistvých, kriminalita páchaná mladistvými</p> <p>Notáři, advokáti a soudci</p>
---	--

2. ročník

Člověk a svět (praktická filozofie)

výsledky vzdělávání	učivo
<p>Žák:</p> <p>vysvětlí, jaké otázky řeší filosofie a filosofická etika</p> <p>dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva</p> <p>dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty</p> <p>debatuje o praktických filosofických a etických otázkách (ze života kolem sebe- např. z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění);</p> <p>vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědní jiným lidem</p>	<p>Význam filozofie a etiky v životě člověka, jejich smysl pro řešení životních situací</p> <p>Etika a její předmět, základní pojmy etiky;</p> <p>Morálka, mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost</p> <p>Životní postoje a hodnotová orientace, člověk mezi touhou po vlastním štěstí a angažováním se pro obecné dobro a pro pomoc jiným lidem</p>

Soudobý svět

výsledky vzdělávání	učivo
<p>Žák:</p> <p>popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, charakterizuje základní světová náboženství;</p> <p>vysvětlí s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách;</p> <p>objasní postavení České republiky v Evropě a v současném světě;</p> <p>charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí</p>	<p>Rozmanitost soudobého světa:</p> <p>Civilizační sféry a kultury</p> <p>Nejvýznamnější světová náboženství;</p> <p>Velmoci, vyspělé státy, rozvojové země a jejich problémy</p> <p>Konflikty v soudobém světě</p> <p>Integrace a dezintegrace</p> <p>Česká republika a svět: NATO, OSN,;</p> <p>Zapojení ČR do mezinárodních struktur;</p>

její politiku; popíše funkci a činnost OSN, NATO; vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách; uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejich důsledcích;	bezpečnost na počátku 21. století, konflikty v soudobém světě, globální problémy, globalizace
--	--

Dějepis

ročník	1. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	povinný
dotace skupiny	

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Předmět prohlubuje dosud získané vědomosti žáků, kultivuje jejich historické vědomí, které je učí orientovat se v problematice společenského vývoje, a tím hlouběji porozumět současnému světu, uvědomovat si vlastní identitu a kriticky myslet. Cílem předmětu dějepis je seznámit žáka se společenskými, hospodářskými, politickými a kulturními aspekty současného života a s psychologickými, etickými a právními kontexty mezilidských vztahů. Společenské problémy zvládne žák nejen pojmenovat, popsat, objasnit a rozebrat jejich podstatu, ale především umí získané znalosti a dovednosti využít v praktickém životě. Dalším důležitým cílem je vytvářet a kultivovat historické vědomí a spolu s dalšími obory přispívat k celkovému začleňování žáků do společnosti, neboť výuka systematizuje různé historické informace, s nimiž se žáci v běžném životě setkávají a budou setkávat. Při výuce tohoto předmětu je kladen důraz nejen na sumu teoretických znalostí, které jsou zejména prostředkem ke kultivaci historického, politického, sociálního, právního a ekonomického vědomí žáků, ale především na přípravu pro praktický život, vytváření správných postojů k životu a společnosti a potřebu celoživotního vzdělávání. U žáků je posilována jejich mediální gramotnost.

Žák je veden tak, aby jednal odpovědně, žil čestně, vážil si demokracie a svobody, jednal v souladu s humanitou, respektoval lidská práva, tvořil si vlastní úsudek, vážil si lidského života, ve vztahu k jiným lidem se oprostil od předsudků, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti, vážil si kulturních hodnot. Snaží se porozumět světu, v němž žije.

Učivo je svým obsahem zaměřeno na společenský vývoj od starověku až k moderní společnosti 19. století. Žáci se učí chápat přínos starověkých civilizací pro společenský vývoj v Evropě i ve světě, vliv judaismu a zejména křesťanství na středověkou společnost, význam renesance, osvícenství a občanských revolucí jako základního nástroje společenských přeměn novověké společnosti. Žáci se orientují ve společenském vývoji novověké společnosti s důrazem na dějiny 20. století. Žáci se na dějinných příkladech seznamují s formami demokracie a diktatury v Evropě a u nás, učí se chápat vztahy mezi velmocemi, které jsou rozhodujícím faktorem jejich soupeření či spolupráce.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah

Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám

Kompetence k učení

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení)
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby uplatňovali zásady správného jednání s lidmi, chápali své postavení ve společnosti, orientovali se v životních hodnotách, znali nebezpečí negativních jevů ve společnosti. Žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli formulovat své postoje, byli schopni pracovat v kolektivu, přiměřeně reagovat na názory druhých, aby se podíleli na fungování demokratických zásad. Žáci se dokáží orientovat v masmédiích, využívat je a kriticky hodnotit, dokáží odolávat jednoduché myšlenkové manipulaci.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů.

Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali význam přírody a správného chování člověka k přírodě, seznamují se s přírodními podmínkami v regionu, s přírodními a kulturními památkami.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve

světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni zodpovědně rozhodovat o svém vzdělání jako přípravě na budoucí povolání, aby uvědoměle dodržovali pracovní povinnosti, vycházeli s vrstevníky i dospělými, podíleli se na fungování demokratických zásad.

Člověk a digitální svět

Výuka dějepisu je neoddelitelně spjata s digitální prostředím. Od různých forem e-learningu, přes využívání online aplikací a využití AI. Výuka připravuje studenta ke všeobecnému rozhledu, který je pro digitální prostředí nezbytný. Práce s prostředky informačních a digitálních technologií patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Do výuky je zařazena práce s informacemi a k její aplikaci je využíváno školních tabletů, počítačů a plně vybavené čtenářské dílny.

Popis metod a forem výuky:

Volba forem a metod výuky je provedena se zřetelem na cíle stanovené školním vzdělávacím programem, s maximálním využitím metod názorně demonstračních a aktivizujících. Při výuce je procvičována a doplňována znalost historie s využitím obrazového a textového materiálu, samostatné či skupinové práce žáků (doplňování, přiřazování názvů, testové úlohy, apod.). V rámci motivace žáci hledají souvislosti mezi vědomostmi a dovednostmi již získanými, plánovaným tématem učiva a současností.

Frontální výuku podporuje a doplňuje využívání IDT (internet, dynamická, statická projekce obrazy, mapy, prezentace, apod.) i další názorně demonstrační pomůcky (DVD, video).

Při výkladu jsou využívány zkušenosti žáků, na základě dosavadního poznání mohou vyvozovat vlastní závěry, jsou vedeni k divergentnímu a kritickému myšlení (např. formou diskuze, brainstormingu). Výklad je doplňován příklady z regionu - slovně, audiovizuální technikou, dle možností návštěvou muzea, historickou exkurzí, popřípadě samostatnou prezentací žáků.

Způsoby hodnocení žáků:

Při hodnocení výsledků učení je pozornost zaměřena na hloubku porozumění látce, schopnost využití mezipředmětových vztahů, schopnost aplikace poznatků při řešení problémů, schopnost pracovat s texty různého charakteru, schopnost kriticky myslet a debatovat o historické problematice, postihnout dějinné souvislosti. Žák je též systematicky veden k vlastnímu sebehodnocení.

Ke kontrole vědomostí a dovedností žáků slouží různé formy ústního a písemného hodnocení:

- písemné testy po probrání určitých tematických celků,
- průběžné ústní zkoušení,
- hodnocení samostatné práce a aktivity v hodině,
- hodnocení referátů,
- sebehodnocení žáka
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z ČJL a OBN.

1. ročník

Člověk v dějinách

výsledky vzdělávání	učivo
objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů	Poznávání dějin Význam poznání dějin, variabilita výkladů dějin

Starověk

výsledky vzdělávání	učivo
uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství	Odkaz a kulturní přínos starověkých civilizací, antická kultura Judaismus a křesťanství jako základ evropské civilizace

Středověk

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje obecně středověk popíše základní – revoluční změny ve středověku vysvětlí počátky a rozvoj českého státu ve středověku	Nejvýznamnější středověké státy, Velká Morava, vznik a rozvoj českého státu

Raný novověk

výsledky vzdělávání	učivo
popíše základní- revoluční změny v raném novověku charakterizuje umění renesance, baroka, klasicismu objasní význam osvícenství	Humanismus a renesance, objevy nových zemí český stát, počátek habsburského soustátí reformace a protireformace baroko a klasicismus, osvícenství

Novověk – 19. století

výsledky vzdělávání	učivo
na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti	Velké občanské revoluce: americká a francouzská, revoluce 1848-49 v Evropě a v českých zemích Společnost a národy: národní hnutí v Evropě a v českých zemích, česko- německé vztahy, postavení

<p>objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci</p> <p>popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. stol.</p> <p>charakterizuje proces modernizace společnosti</p> <p>popíše evropskou koloniální expanzi</p>	<p>minorit; dualismus v habsburské monarchii, vznik národních států v Německu</p> <p>Modernizace společnosti: technická, průmyslová, komunikační revoluce, urbanizace, demografický vývoj, evropská koloniální expanze</p> <p>Modernizovaná společnost a jedinec: sociální struktura společnosti, postavení žen, sociální zákonodárství, vzdělání</p>
--	---

Novověk – 20. století

výsledky vzdělávání	učivo
<p>vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi</p> <p>popíše první světovou válku a objasní významné změny ve světě po válce</p> <p>charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938 - 1939)</p> <p>objasní vývoj česko-německých vztahů</p> <p>vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize</p> <p>charakterizuje fašismus, nacismus; srovná nacistický a komunistický totalitarismus</p> <p>popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou</p> <p>objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR .</p> <p>objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a výsledky</p> <p>popíše válečné zločiny včetně holocaustu</p>	<p>Vztahy mezi velmocemi</p> <p>Pokus o revizi rozdělení světa 1. světovou válkou české země za světové války, první odboj, poválečné uspořádání Evropy a světa</p> <p>vývoj v Rusku</p> <p>Demokracie a diktatura: Československo v meziválečném období; autoritativní a totalitní režimy, nacismus v Německu a komunismus v Rusku a SSSR</p> <p>Velká hospodářská krize</p> <p>Mezinárodní vztahy ve 20. a 30. letech, růst napětí a cesta k válce</p> <p>2. světová válka</p> <p>Československo za 2. světové války, druhý čs. odboj</p> <p>válečné zločiny včetně holocaustu</p> <p>Důsledky války</p>

Svět v blocích – poválečné uspořádání v Evropě a ve světě

výsledky vzdělávání	učivo
<p>objasní uspořádání světa po druhé světové válce a důsledky pro Československo</p> <p>popíše projevy a důsledky studené války</p> <p>charakterizuje komunistický režim v ČSR, v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku</p> <p>popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace</p> <p>popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa</p> <p>vysvětlí rozpad sovětského bloku</p> <p>uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století</p>	<p>Poválečné uspořádání v Evropě a ve světě, poválečné Československo</p> <p>Studená válka; komunistická diktatura v Československu a její vývoj</p> <p>Československo v době normalizace</p> <p>Demokratický svět, USA - světová supervelmoc; Sovětský blok, SSSR – soupeřící supervelmoc; třetí svět a dekolonizace; konec bipolarity Východ – Západ</p> <p>Rozpad Československa, boj za demokracii, vznik České republiky</p>

Fyzika

ročník	1. ročník
dotace	1
povinnost (skupina)	povinný
dotace skupiny	

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je, aby žák pochopil přírodní děje kolem sebe a přírodní zákonitosti. Člověk sám je nedílnou součástí přírody a jako tato součást může svým konáním pozitivně nebo negativně do přírodních dějů a zákonitostí zasahovat a tím se aktivně podílet na trvale udržitelném rozvoji a aktivně a pozitivně ovlivňovat přírodní procesy, s důrazem zejména na životní prostředí a zdraví člověka. Cílem fyzikálního vzdělávání tedy je především naučit žáky využívat přírodovědných poznatků v profesním i občanském životě, klást si otázky o okolním světě a vyhledávat k nim relevantní, na důkazech založené odpovědi.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- získali pozitivní postoj k fyzice;
- pracovali kvalitně a pečlivě a celoživotně se vzdělávali;
- vážili si kvalitní práce jiných lidí;
- byli schopni se kriticky dívat na výsledky své vlastní práce;
- měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení;
- jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání.

Charakteristika učiva

Učivo je koncipováno tak, aby odpovídalo požadavkům střední školy:

- rozvíjí logické myšlení;
- vytváří předpoklady pro úspěšné další vzdělání v daném oboru.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí;
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy;
- pozorovat a zkoumat přírodu, provádět experimenty a měření, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje;
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice;
- porozumět struktuře látek, která je základem veškerých fyzikálních i chemických - vlastností látek a vlivem látek na jedince i jeho okolí;
- vyhledávat naučně populární přírodovědné texty a pracovat s nimi;
- rozlišit v textu podstatné informace a ty pak aktivně využívat;
- získat pozitivní vztah k přírodě a tím i k její ochraně.

Učivo fyziky je zařazeno do 1. ročníku a pokrývá veškeré tematické celky z RVP.

Pojetí výuky

Základní metodou výuky fyziky je frontální metoda, která je doplněna o další metody:

- problémové vyučování (řízený rozhovor, práce ve skupinách);
- pozorování pokusů či využíváme audiovizuální nahrávky;
- práce s počítačovými programy a Internetem (na objevování dalších fyzikálních závislostí, na ověřování získaných vědomostí, na procvičování získaných dovedností);
- exkurze.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků vychází z klasifikačního řádu školy.

Klasifikace z fyziky se skládá ze dvou částí:

- prověrky, které jsou úzce zaměřené (učivo několika vyučovacích hodin);
- práce v hodině (ústní projev u tabule, referáty, práce jednotlivců na fyzikálních problémech).

Klíčové kompetence

Personální a sociální kompetence

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Matematické kompetence

- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
- správně používat a převádět běžné jednotky
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru

Kompetence k učení

- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslav aj.), pořizovat si poznámky

Komunikativní kompetence

- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)

Průřezové téma realizované tematickým celkem předmětu

Člověk a životní prostředí

Průřezové téma se prolíná různými tematickými celky. Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život

Člověk a svět práce

Průřezové téma se prolíná různými tematickými celky. Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- byli otevření k celoživotnímu vzdělávání;
- měli komunikační dovednosti a dokázali se prezentovat.

Informační a komunikační technologie

Průřezové téma se prolíná různými tematickými celky. Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- pracovali s kalkulačkou
- využívali Internet pro vyhledávání informací
- pracovali se základním softwarem

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět je úzce spjat nebo v některých výukových oblastech spolupracuje s předměty:

- Informační a digitální technologie
- Chemie
- Matematika

1. ročník

Mechanika pevných látek a tekutin

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

<p>rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu</p> <p>určí síly, které působí na tělesa, a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají</p> <p>určí mechanickou práci, výkon a energii při pohybu tělesa působením stálé síly</p> <p>vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie</p> <p>určí výslednici sil působících na těleso</p> <p>aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh</p>	<p>Pohyby přímočaré a křivočaré, pohyby rovnoměrné a nerovnoměrné, pohyb rovnoměrný po kružnici, skládání pohybů</p> <p>Newtonovy pohybové zákony, gravitační pole, síly v přírodě</p> <p>Posuvný a otáčivý pohyb, skládání sil</p> <p>Mechanická práce a energie</p> <p>Tlakové síly a tlak v tekutinách</p>
---	---

Elektřina a magnetismus

výsledky vzdělávání	učivo
<p>popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj</p> <p>určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem</p> <p>popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice</p> <p>řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona</p> <p>popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN</p>	<p>Elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, kapacita vodiče</p> <p>Elektrický proud v látkách, zákony elektrického proudu, polovodiče</p> <p>Magnetické pole, magnetické pole vodiče s elektrickým proudem, elektromagnetická indukce</p> <p>Vznik střídavého proudu, přenos elektrické energie střídavým proudem</p>

Termika

výsledky vzdělávání	učivo
<p>vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi</p> <p>vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny</p> <p>popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi</p> <p>popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů</p>	<p>Teplota, teplotní roztažnost látek</p> <p>Teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa</p> <p>Tepelné motory</p> <p>Struktura pevných látek a kapalin, přeměny skupenství</p>

Vlnění, akustika a optika

výsledky vzdělávání	učivo

<p>rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření</p> <p>charakterizuje základní vlastnosti zvukového vlnění</p> <p>chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu</p> <p>charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích</p> <p>řeší úlohy na odraz a lom světla</p> <p>řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami</p> <p>popíše význam různých druhů elektromagnetického záření z hlediska působení na člověka a využití v praxi</p> <p>vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad</p>	<p>Mechanické kmitání a vlnění</p> <p>Zvukové vlnění</p> <p>Světlo a jeho šíření</p> <p>Zrcadla a čočky, oko, optické přístroje</p> <p>Druhy elektromagnetického záření, rentgenové záření</p>
--	--

Fyzika atomu

výsledky vzdělávání	učivo
<p>popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu</p> <p>popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony</p> <p>vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením</p> <p>popíše princip získávání energie v jaderném reaktoru</p>	<p>Modely atomu, jádro atomu, elektronový obal, přeměny energie atomu, vyzařování energie, laser</p> <p>Nukleony, radioaktivita, jaderné záření, jaderná energie a její využití, zneužití jaderné energie</p>

Astrofyzika (fyzika hvězd a vesmíru)

výsledky vzdělávání	učivo
<p>charakterizuje Slunce jako hvězdu</p> <p>popíše objekty ve sluneční soustavě</p> <p>zná příklady základních typů hvězd</p>	<p>Slunce, planety a jejich pohyb, komety</p> <p>hvězdy a galaxie</p>

Chemie

ročník	2. ročník
dotace	1
povinnost (skupina)	povinný

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu chemie je poskytnout žákům soubor poznatků o chemických látkách, jevech, zákonitostech a vztazích mezi nimi, formovat logické myšlení a rozvíjet vědomosti a dovednosti využitě v dalším vzdělávání, v odborné praxi i v občanském životě. Součástí výuky je také učení se schopnosti rozlišovat příčiny a následky chemických dějů, jejich souvislosti a vztahy mezi nimi s vazbou na řešení praktických problémů. Významně se podílí na utváření správných postojů žáků vůči prostředí, jež je obklopuje.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali:

- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti;
- pozitivní postoj k přírodě;
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

Výuka směřuje k utváření si vlastního názoru na širokou škálu problémů, které se objevují v běžném životě, ke kultivované obhajobě vlastních názorů, k prezentaci výsledků své práce, hodnocení práce své i jiných, posuzování informací z médií na základě vlastního úsudku, jednání v souladu se strategií udržitelného rozvoje společnosti, k ochraně zdraví vlastního i jiných.

Charakteristika učiva

Učivo je koncipováno tak, aby odpovídalo požadavkům střední školy:

- rozvíjí logické myšlení;
- vytváří předpoklady pro úspěšné další vzdělání v daném oboru.

Žáci se seznámí s vybranými pojmy, osvojí si základní chemické názvosloví, průběh jednoduchých chemických reakcí, výpočty a ovládají základní pravidla bezpečnosti práce s chemickými látkami s významem udržitelného rozvoje pro lidskou civilizaci. Dále se seznámí se složením látek, které mají vliv na životní prostředí, ovlivňují životosprávu, přírodní jevy i každodenní život člověka. Důraz je kladen na znalost látek a jejich chemického názvosloví, se kterými se žák setkává v praxi, dodržování pravidel bezpečnosti práce.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí;
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy;
- pozorovat a zkoumat přírodu, provádět experimenty a měření, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje;
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice;
- posoudit chemické látky z hlediska nebezpečnosti a vlivu na živé organismy.

Učivo pokrývá veškeré tematické celky z RVP.

Pojetí výuky

Při výuce jsou užívány metody aktivizační - motivační úlohy, metody informativní - výklad, vysvětlení, popis, metody fixační - opakování učiva ústně i písemně, metody tvořivého charakteru - samostatná i skupinová práce žáků, seminární práce, referáty, prezentace, vyhledávání informací, projekty.

Je používána forma výkladu, skupinové diskuse, vyvození poznatků za pomoci audiovizuální techniky (interaktivní tabule).

Jsou využívány vhodné didaktické pomůcky, učebnice, tabulky, demonstrativní ukázky, texty z odborné literatury, internet, exkurze.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků vychází z klasifikačního řádu školy.

Žáci se hodnotí z ústního i písemného projevu, hodnocení provádí vyučující, ale i žáci navzájem a nechybí ani sebehodnocení. Hodnoceny jsou také referáty, samostatné a seminární práce, apod. Při hodnocení se sleduje odborná správnost, schopnost uvádět učivo do souvislostí s jinými tématy i předměty (mezipředmětové vztahy), možnost jejich aplikace v praxi, logické myšlení, správnost jazykového vyjadřování.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- pozorování vlastností látek a jejich přeměn a vyvozování závěrů, posuzování věrohodností informací, posuzování souvislostí chemie a jiných přírodních věd, plánování a vyhodnocování vlastní činnosti, pozitivní motivace vyhodnocováním chyb

Kompetence k řešení problémů

- hledání algoritmů při řešení školních i praktických problémů, řešení problémů souvisejících s užíváním chemikálií v běžném životě, předcházení rizikovým situacím ve škole i v běžném životě

Komunikativní kompetence

- přehledné a terminologicky správné vyjadřování písemné i ústní, obhajování svých způsobů řešení problémů

Občanské kompetence

- předcházení zneužití chemických látek, podílení se na udržitelném rozvoji společnosti, dodržování zásad při úniku nebezpečných látek

Matematické kompetence

- správné používání veličin a jednotek při chemických výpočtech, odhadování výsledků, využívání tabulek a grafů, zaznamenávání hodnot do tabulek a sestrojování grafů

Kompetence využívat IDT a informací

- užívání počítače, CD, DVD, internetu při studiu, prezentace výsledků práce na počítači

Průřezové téma realizované tematickým celkem předmětu

Člověk a životní prostředí

Průřezové téma se prolíná různými tematickými celky.

Oblast pomáhá vytvářet komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou. Významně přispívá k uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Do výuky jsou zařazena témata:

- současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztah člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví);
- využití či zneužití jaderné energie či chemie;

- v rámci výuky chemie - vybrané prvky a anorganické a organické sloučeniny, jejich využití v odborné praxi a v běžném životě a posouzení jejich vlivu na zdraví a životní prostředí, tzn. v rámci vybraných kapitol anorganické a organické chemie.

Člověk a svět práce

V rámci výuky odborných předmětů a praktické výuky je třeba se zaměřit:

- na chemické látky používané v rámci oboru;
- zdůraznit správné skladování těchto látek, manipulaci a nakládání se vznikajícími odpady;
- zdůraznit znečišťování životního prostředí či ohrožování udržitelného rozvoje.

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět je úzce spjat nebo v některých výukových oblastech spolupracuje s předměty:

- Biologie
- Ekologie
- Informační a digitální technologie
- Fyzika

2. ročník

Obecná chemie

výsledky vzdělávání	učivo
dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek	Chemie, typy chemických látek a jejich vlastnosti
popíše stavbu atomu, vznik chemické vazby	Základní stavební částice, složení, struktura a vlastnosti látek
zná názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin	Chemické názvosloví a symbolika
popíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků	Chemické prvky, sloučeniny, chemická symbolika
popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi	Významné skupiny chemických látek
vyjádří složení roztoku a připraví roztok požadovaného složení	Periodická soustava prvků
vysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí	Částicové složení chemických látek (atom, molekula)
provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi	Chemická vazba
	Roztoky a směsi - druhy, rozdělení, složení, koncentrace roztoků
	Výpočty koncentrace roztoků
	Změny chemických látek, obecné vlastnosti chemických reakcí
	Chemické rovnice, výpočty z chemických rovnic

Anorganická chemie

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí vlastnosti anorganických látek tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí	Názvosloví oxidů, vlastnosti, vznik a důležití zástupci oxidů Hydroxidy - vlastnosti, vznik, celková charakteristika skupiny Anorganické kyseliny-vlastnosti, vznik, celková charakteristika skupiny Vybrané anorganické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi

Organická chemie

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty a tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí	Základní pojmy organické chemie, rozdělení a názvosloví organických sloučenin Vlastnosti atomu uhlíku Základní názvosloví organických sloučenin Substituční a funkční deriváty organických sloučenin Organické sloučeniny v běžném životě a odborné praxi

Biochemie

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny charakterizuje nejdůležitější přírodní látky popíše vybrané biochemické děje	Chemické složení živých organismů Přírodní látky, bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory Biochemické děje

Biologie

ročník	1. ročník
dotace	1
povinnost (skupina)	povinný
dotace skupiny	

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu biologie je poskytnout žákům soubor poznatků o vzniku a vývoji života na Zemi, o vlastnostech živých soustav a typech buněk. Naučí se chápat zákonitosti živých organismů, jejich rozmanitost a dědičnost ve vztahu k člověku i přírodě. Dále se žáci seznámí se základními pojmy v biologii, se vztahy mezi nimi. Cílem je formovat logické myšlení a rozvíjení vědomostí a dovedností v dalším vzdělávání, v odborné praxi i občanském životě. Důraz je kladen na správnou životosprávu, která má vliv na zdraví a řadu nemocí člověka a ovlivňuje tak jeho každodenní život.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k přírodě;
- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti;
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

Charakteristika učiva

Učivo je koncipováno tak, aby odpovídalo požadavkům střední školy:

- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům,;
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se;
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích;
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů, anatomií člověka, vhodnou životosprávou.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí;
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy;
- pozorovat a zkoumat přírodu, člověka a zpracovávat i vyhodnocovat získané údaje;
- umožňuje poznat anatomii člověka, vhodnou životosprávu;
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice.

Učivo pokrývá veškeré tematické celky z RVP.

Pojetí výuky

Základní metodou výuky matematiky je frontální metoda, která je doplněna o další metody:

- skupinové diskuse;
- vyvození poznatků za pomoci audiovizuální techniky
- samostatná i skupinová práce žáků (projekty, referáty, domácí úkoly).

Jsou využívány vhodné didaktické pomůcky, demonstrační ukázky, texty z odborné literatury, internet, přírodovědné vycházky s pozorováním, exkurze.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků vychází z klasifikačního řádu školy.

Žáci se hodnotí z ústního i písemného projevu, hodnocení provádí vyučující, ale i žáci navzájem a nechybí sebehodnocení.

Hodnoceny jsou také referáty, samostatné a seminární práce, apod.

Při hodnocení se sleduje odborná správnost, schopnost uvádět učivo do souvislostí s jinými tématy i předměty (mezipředmětové vztahy), možnost jejich aplikace v praxi, logické myšlení, správnost jazykového vyjadřování.

Klíčové kompetence

Dodržuje zásady, pravidla a předpisy o hygieně, bezpečnosti a ochraně zdraví při práci i v osobním životě.

Udržuje čistotu a pořádek na pracovišti.

Využívá sebepoznání k rozvoji dovedností.

Přejímá odpovědnost za vlastní práci.

Řeší problémy a problémové situace.

Práce s informacemi z různých zdrojů a různého charakteru slouží k rozvoji:

- komunikativních kompetencí - vhodně komunikuje s klientem
- personálních kompetencí u učení a k práci - rozvíjí pozitivní vztah k dalšímu vzdělávání
- sociálních kompetencí k práci a spolupráci s ostatními - rozvíjí týmovou práci
- kompetencí k řešení problémů - stanovuje efektivní postupy při řešení problémů
- kompetencí k užívání ICT technologií - vyhledává informace na internetu
- kompetencí k pracovnímu uplatnění - vyhledává nové možnosti

Tyto klíčové kompetence navazují na kompetence odborné.

- jedná profesionálně se zákazníky, spolupracovníky a obchodními partnery
- dbá o bezpečnost práce a ochranu zdraví

Průřezové téma realizované tematickým celkem předmětu

Člověk a životní prostředí

Oblast pomáhá vytvářet komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou. Významně přispívá k uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství

Informační a komunikační technologie

V rámci předmětů budou žákům zadávány referáty, domácí úkoly či samostatné práce, k jejichž vypracování bude využívána práce se softwarem a zpracování informací z internetu.

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět je úzce spjat nebo v některých výukových oblastech spolupracuje s předměty:

- Ekologie
- Chemie
- Informační a digitální technologie
- Fyzika

1. ročník

Základy biologie

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi	Vznik a vývoj života na Zemi Vlastnosti živých soustav

<p>vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav</p> <p>popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života</p> <p>charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly</p> <p>uvede základní skupiny organismů a porovná je</p> <p>vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu</p> <p>uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence</p>	<p>Typy buněk</p> <p>Rozmanitost organismů a jejich charakteristika</p> <p>Zdraví a nemoc</p>
--	---

Biologie člověka

výsledky vzdělávání	učivo
<p>popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav</p>	<p>Anatomie</p> <p>Soustava kosterní</p> <p>Svalové ústrojí</p> <p>Trávicí ústrojí</p> <p>Dýchací ústrojí</p> <p>Močové cesty a žlázy s vnitřní sekrecí</p> <p>Ústrojí cévní</p> <p>Nervová soustava</p> <p>Ústrojí kožní</p> <p>Smysly</p> <p>Pohlavní ústrojí</p> <p>Pohlavní choroby</p>

Dědičnost a proměnlivost organismů

výsledky vzdělávání	učivo
<p>objasní význam genetiky</p>	<p>Moderní genetiky - J. G. Mendel</p> <p>Buněčné jádro a chromozómy</p> <p>Krevní skupiny</p> <p>Změny v genetickém vybavení</p>

Ekologie

ročník	1. ročník
dotace	1
povinnost (skupina)	povinný
dotace skupiny	

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je poskytnout žákům soubor poznatků o abiotických a biotických podmínkách života, o ekologické přizpůsobivosti, o vzájemných vztazích organismů a prostředí, o struktuře a funkci ekosystémů, o významu biodiverzity a ochrany přírody a krajiny. Žáci se postupně učí zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Dále rozvíjet a formovat vědomosti a dovednosti využitelné v dalším vzdělávání, v odborné praxi i v občanském životě.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k přírodě;
- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti;
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

Charakteristika učiva

Učivo je koncipováno tak, aby odpovídalo požadavkům střední školy.

Výuka předmětu směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny, poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktorům, umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Výuka předmětu podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování, umožňuje aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě, vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích.

Učivo pokrývá veškeré tematické celky z RVP.

Pojetí výuky

Základní metodou výuky matematiky je frontální metoda, která je doplněna o další metody.

Jsou užívány metody aktivizační – motivační úlohy, metody informativní – výklad, vysvětlení, popis, metody fixační – opakování učiva ústně i písemně, metody tvořivého charakteru (samostatná i skupinová práce žáků, seminární práce, referáty, prezentace, vyhledávání informací, projekty).

Je používána forma výkladu, skupinové diskuse, vyvození poznatků za pomoci audiovizuální techniky (interaktivní tabule).

Jsou využívány vhodné didaktické pomůcky, učebnice, tabulky, demonstrativní ukázky, texty z odborné literatury, internet, exkurze.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků vychází z klasifikačního řádu školy.

Žáci se hodnotí z ústního i písemného projevu, hodnocení provádí vyučující, ale i žáci navzájem a nechybí sebehodnocení.

Hodnoceny jsou také referáty, samostatné a seminární práce, apod. Při hodnocení se sleduje odborná správnost, schopnost uvádět učivo do souvislostí s jinými tématy i předměty (mezipředmětové vztahy), možnost jejich aplikace v praxi, logické myšlení, správnost jazykového vyjadřování.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- pozorování prostředí a vyvozování závěrů, posuzování věrohodností informací, posuzování souvislostí ekologie a jiných přírodních věd, plánování a vyhodnocování vlastní činnosti, pozitivní motivace vyhodnocováním chyb.

Kompetence k řešení problémů:

- hledání algoritmů při řešení školních i praktických problémů, předcházení rizikovým situacím ve škole i v běžném životě.

Komunikativní kompetence:

- přehledné a terminologicky správné vyjadřování písemné i ústní, obhajování svých způsobů řešení problémů.

Občanské kompetence:

- předcházení zneužití nebezpečných látek, podílení se na udržitelném rozvoji společnosti, dodržování zásad při úniku nebezpečných látek.

Digitální kompetence

- užívání počítače, CD, DVD, internetu, prezentace výsledků práce na počítači.

Průřezové téma realizované tematickým celkem předmětu

Člověk a životní prostředí.

Oblast pomáhá vytvářet komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou. Významně přispívá k uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě. Do výuky jsou zařazena témata-současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztah člověka k prostředí (klimatické změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů i biosféry z různých hledisek rozvoje lidské populace, vliv prostředí na lidské zdraví)

Člověk a svět práce.

V rámci výuky je třeba se zaměřit na chemické látky používané v rámci oboru, zdůraznit správné skladování těchto látek, manipulaci s nimi a nakládání se vznikajícími odpady a zdůraznit znečišťování životního prostředí či ohrožování udržitelného rozvoje.

Člověk a digitální svět

V rámci předmětů budou žákům zadávány referáty, domácí úkoly či samostatné práce, k jejichž vypracování bude využívána práce se softwarem a zpracování informací z internetu.

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět je úzce spjat nebo v některých výukových oblastech spolupracuje s předměty:

- Biologie

- Chemie
- Informační a digitální technologie

1. ročník

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí základní ekologické pojmy charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy) charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu uvede příklad potravního řetězce popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem	Základní ekologické pojmy Ekologické faktory prostředí Potravní řetězce Koloběh látek v přírodě a tok energie Typy krajiny

Člověk a životní prostředí

výsledky vzdělávání	učivo
popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí popíše způsoby nakládání s odpady charakterizuje globální problémy na Zemi uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí	Vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím Dopady činností člověka na životní prostředí Přírodní zdroje energie a surovin Odpady Globální problémy Ochrana přírody a krajiny Nástroje společnosti na ochranu životního prostředí Zásady udržitelného rozvoje Odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí Vlivy prostředí působící na zdraví člověka

<p>na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému</p> <p>popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí</p>	<p>Účinky vlivů prostředí na člověka</p> <p>Ukazatele zdravotního stavu</p> <p>Ochrana přírody a ŽP</p> <p>Ochrana rostlin, živočichů a neživé přírody</p> <p>Ochrana krajiny, chráněná území</p> <p>Nástroje společnosti na ochranu ŽP</p> <p>Zásady udržitelného rozvoje</p> <p>Ekonomický rozvoj ve vztahu k zachování přírody</p>
--	---

Matematika

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	3	3	2 + 1	2
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny				

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích:

- v odborné složce vzdělání;
- v dalším studiu;
- v osobním životě;
- v budoucím zaměstnání;
- ve volném čase.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- získali pozitivní postoj k matematice;
- pracovali kvalitně a pečlivě a celoživotně se vzdělávali;
- vážili si kvalitní práce jiných lidí;
- byli schopni se kriticky dívat na výsledky své vlastní práce;
- měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení;
- jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání.

Charakteristika učiva

Učivo je koncipováno tak, aby odpovídalo požadavkům střední školy:

- rozvíjí logické myšlení;

- poskytuje matematický aparát v oboru;
- vytváří předpoklady pro úspěšné další vzdělání v daném oboru.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- aplikovat matematické poznatky v odborné složce vzdělávání;
- využívat matematické poznatky a metody řešení v praktickém životě a v dalším vzdělávání;
- matematizovat jednoduché reálné situace, užívat matematický model a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě;
- zkoumat a řešit problémy včetně diskuze řešení;
- diskutovat metody řešení matematické úlohy;
- účelně využít digitální technologie a zdroje informací při řešení matematických úloh;
- číst s porozuměním matematický text, kriticky vyhodnotit informace získané z různých zdrojů;
- správně se matematicky vyjadřovat;
- efektivně numericky počítat, používat a převádět jednotky (déłky, hmotnosti, času, objemu, povrchu, rovinného úhlu, rychlosti, měny atd.).

Učivo je rozloženo do všech čtyř ročníků.

Učivo pokrývá veškeré tematické celky z RVP. Naopak některé kapitoly jsou rozšířeny podle požadavků ke státní maturitní zkoušce a na profil absolventa:

- posloupnost (rekurentní vzorec pro určení posloupnosti, součet prvních n členů aritmetické posloupnosti, součet prvních n členů geometrické posloupnosti);
- kombinatorika (kombinace s opakováním, variace s opakováním).

Pojetí výuky

Základní metodou výuky matematiky je frontální metoda, která je doplněna o další metody:

- problémové vyučování (řízený rozhovor, práce ve skupinách);
- práce s počítačovými programy (na objevování dalších matematických závislostí, na ověřování získaných vědomostí, na procvičování získaných dovedností).

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků vychází z klasifikačního řádu školy.

Klasifikace z matematiky se skládá ze tří částí:

- samostatné práce, které trvají 45 minut a jsou 4 v každém ročníku. Výjimku tvoří 4. ročník, kde jsou pouze 3 samostatné práce.
- prověrky, které jsou úzce zaměřené (učivo několika vyučovacích hodin);
- práce v hodině (ústní projev u tabule, práce jednotlivců i skupin na matematických příkladech).

Klíčové kompetence

Matematické kompetence

- správně používat a převádět běžné jednotky
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů

Kompetence k učení

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení
  - přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
  - znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
  - umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
  - s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslav aj.), pořizovat si poznámky
  - využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- Digitální kompetence**
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
  - získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
  - vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
  - ovládá potřebnou sadu digitálních aplikací

Průřezové téma realizované tematickým celkem předmětu

Občan v demokratické společnosti

Průřezové téma se prolíná různými tematickými celky. Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí;
- dovedli jednat s lidmi;
- byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot.

Člověk a svět práce

Průřezové téma se prolíná různými tematickými celky. Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- byli otevření k celoživotnímu vzdělávání;
- měli komunikační dovednosti a dokázali se prezentovat.

Člověk a digitální svět

Průřezové téma se prolíná různými tematickými celky. Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- pracovali s kalkulačkou;
- využívali Internet pro vyhledávání informací;
- pracovali se základním softwarem;
- využívali digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji;
- sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními.

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět je úzce spjat nebo v některých výukových oblastech spolupracuje s předměty:

- Informační a digitální technologie
- Fyzika
- Chemie
- Ekonomika

1. ročník

Množiny

výsledky vzdělávání	učivo
používá pojem množina a prvek množiny	Množina a podmnožina

určuje prvky množin určuje podmnožinu množiny provádí operace s množinami při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Operace s číselnými množinami (sjednocení, průnik)
--	---

Číselné obory - operace s čísly

výsledky vzdělávání	učivo
provádí aritmetické operace ve všech číselných oborech reálných čísel používá absolutní hodnotu čísla a chápe její geometrický význam používá různé zápisy reálného čísla znázorní reálné číslo nebo jeho aproximace na číselné ose porovnává reálná čísla, určí vztahy mezi reálnými čísly zapisuje a znázorňuje intervaly reálných čísel určuje, znázorní a zapíše sjednocení a průnik intervalů řeší praktické úlohy s využitím trojčlenky, procentového počtu a poměru ve vztahu k danému oboru vzdělávání při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Číselné obory reálných čísel Aritmetické operace v jednotlivých číselných oborech Absolutní hodnota reálného čísla Reálná čísla – jejich vlastnosti, různé zápisy reálného čísla Intervaly a množinové operace s intervaly Slovní úlohy (poměr, měřítko na mapě, přímá a nepřímá úměra, procentový počet)

Mocniny a odmocniny

výsledky vzdělávání	učivo
počítá vyšší mocniny provádí operace s mocninami s přirozeným exponentem provádí operace s mocninami se záporným exponentem provádí operace s mocninami s racionálním exponentem provádí operace s odmocninami	Mocniny s přirozeným exponentem Mocniny s celým exponentem Mocniny s racionálním exponentem Vzorce pro počítání s mocninami Odmocniny

<p>převádí odmocniny na mocniny s racionálním exponentem</p> <p>řeší praktické úkoly s mocninami a odmocninami</p> <p>při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací</p>	
---	--

Výrazy

výsledky vzdělávání	učivo
<p>používá pojem člen, koeficient, stupeň členu, stupeň mnohočlenu</p> <p>provádí operace s jednočleny a mnohočleny</p> <p>provádí umocnění dvojčlenu pomocí vzorců</p> <p>rozkládá mnohočleny na součin</p> <p>sestaví výraz na základě zadání</p> <p>provádí operace s lomenými výrazy</p> <p>určuje definiční obor lomených výrazů</p> <p>modeluje jednoduché reálné situace užitím výrazů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání</p> <p>interpretuje výraz s proměnnými zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání</p> <p>provádí operace a upravuje výrazy s mocninami a odmocninami</p> <p>při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací</p>	<p>Číselné a algebraické výrazy</p> <p>Jednočlen, mnohočlen</p> <p>Lomený výraz</p> <p>Výrazy s mocninami a odmocninami</p> <p>Definiční obor algebraického výrazu</p> <p>Slovní úlohy</p>

Lineární rovnice

výsledky vzdělávání	učivo
<p>řeší lineární rovnice</p> <p>rozlišuje úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní</p> <p>užívá rovnic k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání</p>	<p>Rovnice a úpravy rovnic</p> <p>Lineární rovnice s jednou neznámou</p> <p>Slovní úlohy vedoucí k řešení lineárních rovnic s jednou neznámou</p>

při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	
---	--

Kvadratické rovnice

výsledky vzdělávání	učivo
řeší kvadratické rovnice pomocí diskriminantu řeší neúplné kvadratické rovnice užívá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Kvadratické rovnice úplné Kvadratické rovnice neúplné Vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice

Rovnice s neznámou ve jmenovateli

výsledky vzdělávání	učivo
řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli určuje definiční obor rovnic řeší rovnice v součinném i podílovém tvaru při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Rovnice s neznámou ve jmenovateli vedoucí k lineární rovnici Rovnice s neznámou ve jmenovateli vedoucí ke kvadratické rovnici Rovnice v součinném a podílovém tvaru

Lineární nerovnice a jejich soustavy pro jednu neznámou

výsledky vzdělávání	učivo
řeší lineární nerovnice pro jednu neznámou řeší soustavu dvou lineárních nerovnic užívá lineárních nerovnic a jejich soustav k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Lineární nerovnice s jednou neznámou Soustavy dvou lineárních nerovnic pro jednu neznámou

Soustavy rovnic

výsledky vzdělávání	učivo
řeší soustavu lineárních rovnic	Lineární soustava rovnic Sčítací metoda řešení soustavy rovnic

řeší slovní úlohy vedoucí k soustavě lineárních rovnic	Substituční metoda řešení soustavy rovnic
užívá soustavu rovnic k řešení reálných problémů, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělávání	Slovní úlohy vedoucí k soustavě lineárních rovnic
při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	

Shrnutí učiva

výsledky vzdělávání	učivo
	Shrnutí a procvičení některých učebních bloků
	Kombinované příklady

2. ročník

Planimetrie

výsledky vzdělávání	učivo
rozlišuje základní druhy rovinných útvarů	Základní planimetrické pojmy
řeší úlohy na polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání	Polohové vztahy rovinných útvarů
používá Pythagorovu větu	Metrické vlastnosti rovinných útvarů
s použitím goniometrických funkcí určí ze zadaných údajů velikosti stran a úhlů v pravoúhlém a obecném trojúhelníku	Mnohoúhelník – konvexní, nekonvexní, pravidelný, nepravidelný
popíše rovinné útvary, určí jejich obvod a obsah	Trojúhelníky – strany, vnitřní a vnější úhly, výšky, ortocentrum, těžnice, těžiště, střední příčky, kružnice opsaná a vepsaná
užívá jednotky délky a obsahu, provádí převody jednotek délky a obsahu	Pythagorova věta
užívá věty o podobnosti a shodnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách	Euklidovy věty
využívá poznatky o množinách všech bodů dané vlastnosti v konstrukčních úlohách	Goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku
při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Využití goniometrických funkcí k určení stran a úhlů v trojúhelníku
	Sinová a Kosinová věta
	Čtyřúhelníky – strany, úhly, výšky, úhlopříčky
	Kruh, kružnice a jejich části
	Obvod a obsah rovinných útvarů
	Množiny bodů dané vlastnosti

	Shodná a podobná zobrazení v rovině Shodnost a podobnost trojúhelníků
--	--

Stereometrie

výsledky vzdělávání	učivo
rozlišuje základní tělesa určuje vlastnosti základních těles charakterizuje tělesa: komolý jehlan a kužel používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí k řešení vztahů v rovinných i prostorových útvech vypočítá povrch a objem těles včetně složeného tělesa s využitím funkčních vztahů a trigonometrie využívá sítě těles při výpočtu povrchu a objemu těles aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách, zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání užívá a převádí jednotky objemu při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Polohové vztahy prostorových útvarů Metrické vlastnosti prostorových útvarů Mnohostěny – hranoly, jehlany Rotační tělesa – válec, kužel, koule a její části Komolá tělesa – komolý jehlan, komolý kužel Tělesa a jejich sítě – výpočet objemu a povrchu Složená tělesa – výpočet povrchu a objemu

Funkce I

výsledky vzdělávání	učivo
rozlišuje jednotlivé druhy funkcí sestrojí jejich grafy dané předpisem pro zadané hodnoty používá pojmy funkční hodnota, definiční obor a obor hodnot, průsečíky s osami určuje průsečíky grafu funkce s osami souřadnic určuje hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty určuje jejich vlastnosti, včetně monotonie a extrémů přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak	Funkce – základní pojmy Graf funkce Definiční obor a obor hodnot funkce Vlastnosti funkcí Konstantní funkce Lineární funkce Kvadratická funkce Lineárně lomená funkce Kvadratická nerovnice – grafická metoda

<p>řeší kvadratickou nerovnici graficky</p> <p>řeší rovnice a jejich soustavy graficky</p> <p>pracuje s matematickým modelem reálných situací a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě</p> <p>řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání</p> <p>při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací</p>	<p>Rovnice a soustava rovnic – grafické řešení</p>
--	--

Goniometrie

výsledky vzdělávání	učivo
<p>užívá pojmy: orientovaný úhel, velikost úhlu</p> <p>určí hodnotu úhlu ve stupních a v obloukové míře a jejich převody</p> <p>určí hodnotu goniometrických funkcí pro libovolný orientovaný úhel</p> <p>graficky znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel</p> <p>určí definiční obor a obor hodnot goniometrických funkcí, určí jejich vlastnosti, včetně monotonie a extrémů</p> <p>řeší základní goniometrické rovnice</p> <p>používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí při řešení goniometrických rovnic</p> <p>při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací</p>	<p>Orientovaný úhel – oblouková a stupňová míra</p> <p>Goniometrické funkce</p> <p>Hodnoty goniometrických funkcí pro obecný úhel</p> <p>Graf goniometrických funkcí</p> <p>Goniometrické rovnice</p> <p>Úprava výrazů obsahujících goniometrické funkce</p>

Shrnutí učiva

výsledky vzdělávání	učivo
	<p>Shrnutí a procvičení učebních bloků 2. roč.</p> <p>Kombinované příklady</p>

3. ročník

Exponenciální rovnice

výsledky vzdělávání	učivo
určí mocninu a odmocninu čísla provádí operace s mocninami a odmocninami upravuje výrazy obsahující mocniny, odmocniny řeší jednoduché exponenciální rovnice při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Opakování – mocniny a odmocniny čísla Opakování – mocniny a odmocniny výrazu Exponenciální rovnice

Logaritmické rovnice

výsledky vzdělávání	učivo
určí logaritmus čísla upravuje výrazy obsahující logaritmy řeší jednoduché logaritmické rovnice při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Logaritmus čísla Věty o logaritmech Logaritmus a jeho využití Logaritmus výrazu Logaritmická rovnice

Funkce II

výsledky vzdělávání	učivo
používá základní pojmy rozlišuje jednotlivé typy funkcí určuje základní vlastnosti funkcí z grafu funkce při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Opakování základních funkcí – lineární, kvadratická, lomená Exponenciální funkce Logaritmická funkce

Posloupnost

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce určuje posloupnost: výčtem prvků, rekurentním vzorcem; vzorcem pro n-tý člen, graficky	Základní pojmy Poznatky o posloupnostech Aritmetická posloupnost Geometrická posloupnost Slovní úlohy

<p>rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost</p> <p>pozná aritmetickou posloupnost a určí její vlastnosti</p> <p>pozná geometrickou posloupnost a určí její vlastnosti</p> <p>počítá součet prvních n členů posloupnosti</p> <p>užívá poznatků o posloupnostech při řešení úloh v reálných situacích, zejména ve vztahu k oboru vzdělání</p> <p>při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací</p>	
--	--

Finanční matematika

výsledky vzdělávání	učivo
<p>používá pojmy finanční matematiky: změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, úročení, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů</p> <p>provádí výpočty finančních záležitostí; změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů</p> <p>při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací</p>	<p>Základní pojmy</p> <p>Jednoduché a složené úročení</p> <p>Snižování hodnoty zboží</p> <p>Slovní úlohy</p>

Kombinatorika

výsledky vzdělávání	učivo
<p>počítá s faktoriály a kombinačními čísly</p> <p>rozlišuje kombinatorické skupiny</p> <p>rozlišuje skupiny s opakováním a bez opakování</p> <p>řeší jednoduché kombinatorické úlohy (používá základní kombinatorická pravidla)</p> <p>užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací</p>	<p>Faktoriál</p> <p>Kombinační číslo</p> <p>Počítání s faktoriály a kombinačními čísly</p> <p>Kombinace bez opakování</p> <p>Variace bez opakování</p> <p>Permutace bez opakování</p> <p>Kombinace s opakováním</p> <p>Variace s opakováním</p>

užívá poznatků z kombinatoriky při řešení úloh v reálných situacích při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Slovní úlohy
--	--------------

Pravděpodobnost

výsledky vzdělávání	učivo
užívá pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu	Náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu
užívá pojmy: náhodný jev a jeho pravděpodobnost, opačný jev, nemožný jev, jistý jev, nezávislost jevů	Náhodný jev Opačný jev, nemožný jev, jistý jev, množina výsledků náhodného pokusu, nezávislost jevů
určí pravděpodobnost náhodného jevu	Výpočet pravděpodobnosti náhodného jevu
používá kombinatorické výpočty pro určení pravděpodobnosti	Pravděpodobnost s využitím kombinatoriky
při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Aplikační úlohy

Statistika

výsledky vzdělávání	učivo
užívá pojmy: statistický soubor, rozsah souboru, statistická jednotka, statistický znak kvalitativní a kvantitativní, absolutní a relativní četnost, modus a medián, variační rozpětí, aritmetický průměr	Základní pojmy statistiky: statistický znak, jednotka, soubor a jeho charakteristika Absolutní četnost a relativní četnost znaku
čte a vyhodnotí statistické údaje z četnostní tabulky a z diagramů a grafů	Četnostní tabulka
určí absolutní četnost a relativní četnost statistického znaku, sestaví četnostní tabulku	Charakteristiky polohy – aritmetický průměr, modus, medián
graficky znázorní rozdělení četností	Charakteristiky variability – rozptyl, směrodatná odchylka
určí charakteristiky polohy: vypočítá aritmetický průměr, modus, medián, percentil	Statistická data v grafech a tabulkách
určí charakteristiky variability: rozptyl, směrodatná odchylka	Aplikační úlohy
při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	

Shrnutí učiva

výsledky vzdělávání	učivo
	Shrnutí a procvičení učebních bloků 3. roč. Kombinované příklady

4. ročník

Vektorová algebra

výsledky vzdělávání	učivo
užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, vzdálenost bodů, úsečka a její délka určí vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky užívá pojmy: vektor, souřadnice bodu, vektoru a velikost vektoru provádí operace s vektory (součet vektorů, násobení vektorů reálným číslem, skalární součin vektorů) užívá grafickou interpretaci operací s vektory určuje velikost úhlu dvou vektorů užívá vlastnosti kolmých a kolineárních vektorů při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	Bod – souřadnice bodu Střed úsečky Vzdálenost bodů Vektor – souřadnice vektoru, jeho velikost Operace s vektory Úhel vektorů

Analytická geometrie v rovině

výsledky vzdělávání	učivo
užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, odchylka přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek určuje parametrické vyjádření přímky, obecnou rovnici přímky a směnicový tvar rovnice přímky v rovině	Přímka v rovině a její analytické vyjádření Vzdálenost bodu od přímky Polohové vztahy bodů a přímek v rovině Metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině

určuje vzájemnou polohu bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách	Vzájemná poloha přímek, odchylka dvou přímek v rovině
určuje metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině a aplikuje je v úlohách	
určuje vzájemnou polohu dvou přímek	
určuje průsečík a odchylku dvou přímek	
při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	

Shrnutí učiva

výsledky vzdělávání	učivo
	Shrnutí a procvičení učebních bloků 4. roč. Kombinované příklady

Cvičení z matematiky

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	0	0	0	0+2
povinnost (skupina)				Povinně volitelný
dotace skupiny				

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu je:

- podchycení a rozvoj hlubšího zájmu o matematiku;
- příprava žáků k maturitní zkoušce z matematiky;
- příprava žáků k dalšímu vzdělávání na vyšších a vysokých školách.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- získali pozitivní postoj k matematice;
- pracovali kvalitně a pečlivě a celoživotně se vzdělávali;
- vážili si kvalitní práce jiných lidí;
- byli schopni se kriticky dívat na výsledky své vlastní práce;
- měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení;
- jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání.

Charakteristika učiva

Učivo je zaměřeno na další rozvoj matematického vzdělání.
Výuka předmětu probíhá ve 4. ročníku s dotací 2 hodiny týdně.
Předmět je volitelný. Žák si vybírá mezi cvičením z anglického jazyka a matematiky.
Učivo je vybráno z tematických celků předmětu matematika a je prohloubeno o další poznatky a souvislosti mezi těmito celky

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat matematické poznatky a metody řešení v praktickém životě a v dalším vzdělávání;
- matematizovat jednoduché reálné situace, užívat matematický model a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě;
- zkoumat a řešit problémy včetně diskuze řešení;
- diskutovat metody řešení matematické úlohy;
- účelně využít digitální technologie a zdroje informací při řešení matematických úloh;
- číst s porozuměním matematický text, kriticky vyhodnotit informace získané z různých zdrojů;
- správně se matematicky vyjadřovat;
- efektivně numericky počítat, používat a převádět jednotky (délky, hmotnosti, času, objemu, povrchu, rovinného úhlu, rychlosti, měny atd.).

Pojetí výuky

Základní metodou výuky matematiky je frontální metoda, která je doplněna o další metody:

- problémové vyučování (řízený rozhovor, práce ve skupinách);
- práce s počítačovými programy (na objevování dalších matematických závislostí, na ověřování získaných vědomostí, na procvičování získaných dovedností).

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků vychází z klasifikačního řádu školy.

Klasifikace z matematiky se skládá ze tří částí:

- prověrky, které jsou úzce zaměřené (učivo několika vyučovacích hodin);
- práce v hodině (ústní projev u tabule, práce jednotlivců na matematických příkladech, práce s počítačovými programy);
- referáty žáků, projekty žáků.

Klíčové kompetence

Matematické kompetence

- správně používat a převádět běžné jednotky
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů

Kompetence k učení

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení
- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace

- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
  - využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- Digitální kompetence**
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace
  - získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
  - vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
  - ovládá potřebnou sadu digitálních aplikací

Průřezové téma realizované tematickým celkem předmětu

Občan v demokratické společnosti

Průřezové téma se prolíná různými tematickými celky. Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí;
- dovedli jednat s lidmi;
- byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot.

Člověk a svět práce

Průřezové téma se prolíná různými tematickými celky. Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- byli otevření k celoživotnímu vzdělávání;
- měli komunikační dovednosti a dokázali se prezentovat.

Člověk a digitální svět

Průřezové téma se prolíná různými tematickými celky. Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- pracovali s kalkulačkou;
- využívali Internet pro vyhledávání informací;
- pracovali se základním softwarem;
- využívali digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji;
- sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními.

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět je úzce spjat nebo v některých výukových oblastech spolupracuje s předměty:

- Matematika
- Informační a digitální technologie
- Fyzika
- Chemie
- Ekonomika

4. ročník

Rovnice a nerovnice

výsledky vzdělávání	učivo
řeší lineární a kvadratické rovnice	lineární rovnice
řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli	kvadratické rovnice

<p>vyjadřuje neznámou ze vzorce</p> <p>používá rovnice při řešení slovních úloh</p> <p>vyřeší soustavu rovnic substituční, sčítací i grafickou metodou</p> <p>řeší lineární a kvadratické nerovnice</p> <p>používá početní i grafickou metodu řešení nerovnic</p> <p>řeší soustavu nerovnic</p>	<p>rovnice s neznámou ve jmenovateli</p> <p>soustava rovnic</p> <p>lineární nerovnice</p> <p>kvadratické nerovnice</p> <p>nerovnice v podílovém tvaru</p> <p>soustava nerovnic</p> <p>slovní úlohy</p>
---	--

Exponenciální rovnice

výsledky vzdělávání	učivo
<p>určí mocninu a odmocninu čísla</p> <p>provádí operace s mocninami a odmocninami</p> <p>řeší základní exponenciální rovnice</p>	<p>mocniny a odmocniny čísla</p> <p>mocniny a odmocniny výrazu</p> <p>exponenciální rovnice</p>

Logaritmické rovnice

výsledky vzdělávání	učivo
<p>určí logaritmus čísla</p> <p>provádí operace s logaritmy</p> <p>řeší základní logaritmické rovnice</p>	<p>logaritmus čísla</p> <p>logaritmus výrazu</p> <p>logaritmická rovnice</p>

Funkce

výsledky vzdělávání	učivo
<p>používá základní pojmy</p> <p>rozlišuje jednotlivé typy funkcí</p> <p>určuje základní vlastnosti funkcí z grafu funkce i z definičního vztahu</p> <p>narýsuje grafy základních funkcí</p> <p>aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic</p>	<p>základní vlastnosti funkcí</p> <p>lineární funkce</p> <p>kvadratická funkce</p> <p>lomenná funkce</p> <p>exponenciální funkce</p> <p>logaritmická funkce</p> <p>goniometrické funkce</p>

Planimetrie

výsledky vzdělávání	učivo
<p>používá základní pojmy planimetrie</p> <p>užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka</p> <p>graficky rozdělí úsečku v daném poměru</p> <p>graficky změní velikost úsečky v daném poměru</p> <p>rozlišuje základní druhy rovinných útvarů</p> <p>užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků</p> <p>aplikuje základní poznatky v úlohách početní geometrie</p> <p>řeší úlohy s užitím trigonometrie pravoúhlého a obecného trojúhelníka</p> <p>vypočítá obvod a obsah základních rovinných útvarů</p> <p>vypočítá obvod a obsah rovinných útvarů sestavených ze základních rovinných útvarů</p>	<p>mnohoúhelník (konvexní, nekonvexní, trojúhelník, čtyřúhelník, pravidelný mnohoúhelník)</p> <p>kružnice a kruh</p> <p>rovinné útvary sestavené ze základních rovinných útvarů</p>

Stereometrie

výsledky vzdělávání	učivo
<p>používá základní pojmy stereometrie</p> <p>určuje vzájemnou polohu bodů a přímek, bodů a rovin, dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin</p> <p>rozlišuje základní tělesa</p> <p>určuje jejich vlastnosti</p> <p>používá vlastností a vztahů goniometrických funkcí k řešení vztahů v rovinných i prostorových útvarech</p> <p>vypočítá povrch a objem základních těles</p> <p>vypočítá povrch a objem objektů skládajících se ze základních těles</p>	<p>mnohostěny</p> <p>rotační tělesa</p> <p>komolá tělesa</p> <p>prostorové útvary sestavené ze základních těles</p>

Kombinatorika

výsledky vzdělávání	učivo
používá faktoriál čísla a kombinační číslo rozlišuje kombinační skupiny	faktoriál kombinační číslo kombinace bez opakování a s opakováním variace bez opakování a s opakováním permutace bez opakování

Pravděpodobnost

výsledky vzdělávání	učivo
vypočítá jednoduchou pravděpodobnost aplikuje kombinatorické výpočty při určení pravděpodobnosti	jednoduchá pravděpodobnost pravděpodobnost s využitím kombinatoriky

Posloupnosti a finanční matematika

výsledky vzdělávání	učivo
používá základní pojmy rozlišuje typy posloupností určuje aritmetickou posloupnost výčtem prvků, vzorcem pro n-tý člen a rekurentním vzorcem určuje geometrickou posloupnost výčtem prvků, vzorcem pro n-tý člen a rekurentním vzorcem vypočítá součet n členů aritmetické a geometrické posloupnosti používá pojmy a provádí základní výpočty finanční matematiky: změny cen zboží, danění, úrok, úročení, jednoduché úrokování, složené úrokování	základní pojmy aritmetická posloupnost geometrická posloupnost finanční matematika

Statistika

výsledky vzdělávání	učivo
užívá základní pojmy statistiky vyhodnotí statistické údaje z četnostní tabulky	základní pojmy absolutní a relativní četnosti

čte statistické údaje z grafu četností	četnostní tabulka charakteristiky polohy (aritmetický průměr, modus, medián)
--	---

Tělesná výchova

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	2	2	2	2
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny				

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu:

Cílem předmětu tělesná výchova je usilovat zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti, vést žáky k pravidelnému provádění pohybových činností, vytvářet podmínky k potlačování negativních jevů ve způsobu života, prohlubovat čestnou spolupráci při společných aktivitách a soutěžích, vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot a znát prostředky sloužící k ochraně zdraví, dokázat kompenzovat duševní zátěž prováděním pohybových aktivit, motivovat k pohybu a tím pozitivně působit na ochranu zdraví jako první lidské hodnoty, vést k slušnému chování v kolektivu, ovládat se při hrách a jiných soutěžích, pociťovat radost z uspokojení z prováděné pohybové činnosti a chovat se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy, v přírodě, atd. Učivo je zásadně vytvářeno pro žáky a v jejich prospěch: průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá cvičení a pohybové hry jsou průběžně zařazovány do všech vyučovacích jednotek, stejně jako hygiena a bezpečnost při tělesné výchově. Turistika a pobyt v přírodě jsou realizovány v letních a zimních kurzech.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí

Kompetence k řešení problémů

- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- snažit se dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii

Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám

Matematické kompetence

- správně používat a převádět běžné jednotky

Přínos k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů:

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby rozvíjeli svou osobnost, dovedli jednat s lidmi, dovedli si vážit dobrého životního prostředí.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách. Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů. Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby si osvojili zásady zdravého životního stylu a byli odpovědní za své zdraví i zdraví ostatních.

Popis metod a forem výuky:

- tělesná výchova je prováděna ve specifických podmínkách tělovýchovných zařízení a přírody
- výuka se koná spojením dvou vyučovacích hodin v jeden celek
- součástí je lyžařský a sportovní kurz
- jsou uplatňovány činnosti, které navazují na pohybové dovednosti žáků
- zařazují se aktivity, které posilují sociální role a skupinové vztahy, kde studenti zažívají míru odpovědnosti, musí samostatně rozhodovat a hodnotit, vzájemně se respektovat

Způsoby hodnocení výsledků vzdělávání:

- učitel tělesné výchovy musí respektovat pohybové a výkonnostní rozdíly dané vývojovými a pohlavními odlišnostmi, dosavadními pohybovými zkušenostmi a zájmy žáků

- žák je hodnocen za změnu svého výkonu nebo alespoň za snahu o zlepšení pohybové dovednosti
- učitel hodnotí zájem o tělesnou výchovu, o sportovní dění ve světě i v rámci České republiky
- je také pozitivně hodnocena účast žáků v různých sportovních akcích
- učitel se snaží rozlišit žáky pohybově nadané a naopak pohybově oslabené a zaujmout individuální přístup

1. ročník

výsledky vzdělávání	učivo
<p>uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku;</p> <p>- popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí;</p> <p>- zdůvodní význam zdravého životního stylu;</p> <p>- dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky;</p> <p>- dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností;</p> <p>- popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus;</p> <p>- orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech;</p> <p>- dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací;</p> <p>- objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví;</p> <p>- diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných</p>	<p>1 Péče o zdraví</p> <p>Zdraví</p> <p>- činitele ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj.</p> <p>- duševní zdraví a rozvoj osobnosti; sociální dovednosti; rizikové faktory poškozující zdraví</p> <p>- odpovědnost za zdraví své i druhých; péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci; práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu</p> <p>- partnerské vztahy; lidská sexualita</p> <p>- prevence úrazů a nemocí</p> <p>-mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama</p>

<p>partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu;</p> <ul style="list-style-type: none"> - kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu; - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel; - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat; - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným; 	<p>Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní život a zdraví ohrožující situace - mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace) <p>První pomoc</p> <ul style="list-style-type: none"> - úrazy a náhlé zdravotní příhody - poranění při hromadném zasažení obyvatel - stavy bezprostředně ohrožující život
<p>volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat</p> <p>komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii</p> <p>dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci</p> <p>dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu;</p> <ul style="list-style-type: none"> - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem; - sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej; - uplatňuje zásady sportovního tréninku; <p>dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu</p>	<p>2 Tělesná výchova</p> <p>Teoretické poznatky</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika a taktika; zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví; komunikace - výstroj, výzbroj; údržba - hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí; záchrana a dopomoc; zásady chování a jednání v různém

<p>dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit;</p> <ul style="list-style-type: none"> - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace; - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích; - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách; - je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu); - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; - participuje na týmových herních činnostech družstva; - dovede rozlišit jednání fair play od nesporného jednání; - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji; - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu; - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy; 	<p>prostředí; regenerace a kompenzace;</p> <p>relaxace</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidla her, závodů a soutěží - rozhodování; zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy; měření výkonů - zdroje informací <p>Pohybové dovednosti</p> <p>Tělesná cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. <p>jako součást všech tematických celků</p> <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh - rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem; tanec <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - běhy (rychlý, vytrvalý); starty; skoky do výšky a do dálky; hody a vrh koulí <p>Pohybové hry</p> <p>drobné a sportovní</p>
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> - alespoň dvě sportovní hry Úpoly - pády - základní sebeobrana Plavání* - adaptace na vodní prostředí - dva plavecké způsoby - určená vzdálenost plaveckým způsobem - dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího Lyžování* - základy sjezdového lyžování (zatáčení, zastavování, sjíždění i přes terénní nerovnosti) - základy běžeckého lyžování - chování při pobytu v horském prostředí Bruslení* - základy bruslení na ledě nebo inline (jízda vpřed, změna směru jízdy, zastavení) Turistika a sporty v přírodě - příprava turistické akce - orientace v krajině - orientační běh Testování tělesné zdatnosti - motorické testy
--	--

<p>zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví;</p> <p>- je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit.</p>	<p>3 Zdravotní tělesná výchova (podle doporučení lékaře)</p> <ul style="list-style-type: none"> - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity
---	---

2. ročník

výsledky vzdělávání	učivo
<p>volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat;</p> <p>- komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii;</p> <p>- dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci;</p> <p>- dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu;</p> <p>- dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem;</p>	<p>1 Tělesná výchova</p> <p>Teoretické poznatky</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika a taktika; zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví; komunikace - výstroj, výzbroj; údržba - hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí; záchrana a pomoc; zásady chování a jednání v různém prostředí; regenerace a kompenzace; relaxace - pravidla her, závodů a soutěží - rozhodování; zásady sestavování a vedení

<ul style="list-style-type: none"> - sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej; - uplatňuje zásady sportovního tréninku; - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu; - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit; - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace; - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích; - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách; - je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu); - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; - participuje na týmových herních činnostech družstva; - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání; - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými 	<p>sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové testy; měření výkonů - zdroje informací <p>Pohybové dovednosti</p> <p>Tělesná cvičení</p> <p>pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. jako součást všech tematických celků</p> <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na náradí, akrobacie, šplh - rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem; tanec <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - běhy (rychlý, vytrvalý); starty; skoky do výšky a do dálky; hody a vrh koulí <p>Pohybové hry</p> <p>drobné a sportovní</p> <ul style="list-style-type: none"> - alespoň dvě sportovní hry <p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - pády - základní sebeobrana <p>Plavání*</p> <ul style="list-style-type: none"> - adaptace na vodní prostředí - dva plavecké způsoby - určená vzdálenost plaveckým způsobem - dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího <p>Lyžování*</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy sjezdového lyžování (zatačení, zastavování, sjíždění i přes terénní nerovnosti)
---	--

<p>údaji;</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu; - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy; 	<ul style="list-style-type: none"> - základy běžeckého lyžování - chování při pobytu v horském prostředí <p>Bruslení*</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy bruslení na ledě nebo inline (jízda vpřed, změna směru jízdy, zastavení) <p>Turistika a sporty v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava turistické akce - orientace v krajině - orientační běh <p>Testování tělesné zdatnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - motorické testy
<p>zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví;</p> <ul style="list-style-type: none"> - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit. 	<p>2 Zdravotní tělesná výchova (podle doporučení lékaře)</p> <ul style="list-style-type: none"> - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity

3. ročník

výsledky vzdělávání	učivo
<p>volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat;</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii; - dovede se zapojit do organizace turnajů 	<p>1 Tělesná výchova</p> <p>Teoretické poznatky</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika a taktika; zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví; komunikace - výstroj, výzbroj; údržba - hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení –

<p>a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci;</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu; - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem; - sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej; - uplatňuje zásady sportovního tréninku; - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu; - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit; - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace; - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích; - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách; - je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu); - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; - participuje na týmových herních činnostech 	<p>cvičební úbor a obutí; záchrana a pomoc; zásady chování a jednání v různém prostředí; regenerace a kompenzace; relaxace</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidla her, závodů a soutěží - rozhodování; zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy; měření výkonů - zdroje informací <p>Pohybové dovednosti</p> <p>Tělesná cvičení</p> <p>pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. jako součást všech tematických celků</p> <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh - rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem; tanec <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - běhy (rychlý, vytrvalý); starty; skoky do výšky a do dálky; hody a vrh koulí <p>Pohybové hry</p> <p>drobné a sportovní</p> <ul style="list-style-type: none"> - alespoň dvě sportovní hry <p>Úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> - pády - základní sebeobrana <p>Plavání*</p> <ul style="list-style-type: none"> - adaptace na vodní prostředí - dva plavecké způsoby - určená vzdálenost plaveckým způsobem
--	--

<p>družstva;</p> <ul style="list-style-type: none"> - dovede rozlišit jednání fair play od nespportovního jednání; - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji; - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu; - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy; 	<ul style="list-style-type: none"> - dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího <p>Lyžování*</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy sjezdového lyžování (zatačení, zastavování, sjíždění i přes terénní nerovnosti) - základy běžeckého lyžování - chování při pobytu v horském prostředí <p>Bruslení*</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy bruslení na ledě nebo inline (jízda vpřed, změna směru jízdy, zastavení) <p>Turistika a sporty v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava turistické akce - orientace v krajině - orientační běh <p>Testování tělesné zdatnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - motorické testy
<p>zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví;</p> <ul style="list-style-type: none"> - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit. 	<p>2 Zdravotní tělesná výchova (podle doporučení lékaře)</p> <ul style="list-style-type: none"> - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity

4. ročník

<p>výsledky vzdělávání</p>	<p>učivo</p>
<p>volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení,</p>	<p>1 Tělesná výchova Teoretické poznatky</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví; prostředky ke

<p>hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat;</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii; - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci; - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu; - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem; - sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej; - uplatňuje zásady sportovního tréninku; - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu; - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit; - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost; - ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; - uplatňuje osvojené způsoby relaxace; - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích; - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách; - je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně 	<p>zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika a taktika; zásady sportovního tréninku</p> <ul style="list-style-type: none"> - odborné názvosloví; komunikace - výstroj, výzbroj; údržba - hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí; záchrana a dopomoc; zásady chování a jednání v různém prostředí; regenerace a kompenzace; relaxace - pravidla her, závodů a soutěží - rozhodování; zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy; měření výkonů - zdroje informací <p>Pohybové dovednosti</p> <p>Tělesná cvičení</p> <p>pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordináční, kompenzační, relaxační aj. jako součást všech tematických celků</p> <p>Gymnastika</p> <ul style="list-style-type: none"> - gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh - rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem; tanec <p>Atletika</p> <ul style="list-style-type: none"> - běhy (rychlý, vytrvalý); starty; skoky do výšky a do dálky; hody a vrh koulí <p>Pohybové hry</p> <p>drobné a sportovní</p> <ul style="list-style-type: none"> - alespoň dvě sportovní hry <p>Úpoly</p>
---	---

<p>pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu);</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; - participuje na týmových herních činnostech družstva; - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání; - dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji; - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu; - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy; 	<ul style="list-style-type: none"> - pády - základní sebeobrana <p>Plavání*</p> <ul style="list-style-type: none"> - adaptace na vodní prostředí - dva plavecké způsoby - určená vzdálenost plaveckým způsobem - dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího <p>Lyžování*</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy sjezdového lyžování (zatačení, zastavování, sjíždění i přes terénní nerovnosti) - základy běžeckého lyžování - chování při pobytu v horském prostředí <p>Bruslení*</p> <ul style="list-style-type: none"> - základy bruslení na ledě nebo inline (jízda vpřed, změna směru jízdy, zastavení) <p>Turistika a sporty v přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - příprava turistické akce - orientace v krajině - orientační běh <p>Testování tělesné zdatnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - motorické testy
<p>zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví;</p> <ul style="list-style-type: none"> - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit. 	<p>2 Zdravotní tělesná výchova (podle doporučení lékaře)</p> <ul style="list-style-type: none"> - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity

Informační a digitální technologie

ročník	1. ročník	2. ročník
dotace	2	2
povinnost (skupina)	povinný	povinný
dotace skupiny		

Popis cílů a didaktického pojetí

Obecným cílem předmětu je vést žáky ke schopnosti rozpoznávat informatické aspekty světa, využívat prostředky informačních a digitálních technologií a poznatky z informatiky k porozumění a uvažování o přirozených i umělých systémech a procesech v jiných předmětech, studiu na dalších školách a profesním a osobním životě.

Výuka informačních a digitálních technologií směřuje k tomu, aby žáci:

porozuměli základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích;

rozpoznávali a formulovali problémy s ohledem na jejich řešitelnost;

získávali, zaznamenávali, uspořádávali, strukturovali, předávali data a informace;

rozkládali systémy a procesy na části, odhalovali jejich vztahy a strukturu;

byli schopni uplatnit algoritmický způsob myšlení při řešení problémů, vytvářeli a formulovali postupy a řešení, které lze přenechat k vykonání jinému člověku nebo stroji;

vytvářeli formální popisy, modely a simulace skutečných situací i pracovních postupů;

testovali, analyzovali, vyhodnocovali, porovnávali a vylepšovali existující i navrhované algoritmy, postupy nebo informatická řešení;

rozuměli technickým základům digitálních technologií do té míry, aby byli schopni je efektivně a bezpečně používat a snadno se naučili používat nové;

byli schopni využít digitální technologie při řešení problémů, které jsou příliš složité nebo rozsáhlé (pro člověka);

navrhovali systémy či jejich části, procesy, propojovali různé technologie či jejich části a vytvářeli tak nová řešení za pomoci již existujících nástrojů a prvků;

hodnotili přínos a rizika různých systémů, procesů, postupů a technologií v kontextu zadaného problému;

dorozuměli se a spolupracovali s ostatními při dosahování společného cíle; neohrožovali svým chováním v digitálním prostředí sebe, druhé ani technologie samotné;

uvědomovali si, že technologie ovlivňují společnost, a naopak chápali svou odpovědnost při používání technologií.

Zároveň výuka předmětu směřuje k tomu, aby žáci:

přístupovali kriticky k digitálním technologiím a jejich využívání;

byli motivováni k celoživotnímu vzdělávání;

získali důvěru ve vlastní schopnosti, preciznost při práci, sebejistotu a vytrvalost při řešení obtížného/složitého problému a schopnost vypořádat se s otevřenými problémy a nejednoznačně zadanými úlohami;

schopnost odhadnout, které úlohy jsou schopni řešit sami a u kterých požádat o pomoc.

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Člověk a digitální svět

Absolvent bude schopen se orientovat se v digitálním prostředí a efektivně využívat digitální technologie, konkrétně:

ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života a umět změnit jejich nastavení podle vývoje možností a podle vlastní potřeby;

získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě a k tomu volit efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;

vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formátech;

vyjádřit se za pomoci digitálních prostředků, navrhnout prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části, poradit ostatním s běžnými technickými problémy;

vyrovnat se s proměnlivostí digitálních technologií a posoudit, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvážit rizika a přínosy a předejít situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních

při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Občan v demokratické společnosti

Absolvent bude schopen práce s nástroji eGovernmentu, bude se orientovat v mediálním obsahu a bude jeho obsah kriticky hodnotit a optimálně využívat.

Popis metod a forem výuky

V předmětu Informační a digitální technologie jsou využity především následující metody a formy výuky: výklad, přednáška, řízený rozhovor, diskuze, skupinová a samostatná práce, práce s audiovizuálními a vizuálními materiály, práce s textem, řešení praktických příkladů, projekty.

Způsob hodnocení žáků

Při hodnocení je kladen důraz na samostatnost, tvořivost, zodpovědnost a schopnost využívat získané znalosti a dovednosti k efektivnímu dosažení cíle. V hodnocení žáka hraje roli i proaktivní přístup k hledání řešení zadaných úkolů (vyhledávání na internetu, kritické myšlení). Ve výsledném hodnocení se odráží i žákův postoj k výuce a chování v jejím průběhu. K ověření získaných znalostí a schopností slouží následující metody: test, ústní zkoušení, problémový příklad, projekt nebo seminární práce (vytvořená dle předlohy/jasně daných kritérií).

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z MAT, FYZ

1. ročník

Hardware a software

výsledky vzdělávání	učivo
identifikuje v historii vývoje hardwaru i softwaru zlomové události ukáže, které koncepty se nemění a které ano rozumí fungování hardwaru a periférií natolik, aby je mohl efektivně a bezpečně používat a snadno se naučil používat nové	zlomové události a technologie v historii a jejich vliv na obor, trh práce a společnost současná výpočetní zařízení, jejich technické parametry, základní komponenty; připojitelné periferie, zobrazovací zařízení, vstupní/výstupní zařízení, rozhraní a konektory; paměťová úložiště, zálohování aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (např. textový procesor, tabulkový procesor, software

<p>rozpozná různé druhy paměťových úložišť a popíše jejich základní principy, nastavuje sdílení a zálohování dat na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle</p> <p>popíše, jakým způsobem operační systém zajišťuje své hlavní úkoly</p>	<p>pro tvorbu prezentací, grafický software, software pro oblast 3D technologií)</p> <p>operační systémy</p>
---	--

Počítačové sítě, internet, bezpečnost na internetu

výsledky vzdělávání	učivo
<p>porovná jednotlivé způsoby propojení digitálních zařízení, charakterizuje počítačové sítě a internet</p> <p>vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna</p> <p>rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat</p> <p>identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními</p> <p>poradí druhým při řešení typických závad</p> <p>chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem/změnou či zneužitím</p> <p>reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost</p> <p>s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří, spravuje a chrání jednu či více digitálních identit</p> <p>kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně</p>	<p>internet a počítačové sítě, přenos dat, komunikační protokol a adresování v síti, typy, vlastnosti různých sítí, internet věcí, fyzická a logická infrastruktura sítí, typy síťových zařízení, servery a datová centra, cloudové a sdílené služby v síti, virtualizace, webové aplikace a služby, hypertextový formát dat, URL adresa a doména</p> <p>způsoby útoků na technologie, základní prvky ochrany (např. aktualizace softwaru, antivir, firewall, VPN, šifrování), sociotechnické metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (např. práce s hesly, více faktorová autentizace, zálohování dat);</p> <p>digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy, digitální stopa – vědomá a nevědomá, logy, metadata, cookies a narušení soukromí při využívání technologií</p> <p>sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí, personalizace obsahu, doporučovací systémy, sledování uživatele</p>

v případě personalizovaného obsahu dokáže identifikovat obsah generovaný algoritmy doporučovacích systémů	
---	--

Data, informace a modelování

výsledky vzdělávání	učivo
<p>interpretuje data (získá z dat informace), posuzuje množství informace v datech, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvědomuje si omezení použitých modelů, odhaluje chyby v datech</p> <p>porovná různé příklady kódování dat a jejich použití; vysvětlí proces digitalizace a jeho úskalí</p> <p>aktivně a s porozuměním používá různé datové formáty, ovládá konverzi mezi různými formáty téhož obsahu</p> <p>formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů, pro řešení problému sestaví model; převede data z jednoho modelu do jiného, najde nedostatky daného modelu a odstraní je, porovná různé modely s ohledem na kvalitu řešení daného problému</p> <p>zvažuje přínosy a limity statistického zpracování dat a strojového učení v oblasti umělé inteligence</p>	<p>data a informace, interpretace dat informace a množství informace v datech, chyby v datech a kontrola dat, kódování informací a dat záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě, datové formáty, kódování různých formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video) zápis informace pomocí kódovací tabulky nebo kódovacího jazyka</p> <p>model jako zjednodušení reality (např. schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa)</p> <p>vlastnosti, vazby a závislosti modelu dat, statistické zpracování dat, odhad a předpovědi, strojové učení na základě dat, jeho limity, přínosy a rizika</p> <p>využití umělé inteligence, přínosy a rizika, principy AI</p>

2. ročník

Informační systémy

výsledky vzdělávání	učivo
<p>analyzuje a hodnotí informační systémy podle zadaných hledisek</p> <p>vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání</p> <p>vyhledává a zpracovává data pomocí vhodných nástrojů pro dotazování</p> <p>používá při vyhledávání vazby mezi entitami, číselníky a identifikátory</p> <p>identifikuje zdroje záznamů v informačním systému a určuje jejich umístění, validitu a míru zabezpečení</p> <p>provede hromadný import nebo export dat navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů</p>	<p>účel a charakteristika informačního systému nebo služby, uživatelská rozhraní (např. navigace, přístupnost, jazykové mutace)</p> <p>veřejné nebo oborové informační systémy a služby</p> <p>datový záznam, entita, atribut a vazba, číselníky a identifikátory</p> <p>hromadné zpracování dat, export a import uživatelské účty, role, oprávnění a bezpečnost v informačních systémech, uživatelská rozhraní (např. navigace, přístupnost, jazykové mutace)</p> <p>definice procesů, činností a konfigurace informačního systému</p>

<p>navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení dat; navrhuje číselníky a identifikátory dat</p> <p>třídí a řadí data, která následně vizualizuje nebo zpracuje do obvyklého formátu v daném kontextu a oboru</p> <p>navrhne způsob využití informačního systému k řešení problému ve svém oboru, otestuje ho se skupinou uživatelů a vyhodnotí případné chyby, chybové stavy a jejich příčiny</p>	<p>zdroje záznamů v informačním systému (např. databáze, souborový systém, síťové služby)</p> <p>vyhledávání a vizualizace dat (např. třídění, řazení a filtrování, rozpoznávání vzorů a trendů)</p>
--	--

Tvorba, testování a provoz softwaru

výsledky vzdělávání	učivo
<p>na základě analýzy problému specifikuje zadání pro tvorbu programu, skriptu nebo webové aplikace</p> <p>rozdělí zadání nebo problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní</p> <p>navrhne algoritmy a datové struktury podle specifikace zadání a zapíše je vhodnou formou ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí algoritmy a datové struktury podle různých hledisek, porovná a vybere pro řešení problém ty nejvhodnější, vylepší algoritmus podle daného hlediska</p> <p>vytvoří jednoduchý spustitelný program, skript, nebo webovou aplikaci</p> <p>testuje spustitelný program, skript nebo webovou aplikaci; najde, specifikuje a opraví případnou chybu</p> <p>spolupracuje při tvorbě programu s další osobou, popisuje strukturu programu další osobě</p>	<p>Požadavky a analýza specifikace a popis řešeného problému, požadavky na řešení</p> <p>analýza a dekompozice (rozložení) problému</p> <p>Tvorba a vývoj</p> <p>základní koncepce tvorby programů (např. proměnná a datový typ, řídicí příkazy, cykly)</p> <p>návrh algoritmů a datových struktur</p> <p>zápis algoritmu vhodnou formou (např. blokové schéma, přirozené a formální jazyky, skriptovací a programovací jazyk)</p> <p>využívání hotových komponent</p> <p>Testování</p> <p>druhy chyb, chybové hlášky, neočekávané ukončení a zamrznutí</p> <p>způsoby a druhy testování softwaru</p> <p>spotřeba výpočetních a jiných zdrojů</p> <p>Běh a provoz</p> <p>verze programu, instalace a aktualizace programu</p> <p>hlášení a evidence závad, logování a sledování provozu</p> <p>nápověda a licence programu</p>

Písemná komunikace a administrativa

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	3	3	3	3
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný

dotace skupiny				
-----------------------	--	--	--	--

Charakteristika předmětu

V prvním ročníku je předmět zaměřený na zvládnutí desetiprstové hmatové metody psaní na klávesnici a dovednosti potřebné pro rychlé a přesné zpracování dokumentů (úpravy a opravy textu i celých dokumentů). V dalších ročnících je cílem předmětu seznámit žáky se zásadami písemného styku a manipulace s písemnostmi. Předmět vede žáky k precizní práci jako předpokladu pro výkon úředníka ve státní správě.

Obsahový okruh navazuje na vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích a na obsahové okruhy ekonomika, právo a veřejná správa a kultura ve veřejné správě. Učivo zahrnuje základní normy uplatňované v písemném styku, písemnosti v obchodním styku, písemnosti při organizaci a řízení podniku, personální písemnosti, písemnosti právního charakteru, osobní písemnosti a tabulky. Učivo zahrnuje vyplňování jednoduchých formulářů a moderní zpracování textů. Důraz se klade na vytváření dovednosti efektivně vyhledávat informace a pracovat s nimi.

Pojetí výuky

Důraz se klade na osvojení dovedností psát na klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou. Cílem výuky je, aby žák získal důvěru ve své schopnosti, byl schopen sebehodnocení, přistupoval k zadaným úkolům odpovědně a cítil odpovědnost za výsledky své práce, pracoval pečlivě, přesně, samostatně, byl trpělivý, dodržoval normy a předpisy, spolupracoval s kolektivem. Důraz se také klade na trénink transformace, přesnosti, techniky psaní a koordinace při respektování zásad správného držení těla a rukou při psaní na klávesnici. Součástí vyučovací jednotky jsou i prstová cvičení a zdravotní tělesná cvičení, kterými se předchází zdravotním potížím pohybového ústrojí.

Metoda výuky je v prvním ročníku programovaná individuální a je řízena z jednoho pracoviště pomocí internetu, je podporována a vedena vyučujícím. Každý žák postupuje podle svého talentu a pílě. Při výuce se uplatňuje: vedení žáků k pečlivému čtení zadaných úkolů a informací z obrazovky; metoda osvojení nových znaků prostřednictvím pokynů vyučujícího, později pokynů z obrazovky; metoda fixační – procvičování znaků klávesnice v jednotlivých cvičeních, didaktické hry na procvičování písmen nebo krátkých slov a sousloví. Pro žáky s fyziologickými handicapami nebo poruchami učení je metoda výuky speciálně upravena – prodloužený reakční čas a snížené nároky na postup v jednotlivých cvičeních. Výuka je doplněna o kontrolní opisy, které žáci píšou dvakrát za pololetí.

Ve vyšších ročnících se využívá následujících metod a forem výuky: výklad, řízený rozhovor, řešení praktických příkladů, které jsou tematicky vybírány podle oboru, práce s odborným textem a náповědou, projekty.

Hodnocení výsledků práce

Odpovídá kritériím stanoveným MŠMT, klasifikace je rozdělena do dvouměsíčních intervalů, probíhá automaticky hravou formou, ale při respektování oficiálních kritérií rychlosti přesnosti. Průběžná klasifikace (individuální) - pomocné kritérium – program vypočítává známku průběžně ode dne zahájení výuky podle stanovených kritérií; čtvrtletní, která má velkou váhu - pěti a desetiminutová cvičení z papírové předlohy.

Ve vyšších ročnících jsou žáci hodnoceni především z písemného projevu. Důraz je kladen na pečlivé zpracování písemností, na věcnou a formální správnost a na dodržování jazykových a stylistických norem. Jednotlivé vytvořené písemnosti žáci ukládají na počítači. Při klasifikaci je zohledňován aktivní a samostatný přístup k výuce. Součástí každého tematického celku je souhrnné písemné prověření. Hodnotí se také schopnost práce s informacemi - hledání zdrojů, zhodnocení zpracování a použití informací. Hodnotí se způsob ovládnutí klávesnice hmatovou metodou. V pravidelných intervalech je kontrolována rychlost a přesnost psaní.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Žák je veden k tomu, aby uplatnil získané vědomosti a dovednosti v budoucím zaměstnání. Žák používá počítač k aktivní komunikaci, využívá programové vybavení počítače ke zpracování zadaných úkolů.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky

- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat (navázáno v RVP na: vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat)
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- zpracovávat běžné administrativní písemnosti a pracovní dokumenty
- snažit se dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů, popř. projevů jiných lidí
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- pochopit výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Personální a sociální kompetence

- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i

jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem

- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik
- znali systém péče státu o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce)
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout

Efektivně hospodařit s finančními prostředky

- prováděli platební styk a zpracovávali doklady související s hotovostním a bezhotovostním platebním stykem

Zajišťovat obchodní činnost podniku

- orientovali se v obchodně podnikatelských aktivitách tržních subjektů
- byli připraveni na vedení obchodního jednání, smluvně zajišťovali nákup a prodej výrobků a služeb
- byli připraveni na vedení jednání s orgány státní správy, včetně zajištění náležité dokumentace
- prováděli a zajišťovali nákup a prodej zboží a výsledků hlavní činnosti, aplikoval marketingové přístupy, zajišťovali přepravu a kontrolu plnění smluvních podmínek
- vedli evidenci a obchodní dokumentaci
- v komunikaci se zákazníkem uplatňovali poznatky psychologie prodeje

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení

Vést správní agendu

- zpracovávali věcně, jazykově a formálně správně jednoduché právní písemnosti a podklady
- samostatně zpracovávali, kontrolovali nebo vystavovali správní a jiné úřední písemnosti a dokumenty
- dodržovali předpisy pro evidenci a ukládání písemností a ochranu údajů
- využívali racionálně pro práci prostředky kancelářské techniky, ovládali desetiprstovou hmatovou metodu
- dbali na dodržování zákonnosti ve veřejné správě, jednali v duchu etiky státního úředníka

Komunikovat s veřejností

- uplatňovat dovednosti ze sociální a řečové komunikace při ústním i písemném styku s občany i s institucemi
- zachovávat mlčenlivost a diskrétnost, dbát na ochranu osobnosti
- řídit se principy profesní etiky, jednat podle mravního kodexu státního úředníka
- v kontaktu s klienty dodržovat rovnováhu mezi asertivitou a empatií, reagovat přiměřeně ve vypjatých situacích
- využívat získaných informací k poradenství občanům (klientům)

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě. Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Člověk a digitální svět

Jedním z nejvýznamnějších procesů, probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích, je budování tzv. informační společnosti. Informační společnost je charakterizována podstatným využíváním digitálního zpracování, přenosu a uchování informací. Technologickou základnou této proměny je využívání prvků moderních informačních a komunikačních technologií.

V době budování informační a znalostní společnosti je vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích nejen nezbytnou podmínkou úspěchu jednotlivce, ale i celého hospodářství. Ze zpracování informací prostředky informačních a komunikačních technologií se stává také významná ekonomická aktivita. Informační a komunikační technologie stále více pronikají i do tradičních sektorů, tj. do průmyslu, zemědělství, prostupují občanskými a společenskými aktivitami, jsou součástí využití volného času. Tento vývoj přináší nové pracovní příležitosti a zásadně ovlivňuje charakter společnosti – dochází k přesunu zaměstnanosti nejen do oblasti práce s informacemi, ale i do oblasti služeb obecně. Vyhledávání, zpracování, uchování i předávání informací se stává prakticky nezávislé na časových, prostorových, či kvantitativních omezeních.

Informační a komunikační technologie již v současnosti pronikají nejenom do všech oborů, ale také do většiny činností, a to bez ohledu na intelektuální úroveň, na které jsou vykonávány; je tedy zcela nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologiích do všech stupňů a oborů vzdělání.

Práce s prostředky informačních a komunikačních technologií má dnes nejen průpravnou funkci pro odbornou složku vzdělání, ale také patří ke všeobecnému vzdělání moderního člověka. Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z UPX, PRA, VES, IDT, EKO a ÚČE.
1. ročník

BOZP, hygiena práce, požární prevence

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP	Seznámení s předmětem

<p>dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence</p> <p>uvede základní bezpečnostní požadavky při práci s výpočetní technikou a zařízeními na pracovišti a dbá na jejich dodržování</p> <p>uvede příklady bezpečnostních rizik, eventuálně nejčastější příčiny, které vedou k poškození technického zařízení</p> <p>poskytne první pomoc při úrazu na pracovišti</p> <p>uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu</p> <p>dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti pracovního prostředí</p>	<p>Řízení bezpečnosti práce v podmínkách organizace a na pracovišti</p> <p>Pracovněprávní problematika BOZP</p> <p>Bezpečnost technických zařízení</p>
---	--

Střední a horní řada znaků

výsledky vzdělávání	učivo
<p>přesně píše desetiprstovou hmatovou metodou</p> <p>využívá kancelářské techniky</p>	<p>Základy psaní na klávesnici</p> <p>Seznámení s klávesnicí</p> <p>Nácvik a procvičení příslušných lekcí</p>

Dolní řada znaků

výsledky vzdělávání	učivo
<p>přesně píše desetiprstovou hmatovou metodou</p> <p>využívá kancelářské techniky</p>	<p>Nácvik a procvičení příslušných lekcí</p> <p>velká písmena</p> <p>tečka a pomlčka</p>

Číselná řada

výsledky vzdělávání	učivo
<p>přesně píše desetiprstovou hmatovou metodou</p> <p>využívá kancelářské techniky</p>	<p>Nácvik a procvičení příslušných lekcí</p>

Číslice a zvláštní znaky

výsledky vzdělávání	učivo

přesně píše desetiprstovou hmatovou metodou pořizuje záznam podle diktafonu a diktátu využívá kancelářské techniky píše desetiprstovou hmatovou metodou na klávesnici bez vyhledávání jednotlivých kláves zrakem, a to v přiměřené přesnosti a rychlosti	Nácvik a procvičení příslušných lekcí Kontrolní opisy textu
--	--

Práce s kancelářskou technikou

výsledky vzdělávání	učivo
provádí úpravy textu během opisu textu při práci s textovým editorem efektivně ovládá počítač za pomoci klávesnice	Klávesové zkratky Základy formátování textu v dlouhém dokumentu

2. ročník

Zvyšování rychlosti a přesnosti psaní

výsledky vzdělávání	učivo
přesně píše desetiprstovou hmatovou metodou pořizuje záznam podle předtisku	Nácvik zvyšování rychlosti a přesnosti psaní Kontrolní opisy textu

Úvod do korespondence

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

<p>zpracovává věcně, jazykově a formálně správně odborné písemnosti, vyřizuje korespondenci</p> <p>ovládá pravidla normalizované úpravy adres a písemností</p> <p>v dopisech do zahraničí používá příslušnou úpravu</p> <p>využívá kancelářské techniky</p>	<p>Kancelářská technika</p> <p>Typy písemností</p> <p>Normalizovaná úprava písemností</p> <p>Úprava adres</p>
---	---

Komunikační techniky a elektronická pošta

výsledky vzdělávání	učivo
<p>posílá dokumenty v příloze elektronickou poštou</p> <p>rozlišuje různé způsoby vyhotovení dopisů</p> <p>charakterizuje a používá pravidla firemní e-mailové komunikace</p> <p>upravuje e-mail</p> <p>charakterizuje problematiku datových schránek</p>	<p>Organizace písemného styku</p> <p>Přijetí pošty</p> <p>Vypravení pošty</p> <p>Elektronická komunikace</p> <p>Příklady vhodného použití e-mailu</p>

Dopisy občana organizacím

výsledky vzdělávání	učivo
<p>dovede poradit občanům při sestavování písemností právníkům osobám</p> <p>zpracovává věcně, jazykově a formálně správně odborné písemnosti</p>	<p>Bloková úprava, dopis s předtiskem</p> <p>Žádosti, stížnosti, pozvánky</p> <p>Žádost o sponzoring</p> <p>Stylizační zásady</p> <p>Procvičení na příkladech</p> <p>Souvislý příklad</p> <p>Odvolací údaje</p>

Práce s tabulkovým editorem

výsledky vzdělávání	učivo
<p>sestavuje a vyhotovuje tabulky</p> <p>efektivně využívá kancelářskou techniku pro přípravu tabulek podle normy ČSN 01 6910 – Úprava dokumentů zpracovaných textovými procesory</p>	<p>Úprava tabulek</p>

Zvyšování rychlosti a přesnosti psaní

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

přesně píše desetiřstovou hmatovou metodou podle diktátu nebo diktafonu	Nácvik zvyšování rychlosti a přesnosti psaní Práce s kancelářskou technikou Kontrolní opisy textu
--	---

3. ročník

Písemnosti v obchodním styku

výsledky vzdělávání	učivo
samostatně a správně vyhotovuje písemnosti v obchodním styku a v souladu s revidovanou normou ČSN 01 6910 – Úprava dokumentů zpracovaných textovými procesory zpracovává věcně, jazykově a formálně správně odborné písemnosti, vyřizuje korespondenci sestavuje propagační písemnosti	Odvolací údaje ze zadání Průběh obchodního případu Poptávka Nabídka Objednávka Kupní smlouva Přepravní dispozice, dodací list Faktura Procvičení na příkladech

Porušování obchodních smluv

výsledky vzdělávání	učivo
pracuje podle norem pro vyhotovování obchodních dopisů a dalších písemností zpracovává věcně, jazykově a formálně správně odborné písemnosti, vyřizuje korespondenci samostatně a správně vyhotovuje písemnosti v hospodářském styku	Porušování smluv Reklamace, urgence Odpovědi na reklamace a urgence Upomínky úhrady faktury Procvičení na příkladech Souvislý příklad

Zvyšování rychlosti a přesnosti psaní

výsledky vzdělávání	učivo
přesně píše desetiřstovou hmatovou metodou pořizuje záznam podle diktátu a podle diktafonu využívá kancelářské techniky	Nácvik zvyšování rychlosti a přesnosti psaní Kontrolní opisy textu

Personální písemnosti

výsledky vzdělávání	učivo
dodržuje předpisy pro archivaci písemností a pro utajení obsahu a osobních dat pracuje podle norem pro vyhotovování obchodních dopisů a dalších písemností využívá kancelářské techniky zpracovává věcně, jazykově a formálně správně odborné písemnosti, vyřizuje korespondenci	Pracovní poměr a související písemnosti Žádost o místo a životopis Vznik pracovního poměru - pracovní smlouva dohody o pracích mimo pracovní poměr Skončení pracovního poměru Procvičení na příkladech

Interní písemnosti

výsledky vzdělávání	učivo
zpracovává věcně, jazykově a formálně správně odborné písemnosti	Přehled písemností Forma a jazyk Stylizace dopisu Interní písemnosti Procvičení na příkladech

Práce s dokumentem

výsledky vzdělávání	učivo
podle požadavků zpracovává a upravuje dlouhé dokumenty využívá hromadnou korespondenci používá automatické kontroly pravopisu, automatických oprav, sledování změn a revizí používá a vytváří zobrazení revizí v bublinách	Úprava, členění a opravy textu Wordprocessing (zpracování dlouhého dokumentu za použití kancelářské techniky) Hromadná korespondence Kontrola a revize dokumentu v elektronické podobě

4. ročník

Jednoduché právní písemnosti

výsledky vzdělávání	učivo
stylizuje a píše různé druhy plné moci, dlužní úpis, stvrzenku	Plná moc, dlužní úpis, stvrzenka

dovede poradit občanům při sestavování právních a správních písemností	Procvičení na příkladech
--	--------------------------

Osobní dopisy vedoucích pracovníků

výsledky vzdělávání	učivo
ovládá formální úpravu osobních dopisů vedoucích pracovníků	Osobní dopisy vedoucích pracovníků
zpracovává věcně, jazykově a formálně správně osobní dopisy vedoucích pracovníků	Poděkování, blahopřání, kondolence
	Formální úprava a stylizace
	Procvičení na příkladech

Manipulace s písemnostmi

výsledky vzdělávání	učivo
dodržuje předpisy pro archivaci písemností a pro utajení obsahu a osobních dat	Předpisy pro archivaci písemností a pro utajení obsahu a osobních dat
vede kartotéku právních a správních předpisů	Základní pojmy, archivace a skartace
provádí ověřování opisů a podpisů, vystavování duplikátů	
vyřizuje korespondenci a vede příslušnou agendu	
je odborně připraven pro absolvování státní zkoušky podle vyhlášky č. 58/2016 Sb., o státních zkouškách z grafických disciplín a o změně vyhlášky č. 3/2015 Sb., o některých dokladech o vzdělání, ve znění pozdějších předpisů	

Ekonomika

ročník	1. ročník	2. ročník
dotace	2	3
povinnost (skupina)	povinný	povinný
dotace skupiny		

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Předmět Ekonomika rozvíjí schopnost ekonomicky myslet. Učí žáky uplatňovat znalosti při podnikových činnostech, jednat hospodárně v souladu s etikou podnikání, chápat a hodnotit hospodářské jevy a procesy ve společnosti. Porozumění obsahu základních ekonomických pojmů a jejich správné používání v osobním, profesním a občanském životě. Výuka reaguje na společenské změny a podporuje schopnost samostatné práce a spolupráce, hodnocení výsledků své práce i přijímání kritiky. Podílí se vytváření hodnotového žebříčku žáka. První

ročník je zaměřen na pochopení základních ekonomických pojmů, jako jsou: trh, rozdělení trhů, tržní subjekty, nabídka, poptávka a fungování tržního mechanismu.. Žáci se naučí orientovat v různých formách podnikání a seznámí se se způsoby odměňování zaměstnanců a se systémem zdravotního a sociálního pojištění. Dále žáci získají informace o funkcích centrální banky, platebním stykem, pojistnými a úvěrovými produkty. Učivo II. ročníku je zaměřeno na fungování národního hospodářství, hospodářskou politiku, integraci ČR v EU a se základy managementu a marketingu.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje

Matematické kompetence

- správně používat a převádět běžné jednotky
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení)
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení
- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Odborné kompetence

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- cháпали bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb

- cháпали kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména podniku
- dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana)

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady
- efektivně hospodařili se svými finančními prostředky
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí

Být připraven spolupracovat na programech rozvoje regionu a evropské spolupráce

- měli přehled o ekonomicko-sociálním rozvoji a stavu životního prostředí v regionu ve srovnání s ostatními regiony ČR
- cháпали cíle a strategie EU, měli přehled o nástrojích a prostředcích evropské politiky a možnostech jejich využití pro místní a regionální rozvoj, uměli vyhledat potřebné informace
- pracovali s odbornou literaturou a informačními systémy, využívali pro získávání informací znalosti cizích jazyk

Komunikovat s veřejností

- uplatňovat dovednosti ze sociální a řečové komunikace při ústním i písemném styku s občany i s institucemi
- poskytovat úplné informace
- řídit se principy profesní etiky, jednat podle mravního kodexu státního úředníka

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Výchova k demokratickému občanství se netýká jen

společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy. Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, byli sociálně odpovědní, dovedli jednat s lidmi, byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě. Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv. Žáci jsou vedeni k tomu, aby se úspěšně prosadili na trhu práce a v životě. Formulovali vlastní priority, vyhledávali, vyhodnocovali a využívali dostupné informace. Odpovědně rozhodovali o svém životě na základě získaných informací.

Popis metod a forem výuky

Mimo běžných metod jako je výklad, procvičování a opakování jsou zařazovány samostatnější formy práce, jako jsou referáty, práce na internetu, skupinová práce, marketingový výzkum, podnikatelský záměr, simulační příklady. Cílem je osvojit si praktické dovednosti uplatnitelné v problémových situacích, zdokonalit komunikativní schopnosti a získat schopnost argumentovat.

Způsoby hodnocení žáků

Žáci se hodnotí z ústního a písemného projevu. Součástí každého tematického celku je souhrnné písemné prověření. Je kladen důraz na schopnost uvádět učivo do souvislostí s jinými tématy a vyučovacími předměty. Při hodnocení se sleduje odborná správnost, jazykové vyjadřování, logická posloupnost. Hodnotí se také schopnost práce s informacemi - hledání zdrojů, zhodnocení zpracování a použití informací. Hodnotí se také schopnost pracovat v týmu.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z IDT, PKA, ÚČE.

1. ročník

Základní ekonomické pojmy

výsledky vzdělávání	učivo
používá a aplikuje základní ekonomické pojmy	Potřeby, statky, služby životní úroveň Hospodářský proces, spotřeba

	Výroba, výrobní faktory
--	-------------------------

Tržní ekonomika

výsledky vzdělávání	učivo
<p>popíše a posoudí úlohu státu v tržním systému na příkladu popíše fungování tržního mechanismu</p> <p>posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku</p> <p>vyjádří formou grafu určení rovnovážné ceny</p> <p>orientuje se v jednotlivých tržních formách</p> <p>vysvětlí pojem sdílená ekonomika, dokáže formulovat konkrétní příklady tohoto typu ekonomiky, dokáže využít moderních technologií k aplikaci sdílené ekonomiky do praxe</p> <p>formuluje rozdíl mezi podnikáním a sdílenou ekonomikou</p>	<p>Trh, tržní subjekty</p> <p>Úloha státu v tržním systému</p> <p>Nabídka, poptávka, zboží, cena</p> <p>Tržní formy</p> <p>Sdílená ekonomika</p>

Podnikání

výsledky vzdělávání	učivo
<p>rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky</p> <p>vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet</p> <p>na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu</p>	<p>Podnikání podle živnostenského zákona a zákona o obchodních korporacích</p> <p>Podnikatelský záměr</p> <p>Zakladatelský rozpočet</p> <p>Povinnosti podnikatele</p>

Hospodaření podniku

výsledky vzdělávání	učivo
<p>rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů</p> <p>vypočítá výsledek hospodaření</p>	<p>Náklady, výnosy,</p> <p>Hospodářský výsledek - zisk/ ztráta</p>

stanoví cenu jako součet nákladů, zisku, DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období	Kalkulace cen
---	---------------

Mzdy, zákonné odvody a instituce

výsledky vzdělávání	učivo
<p>orientuje se v zákonné úpravě mezd a provádí mzdové výpočty, zákonné odvody</p> <p>vypočítá čistou mzdu</p> <p>vypočte sociální a zdravotní pojištění</p> <p>vyjmenuje a specifikuje činnost jednotlivých institucí, které obstarávají správu mezd a zákonných odvodů</p>	<p>Zákoník práce, mzdová soustava, složky mzdy, mzdové předpisy</p> <p>Mzda časová a úkolová a jejich výpočet</p> <p>Daně z příjmů</p> <p>Zdravotní pojištění - legislativa, odvody z mezd, zdravotní pojišťovny</p> <p>Sociální pojištění - legislativa, odvody z mezd, Správa sociálního zabezpečení</p> <p>Správa daní - legislativa, daně z mezd, finanční úřady</p>

Finanční vzdělávání

výsledky vzdělávání	učivo
<p>charakterizuje finanční trh a jeho jednotlivé subjekty</p> <p>orientuje se v platebním styku a směnění peníze podle kurzovního lístku</p> <p>vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory</p> <p>charakterizuje jednotlivé typy úvěrů a jejich zajištění</p> <p>vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu</p> <p>orientuje se v produktech pojišťovacích trhu, vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby</p>	<p>Finanční trh, bankovní soustava</p> <p>Peníze, hotovostní a bezhotovostní platební styk</p> <p>Úvěrové produkty</p> <p>Úroková míra a RPSN</p> <p>Pojištění, pojistné produkty</p>

2. ročník

Národní hospodářství

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

<p>vysvětlí význam ukazatelů vývoje národního hospodářství ve vztahu k oboru</p> <p>srovná úlohu velkých a malých podniků v ekonomice státu</p> <p>objasní příčiny a druhy nezaměstnanosti</p> <p>vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům</p> <p>vysvětlí potřebu platební bilance na zahraniční obchod, popíše další využití vypracování platební bilance</p> <p>vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství</p> <p>na příkladech vysvětlí příjmy a výdaje státního rozpočtu</p> <p>popíše strukturu ČNB a její vliv na tvorbu státního rozpočtu a měnové politiky, specifikuje vliv zásahů ČNB v oblasti měnové politiky státu na průmysl a obchod</p> <p>charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich funkci pro stát</p>	<p>Struktura národního hospodářství</p> <p>Činitelé ovlivňující úroveň NH</p> <ul style="list-style-type: none"> - HDP - nezaměstnanost - inflace - zahraniční obchod - platební bilance <p>Státní rozpočet, fiskální politika</p> <p>ČNB, monetární politika</p> <p>Daně a daňová soustava</p>
--	---

Evropská unie

výsledky vzdělávání	učivo
Chápe důležitost evropské integrace zhodnotí ekonomický dopad členství v EU	Vznik integračních seskupení

Management

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí tři úrovně managementu popíše základní zásady řízení zhodnotí využití motivačních nástrojů v oboru	Dělení managementu Funkce managementu - plánování, organizování, vedení, kontrolování

Marketing

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí, co je marketingová strategie zpracuje jednoduchý průzkum trhu na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu v oboru	Podstata marketingu Průzkum trhu Produkt, cena, distribuce, propagace

Účetnictví

ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	2	2
povinnost (skupina)	povinný	povinný
dotace skupiny		

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Obecným cílem vyučovacího předmětu účetnictví je poskytnout žákům základní vědomosti a dovednosti z účetnictví státní správy a samosprávy, samostatného vedení účetních dokladů, kontroly správnosti, oběhu dokladů, stavu majetku a hospodářského výsledku.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- získali ekonomické a logické myšlení
- byli ochotni angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejný zájem

Předmět účetnictví byl ve výuce zařazen do 3. a 4. ročníku a jsou mu věnovány 2 hodiny týdně. Ve výběru učiva byl kladen důraz na učivo z oblasti vedení daňové evidence, účetnictví a výpočtu pro podnikání důležitých daní. Smyslem učiva je, aby žáci dokázali v praxi vést evidenci podnikatelské činnosti v souladu s existující právní úpravou.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám

Kompetence k učení

- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace

Odborné kompetence

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení

Vést správní agendy

- orientovali se v našem právním systému a právním řádu, rozuměli základním právním pojmům, pracovali se zdroji právních informací
- dodržovali předpisy pro evidenci a ukládání písemností a ochranu údajů
- znali strukturu a působnost orgánů státní správy a samosprávy, základní podmínky a postupy realizace práv a povinností adresátů veřejnosprávního působení
- uměli aplikovat základní právní normy a správní řád při řešení standardních pracovních činností a situací v jednotlivých (vybraných) oblastech a úsecích veřejné správy

Přínos s předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy. Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, byli sociálně odpovědní, dovedli jednat s lidmi, byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě. Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv. Žáci jsou vedeni k tomu, aby se úspěšně prosadili na trhu práce a v životě. Formulovali vlastní priority, vyhledávali, vyhodnocovali a využívali dostupné informace. Odpovědně rozhodovali o svém životě na základě získaných informací.

Popis metod a forem výuky

Mimo běžných metod jako je výklad, procvičování a opakování jsou zařazovány samostatnější formy práce, jako jsou referáty, práce na internetu, skupinová práce, simulační příklady. Cílem je osvojit si praktické dovednosti uplatnitelné v problémových situacích, zdokonalit komunikativní schopnosti a získat schopnost argumentovat.

Způsoby hodnocení žáků

Žáci se hodnotí z ústního a písemného projevu. Součástí každého tematického celku je souhrnné písemné prověření. Je kladen důraz na schopnost uvádět učivo do souvislostí s

jinými tématy a vyučovacími předměty. Při hodnocení se sleduje odborná správnost, jazykové vyjadřování, logická posloupnost. Hodnotí se také schopnost práce s informacemi - hledání zdrojů, zhodnocení zpracování a použití informací. Hodnotí se také schopnost pracovat v týmu.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z IDT, MAT, PEK, AVT a EKO.

3. ročník

Vymezení účetnictví a daňové evidence

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje podstatu účetnictví a jeho úlohu při řízení organizace; charakterizuje předmět daňové evidence, vymezí okruh osob vedoucích daňovou evidenci chápe rozdíly ve zjišťování hospodářského výsledku v daňové evidenci a účetnictví	vymezení účetnictví, jeho funkce právní úprava účetnictví a daňové evidence hospodářský výsledek v daňové evidenci a účetnictví

Účetní doklady a jejich náležitosti

výsledky vzdělávání	učivo

<p>vyhotoví účetní doklad, ověří jeho náležitosti, zajistí jeho oběh a likvidaci;</p> <p>vyplňuje doklady související s pohybem peněz a evidencí majetku;</p> <p>vyhotoví pokladní příjmové a výdajové doklady</p> <p>provádí kontrolu náležitostí účetních dokladů</p>	<p>účetní doklady</p> <p>druhy účetních dokladů</p> <p>náležitosti účetních dokladů</p> <p>vyhotovení a opravy dokladů</p> <p>oběh dokladů</p>
---	--

Majetek a zdroje podniku

výsledky vzdělávání	učivo
<p>zatřídí jednotlivé skupiny majetku a zdrojů do příslušné skupiny</p> <p>uvede přehled nejtypičtějších pohledávek a závazků podnikatele</p> <p>popíše jednotlivé činnosti související s provedením inventarizace</p>	<p>dlouhodobý a oběžný majetek</p> <p>vlastní a cizí zdroje</p> <p>inventura majetku a závazků</p> <p>pohledávky a závazky</p>

Rozvaha, rozvahové účty, výsledkové účty

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

<p>sestaví rozvahu, rozepíše ji do účtů</p> <p>vysvětlí způsob účtování na rozvahových účtech, zapíše počáteční a konečné stavy účtů a jejich obraty</p> <p>vysvětlí způsob účtování na výsledkových účtech, zapíše jejich obraty</p> <p>rozumí systému syntetické a analytické evidence</p>	<p>obsah, druhy, funkce rozvahy</p> <p>aktiva, pasiva</p> <p>změny rozvahových položek</p> <p>rozpis rozvahy do účtů, účtování na rozvahových účtech</p> <p>výsledkové účty - náklady a výnosy, způsob účtování</p> <p>syntetická a analytická evidence, odlišnosti a vazby</p>
--	---

Organizace účetnictví

výsledky vzdělávání	učivo
<p>vyjmenuje účtové třídy, správně zařadí účet do příslušné třídy, vyhledá číslo účtu</p> <p>vyjmenuje účetní knihy, provádí do nich zápisy v souladu s požadavky právních předpisů</p>	<p>účtová osnova pro podnikatele a účtový rozvrh</p> <p>účetní zápisy a jejich opravy</p> <p>účetní knihy</p>

Účtování finančního majetku

výsledky vzdělávání	učivo
<p>účtuje o pokladně na základě příjmových a výdajových pokladních dokladů</p> <p>vede pokladní knihu</p> <p>účtuje výsledek inventarizace pokladny a cenin</p> <p>účtuje na základě bankovního výpisu</p> <p>účtuje o ceninách</p>	<p>pokladna</p> <p>bankovní účty</p> <p>peníze na cestě</p> <p>ceniny</p> <p>krátkodobé úvěry</p>

DPH a její účtování

výsledky vzdělávání	učivo
vymezení náležitosti daňových dokladů orientuje se ve vztazích mezi plátcí a neplátcí DPH vypočítá DPH na vstupu, na výstupu a výslednou daňovou povinnost (nadměrný odpočet)	podstata DPH, plátcí a poplatníci, daň na vstupu, daň na výstupu, daňová povinnost, nadměrný odpočet daňové doklady výpočet DPH

Základní účtování materiálu a zboží

výsledky vzdělávání	učivo
vypočítá pořizovací cenu materiálu orientuje se v procesu přijímání zboží (popř. materiálu) na sklad včetně veškeré písemné evidence zaúčtuje běžné účetní případy podle účetní osnovy pro podnikatele; účtuje o materiálu účtuje o nákupu a prodeji zboží vyplní skladní kartu na základě příjmků a výdejků	materiál a jeho součásti, ocenění, nákup a spotřeba u plátce a neplátce DPH zboží, ocenění, nákup a prodej u plátce a neplátce DPH doklady, evidence zásob

4. ročník

Základní účtování dlouhodobého majetku

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

<p>uvede členění dlouhodobého majetku v účetnictví</p> <p>úctuje o pořízení, převzetí a odpisech dlouhodobého majetku</p> <p>počítá daňové odpisy rovnoměrné a zrychlené</p> <p>počítá oprávky a zůstatkovou cenu dlouhodobého (hmotného) majetku</p> <p>vyhotoví inventární kartu dlouhodobého (hmotného) majetku</p>	<p>členění dlouhodobého majetku</p> <p>způsoby pořízení a ocenění dlouhodobého majetku</p> <p>evidence dlouhodobého majetku</p> <p>způsoby vyřazení dlouhodobého majetku</p> <p>odpisy daňové a účetní, zařazení majetku do odpisových skupin</p>
--	---

Základní účtování mezd

výsledky vzdělávání	učivo
<p>úctuje o dalších pohledávkách, zejména za zaměstnanci a pojišťovny</p> <p>vyjmenuje náležitosti pracovní smlouvy a dohod, povinnosti při uzavírání a ukončování pracovního poměru</p> <p>vyhotoví mzdový list</p> <p>úctuje o mzdách</p> <p>vypočítá hrubou a čistou mzdu</p> <p>úctuje o dalších závazcích, zejména u institucí zdravotního a sociálního pojištění a finančního úřadu</p>	<p>vznik a zánik pracovního vztahu, pracovní smlouva, dohody</p> <p>povinnosti zaměstnavatele a zaměstnance při uzavírání a ukončování pracovního poměru, doklady personální a mzdové evidence</p> <p>výpočet hrubé a čisté mzdy</p> <p>účtování mezd</p> <p>zúčtování se zaměstnanci a institucemi sociálního a zdravotního pojištění</p>

Základní účtování výrobků, nákladů a výnosů

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

účtuje o výrobcích	charakteristika výrobků a jejich ocenění, účtování o výrobcích
vyjmenuje typické náklady, účtuje o nich	náklady, členění, účtování
vyjmenuje typické výnosy, účtuje o nich	výnosy, členění, účtování

Účetní uzávěrka a závěrka

výsledky vzdělávání	učivo
ovládá účetní uzávěrku a závěrku; uzavře rozvahové a výsledkové účty vypočítá výsledek hospodaření transformuje hospodářský výsledek na základ daně z příjmů a vypočítá daň z příjmů zaúčtuje výsledek hospodaření, vysvětlí principy jeho rozdělení a použití;	závěrečné operace na konci účetního období, uzavření účtů a účetních knih zjištění hospodářského výsledku, výpočet a účtování daně z příjmu právnických osob, účetní výkazy rozvaha a výsledovka rozdělení zisku, vypořádání ztráty

Veřejné finance

ročník	4. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	povinný
dotace skupiny	

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Předmět syntetizuje poznatky z mnoha odborných předmětů s konkrétní hospodářskou politikou státu. Ukazuje význam veřejných financí a vztahy mezi státní správou, samosprávou a občany. Vzdělávání směřuje k tomu, aby se žáci dobře orientovali v tržní ekonomice a systematizovali znalosti z ostatních odborných předmětů. Vytváří předpoklady pro výkon

profese v územní samosprávě a neziskových organizacích. Předmět se skládá se ze tří částí. Základ tvoří teoretické poznatky o finanční problematice. Na toto navazují informace z hospodářsko-politické praxe. Třetí složkou jsou praktické dovednosti z prostředí neziskových organizací a územní správy a samosprávy. Jsou vytvářeny předpoklady pro budoucí profesní orientaci. Výuka přispívá k tomu, aby se žáci naučili chovat racionálně v tržním prostředí a orientovat se v systému veřejných financí. Žáci jsou vedeni k získání vlastností požadovaných u pracovníků finančních odborů, k logické a přesné práci, k uplatňování legislativy v každodenní praxi.

Osvojení technik výpočtů daní, praktických dovedností k výkonu profese. Podpora zdokonalování komunikativních dovedností a schopnosti prezentace řešených problémů, získání schopnosti argumentace a naslouchání názorům klientů. Využívání různých vyučovacích přístupů, které vychází z individuálních předpokladů žáků.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením
- učit se používat nové aplikace
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě

Personální a sociální kompetence

- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Matematické kompetence

- správně používat a převádět běžné jednotky
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi

Kompetence k učení

- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení)
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Odborné kompetence

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady
- efektivně hospodařili se svými finančními prostředky
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí

Vést správní agendy

- prováděli šetření, rozborů činností, výpočty a stanovování poplatků, zpracovávali podklady pro statistiky apod. činnosti

Být připraven spolupracovat na programech rozvoje regionu a evropské spolupráce

- měli přehled o ekonomicko-sociálním rozvoji a stavu životního prostředí v regionu ve srovnání s ostatními regiony ČR
- uměli vyhledat a připravit podklady pro sestavení místních rozpočtů a záměrů rozvoje regionu a obce
- chápali cíle a strategie EU, měli přehled o nástrojích a prostředcích evropské politiky a možnostech jejich využití pro místní a regionální rozvoj, uměli vyhledat potřebné informace
- pracovali s odbornou literaturou a informačními systémy, využívali pro získávání informací znalosti cizích jazyk

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy. Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli

vhodnou míru sebevědomí, byli sociálně odpovědní, dovedli jednat s lidmi, byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě. Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv. Žáci jsou vedeni k tomu, aby se úspěšně prosadili na trhu práce a v životě. Formulovali vlastní priority, vyhledávali, vyhodnocovali a využívali dostupné informace. Odpovědně rozhodovali o svém životě na základě získaných informací.

Popis metod a forem výuky:

V předmětu veřejné finance využíváme především následujících metod a forem výuky: výklad, řízený rozhovor, řešení praktických příkladů, které jsou tematicky vybírány podle oboru, práce s odborným textem a nápovědou.

Způsoby hodnocení žáků:

Při hodnocení je kladen důraz na teoretické zvládnutí základních pojmů, aplikaci teoretických znalostí při řešení ekonomických příkladů, samostatný a aktivní přístup, hloubku porozumění učivu a pečlivost a přesnost při vyplňování dokladů a daňové evidence. Jako metody k ověřování znalostí slouží: ústní zkoušení, testy, problémové příklady, projekty vytvořené podle předloh či požadavků předmětu.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z UPX, PRA, VES, ICT, PKA, EKO, ÚČE.

4. ročník

Základy veřejných financí

výsledky vzdělávání	učivo
chápe důvody státních zásahů do ekonomiky	Základní pojmy Ekonomické systémy
zná funkce veřejných financí	Cena
charakterizuje podstatu financí, jejich členění	Příčiny vládních selhání Příčiny selhání trhu Základní charakteristika a struktura veřejných financí

	Funkce veřejných financí Statky a jejich třídění Veřejné statky Struktura veřejného sektoru
--	--

Státní rozpočet a fiskální politika

výsledky vzdělávání	učivo
chápe důvody státních zásahů do ekonomiky orientuje se ve státním rozpočtu a místních rozpočtech zná způsoby tvorby rozpočtu na příkladech vysvětlí příjmy a výdaje státního rozpočtu orientuje se v soustavě daní, v registraci k daním	Základní pojmy mimorozpočtové fondy rozpočtové plánování rozpočtová pravidla a zásady, proces rozpočtová skladba příjmy a výdaje SR (dotace) realizace a cíle fiskální politiky

Rozpočtová soustava ČR

výsledky vzdělávání	učivo
na příkladech vysvětlí příjmy a výdaje státního rozpočtu	Základní pojmy: místní rozpočty a jejich skladba rozpočet kraje rozpočet obce ukázky obecních rozpočtů

Veřejné výdaje

výsledky vzdělávání	učivo
orientuje se ve výdajích veřejných rozpočtů na příkladech vysvětlí výdaje státního rozpočtu orientuje se v problematice financování soc. zabezpečení ve světě a v ČR orientuje se v problematice financování zdravotnictví ve světě a v ČR	Členění výdajů Faktory růstu výdajů Sociální zabezpečení modely soc. zabezpečení metody soc. zabezpečení Sociální péče financování soc. zabezpečení modely lékař. péče financování soc. zabezpečení v ČR

Veřejné příjmy

výsledky vzdělávání	učivo
na příkladech vysvětlí příjmy státního rozpočtu zná funkci, třídění a principy daní charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát orientuje se v soustavě daní vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob provede jednoduchý výpočet daní rozliší princip přímých a nepřímých daní chápe podstatu evidence DPH	Základní daňové pojmy struktura daňové soustavy ČR přímé daně nepřímé daně výpočet daní přiznání k dani Zdravotní pojištění Sociální pojištění

Finance ziskových a neziskových organizací

výsledky vzdělávání	učivo
je seznámen s financováním ziskových a neziskových organizací zná rozdíl mezi organizační složkou a příspěvkovou organizací	Základní pojmy Financování podniku Charakteristika neziskových organizací Financování neziskových organizací organizační složky Příspěvkové organizace skladba a hospodaření

Právo

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	2	2	2	2
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny				

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Hlavním cílem předmětu právo je umožnit žákům získat základní přehled o systému práva a právním řádu České republiky. Cílem je také schopnost žáka pracovat s právními prameny českého práva a orientovat se v probíhajících legislativních změnách. Žák by měl být schopen aplikovat získané teoretické znalosti do praktické podoby, tedy dokázat řešit jednoduché

právní problémy a situace. To předpokládá vést žáka k práci s tiskem a využívat počítačových nástrojů včetně ASPI (autorizovaný systém právních informací). Výchovným záměrem je vést žáky k pochopení principů demokratického státu, fungování státu a významu práva. Důležitým cílem je také posílení právního vědomí žáka a to i v historických souvislostech. Žák by měl během studia posilovat své občanské postoje. Předmět klade důraz na prohloubení komunikativních schopností, na přesné a správné formulování nejen používaných právních termínů, ale rozvíjení logického a kritického myšlení obecně.

Vzdělávání v předmětu práva směřuje k tomu, aby žák dokázal své nabyté teoretické znalosti správně využívat v běžném životě, v profesní kariéře, případně rozvíjet během dalšího studia. Žák by měl umět získávat informace z různých zdrojů, kriticky je hodnotit a dokázat je využívat. Ke svému vzdělávání by měl využívat všechny dostupné prameny. Měl by umět formulovat srozumitelně a přístupně vlastní názor a obhájit jej. Měl by dokázat spolupracovat s ostatními, přijímat kritiku a reflektovat své chování. Studium by jej mělo upevnit v občanských postojích, vést k občanské aktivitě, naučit ctít odkaz předků a jejich oběti, znát historické souvislosti mezi společenskými změnami a právním systémem. Student by si měl vážit demokracie, rozumět jejím principům, respektovat odlišnost, svobodu a názor druhého. Váží si hodnoty života a hodnot lidské práce.

Během čtyřletého studia získává žák základní znalosti z jednotlivých právních odvětví. Získává dovednosti nutné k práci s právními prameny a dokáže operovat s právními pojmy. V počátku studia se seznamuje se základní terminologií a ústavním právem. Učivo je rozvrženo podle obtížnosti a je navzájem propojeno. Na základy navazují tematické oblasti z práva občanského, správního, rodinného, pracovního, trestního, obchodního, živnostenského. V ostatních oblastech jsou žáci s právními okruhy seznamováni v menším rozsahu. S výukou práva souvisí učivo zejména v předmětech veřejná správa a historie české správy, k čemuž se přihlíží.

Výuka předmětu je rozložena do čtyř let a je koncipována jako sepětí teorie a praxe. Nedílnou součástí výuky je praktické využívání a ověřování teoretických znalostí v předmětu Cvičení z práva a veřejné správy. Praktické využívání nabytých znalostí se prohlubuje v rámci odborné praxe a během odborné praxe. Součástí výuky jsou plánované exkurze. Jejich součástí jsou i diskuse se zkušenými odborníky daného oboru.

Přínos k realizaci klíčových kompetencí

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních

Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení)
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení
- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Kompetence k řešení problémů

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Odborné kompetence

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i

jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem

- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout
- znali systém péče státu o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce)

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

- efektivně hospodařili se svými finančními prostředky
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí
- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady

Vést správní agendy

- pracovali s počítačovými programy pro státní správu a samosprávu a s portálem státní správy
- využívali racionálně pro práci prostředky kancelářské techniky, ovládali desetiprstovou hmatovou metodu
- dbali na dodržování zákonnosti ve veřejné správě, jednali v duchu etiky státního úředníka
- orientovali se v našem právním systému a právním řádu, rozuměli základním právním pojmům, pracovali se zdroji právních informací
- znali strukturu a působnost orgánů státní správy a samosprávy, základní podmínky a postupy realizace práv a povinností adresátů veřejnosprávního působení
- uměli aplikovat základní právní normy a správní řád při řešení standardních pracovních činností a situací v jednotlivých (vybraných) oblastech a úsecích veřejné správy
- zpracovávali věcně, jazykově a formálně správně jednoduché právní písemnosti a podklady
- odpovědně prováděli potřebná šetření a rozhodnutí o nárocích klientů, dodržovali správní řád

Být připraven spolupracovat na programech rozvoje regionu a evropské spolupráce

- měli přehled o ekonomicko-sociálním rozvoji a stavu životního prostředí v regionu ve srovnání s ostatními regiony ČR
- pracovali s odbornou literaturou a informačními systémy, využívali pro získávání informací znalosti cizích jazyk

Komunikovat s veřejností

- uplatňovat dovednosti ze sociální a řečové komunikace při ústním i písemném styku s občany i s institucemi
- využívat získaných informací k poradenství občanům (klientům)
- poskytovat úplné informace
- řídit se principy profesní etiky, jednat podle mravního kodexu státního úředníka
- v kontaktu s klienty dodržovat rovnováhu mezi asertivitou a empatií, reagovat přiměřeně ve vypjatých situacích
- zachovávat mlčenlivost a diskrétnost, dbát na ochranu osobnosti

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Cílem předmětu je příprava takového absolventa s odborným profilem, který se úspěšně prosazuje na trhu práce i v životě.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- dovedli se zodpovědně rozhodnout o svém vzdělání a uvědoměle dodržovali pracovní povinnosti
- dovedli pracovat v kolektivu a aktivně se podíleli na funkci kolektivních demokratických zásad
- uměli komunikovat s budoucími zaměstnavateli
- vytvořili si dovednosti a znalosti v součinnosti s právním řádem, potřebné pro výkon správních činností
- poznali organizaci veřejné správy a působnost jejích orgánů

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- se zajímali o politické a společenské dění v historických souvislostech u nás i ve světě
- se zajímali o veřejné záležitosti lokálního charakteru a snažili se zapojit do veřejného dění v místě bydliště
- uvědomovali si souvislosti mezi celospolečenskými změnami a jejich dopadem na právní systém

Popis metod a forem výuky

V předmětu Právo využíváme především následujících metod a forem výuky: výklad, řízený rozhovor, řešení praktických příkladů, které jsou tematicky vybírány podle oboru, práce s odborným textem a nápovědou. Učivo je rozděleno do tematických celků. Nedílnou součástí výuky je procvičování a opakování učiva, jeho shrnutí a zobecnění.

Dále pomocí rozborů článků v denním tisku, referátů, příkladů za života a diskusí rozšiřujeme právní povědomí žáků.

Způsoby hodnocení žáků

Verbální zkoušení, písemné testy, referáty, případové studie. Důraz je kladen na hloubku porozumění učivu, úroveň projevu jak písemného, tak ústního, schopnosti samostatně formulovat myšlenku, vlastní názor a ten dokázat obhájit, schopnost aplikovat teoretické znalosti v praktickém využití. Sledována je též funkční gramotnost, tedy schopnost žáka správně reprodukovat daný text a porozumět jeho smyslu. Hodnotí se též aktivita a iniciativa žáka v hodině a jeho schopnost kooperovat s ostatními. Žák by měl také umět obhájit vlastní názor, ale i pracovat s vlastní chybou.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z UPX, OPX, VES, ICT, PKA, EKO, ÚČE, ANJ a NEJ.

1. ročník

Historická časová osa

výsledky vzdělávání	učivo
orientuje se v základních historických událostech a zná vzájemné souvislosti upevňuje své právní vědomí zdokonaluje své komunikační schopnosti	základní mezníky historie začleňování do evropských struktur

Základní pojmy právní teorie

výsledky vzdělávání	učivo
popíše platnost, účinnost a působnost právních předpisů charakterizuje náš právní řád vysvětlí, jak vznikají právní vztahy objasní, k čemu slouží systém práva charakterizuje nejdůležitější právní odvětví a vysvětlí, jaké právní vztahy upravují aplikuje teorii do praxe upevňuje své právní vědomí zdokonaluje své komunikační schopnosti vyhotovuje jednoduché (základní) právní písemnosti a podklady;	<u>Pojem:</u> právo stát právní řád právní síla právní vědomí zákonnost, morálka, zákon právní normy platnost, účinnost a působnost právních předpisů právní vztahy právní skutečnosti

	<p>právo subjektivní a objektivní systém práva</p> <p>právo veřejné a soukromé fyzické a právnické osoby</p> <p>právní osobnost a způsobilost k právnímu jednání</p> <p>Právo a spravedlnost</p> <p>Jednotlivá právní odvětví</p>
--	---

Ústavní právo

výsledky vzdělávání	učivo
<p>chápe pojem ústavní právo a dokáže jej aplikovat</p> <p>zná složky státní moci a jejich vzájemný vztah</p> <p>rozumí pojmu občan demokratické společnosti</p> <p>aplikuje teorii do praxe</p> <p>upevňuje své právní vědomí</p> <p>zdokonaluje své komunikační schopnosti</p> <p>orientuje se ve svých ústavních právech</p>	<p>Ústavní právo a ústava obecně</p> <p>Prameny ústavního práva ČR</p> <p>Ústava ČR</p> <p>hlavy Ústavy ČR</p> <p>Listina základních práv a svobod</p> <p>Postavení v právním řádu, historie</p> <p>Jednotlivá práva a svobody</p>

Občanské právo

výsledky vzdělávání	učivo
<p>upevňuje své právní vědomí</p> <p>zdokonaluje své komunikační schopnosti</p> <p>chápe pojem závazek a jeho důsledky</p> <p>orientuje se v povinnostech dlužníka a právech věřitele</p> <p>formuluje legální způsoby, jak se domoci svého dluhu</p>	<p>Výklad občanského práva, druhy a charakteristika občanského práva</p> <p>Občanský zákoník</p> <p>Majetková práva - právní pojetí věci, majetek</p> <p>Věci hmotné a nehmotné, movité a nemovité</p> <p>Absolutní majetková práva - věcná práva k věcem vlastním - držba, vlastnictví, spoluvlastnictví, právo duševního vlastnictví</p> <p>věcná práva k věcem cizím - právo stavby, věcná břemena, právo zástavní a zadržovací</p> <p>Dědické právo – závět, dědická smlouva, dědění ze zákona, dědic, zůstavitel, dědické skupiny, druhy závěti, vydědění</p> <p>Relativní majetková práva - obsah, vznik, změna, zajištění, zánik</p> <p>závazků odpovědnost za vady</p>

<p>pracuje s pojmy dědic, zůstavitel, dědictví, odúmrt'</p> <p>vypočítá dědické podíly ze zákona</p> <p>vypracuje holografní a alografní závět'</p> <p>dokáže popsat postup při vyřizování dědictví</p>	<p>Závazky z právních jednání – dluh, pohledávka, dlužník, věřitel, Darování, koupě, směna, nájem, pacht, dílo, licence, výprosa, výpůjčka, smlouva o zápůjčce, smlouva o úvěru</p> <p>Závazky z častých smluv příkazního typu, závazky z odvážných smluv</p> <p>Závazky z protiprávních jednání – odpovědnost za škodu a za nemajetkovou újmu, bezdůvodné obohacení</p>
---	--

Právo duševního vlastnictví

výsledky vzdělávání	učivo
<p>aplikuje teorii do praxe</p> <p>upevňuje své právní vědomí</p> <p>zdokonaluje své komunikační schopnosti</p> <p>vysvětlí problematiku autorského práva</p> <p>vysvětlí pojmy vynálezecké právo a patent</p> <p>rozumí, kdo je autor a proč je chráněn on i jeho dílo</p> <p>chápe svoje povinnosti uživatele autorských děl</p>	<p>Autorské právo a jeho ochrana</p> <p>OSA</p> <p>Patentové a vynálezecké právo</p> <p>Obchodní právo průmyslového vlastnictví</p>

2. ročník

Rodinné právo

výsledky vzdělávání	učivo
<p>pracuje se zdroji právních informací</p> <p>orientuje se v principech rodinného práva</p> <p>rozumí problematice uzavření manželství, okolnostem vylučující manželství, zániku manželství</p> <p>chápe pojem vyživovací povinnost a dokáže jej aplikovat</p> <p>vysvětlí pojmy osvojení (adopce) a pěstounská péče</p>	<p>Zásady rodinného života</p> <p>Manželství</p> <p>Rodina, příbuzenstvo</p> <p>Manželské majetkové právo</p> <p>Bydlení manželů</p> <p>Zánik manželství</p> <p>Vztahy mezi rodiči a dětmi</p> <p>Rodičovská zodpovědnost</p>

<p>chápe význam otcovství a popíše následky sporů o něj</p> <p>vysvětlí práva a povinnosti jednotlivých členů rodiny</p>	<p>Náhradní rodinná péče - osvojení, pěstounská péče, poručenství, ústavní výchova</p> <p>Určení otcovství</p> <p>Sociálně-právní ochrana dětí</p> <p>Vyživovací povinnosti</p>
--	---

Občanské právo procesní

výsledky vzdělávání	učivo
<p>pracuje se zdroji právních informací</p> <p>zařadí civilní řízení do systému práva</p> <p>popíše průběh nekomplikovaného civilního sporu</p> <p>chápe soudní a místní příslušnost</p> <p>pracuje s pojmem žalobní petit</p> <p>vysvětlí jednotlivé typy opravných prostředků</p> <p>rozezná typy výkonu rozhodnutí</p> <p>zná svá ústavní práva účastníka řízení</p>	<p>Pojem a prameny občanského procesního práva</p> <p>Zásady občanského soudního řízení</p> <p>Subjekty civilního řízení</p> <p>Průběh civilního řízení</p> <p>Opravné prostředky</p> <p>Výkon rozhodnutí</p> <p>Konkurs</p>

Správní právo

výsledky vzdělávání	učivo
<p>popíše předmět a systém správního práva a jeho vztah k dalším právním odvětvím</p> <p>pracuje se základními prameny a normami správního práva</p> <p>charakterizuje druhy správního trestání</p> <p>ovládá postupy v přestupkovém a správním řízení, umí je administrativně zpracovat</p> <p>vysvětlí podstatu a systém záruk zákonnosti ve veřejné správě</p> <p>pracuje se zdroji právních informací</p>	<p>Vymezení pojmu</p> <p>Základní prameny správního práva a normy českého správního práva</p> <p>Vztah správního práva k veřejné správě</p> <p>Systém správního práva a jeho vztah k dalším právním odvětvím</p> <p>Vnější a vnitřní členění správního práva</p> <p>Realizace a interpretace norem správního práva</p> <p>Subjekty správního práva</p> <p>Správní řízení a jeho zásady</p> <p>Správní rozhodnutí a jeho náležitosti</p> <p>Správní trestání (přestupky a jiné správní delikty)</p>

Přestupkové právo

výsledky vzdělávání	učivo
<p>ovládá postupy v přestupkovém a správním řízení, umí je administrativně zpracovat</p> <p>pracuje se zdroji právních informací</p> <p>zná svá ústavní práva účastníka řízení</p> <p>dokáže zařadit přestupkové právo do právního systému</p> <p>chápe rozdíl mezi přestupkem a trestným činem</p> <p>rozeznává formální a materiální znaky přestupku</p> <p>definuje skutkovou podstatu přestupku a uvede příklady</p> <p>vysvětlí jednotlivé oblasti působnosti na příkladech</p> <p>rozlišuje sankce za přestupky</p> <p>objasní postup během přestupkového řízení</p>	<p>Pojem a prameny přestupkového práva</p> <p>Definice a znaky přestupku</p> <p>Skutková podstata přestupku</p> <p>Působnost zákona o přestupcích</p> <p>Druhy sankcí</p> <p>Fáze řízení o přestupcích a příslušnost</p> <p>Opravné prostředky</p>

3. ročník

Pracovní právo

výsledky vzdělávání	učivo
<p>používá odbornou terminologii pracovního práva</p> <p>orientuje se v Zákoníku práce</p> <p>chápe svoje práva a povinnosti jako zaměstnance</p> <p>rozumí náležitostem pracovní smlouvy</p> <p>dokáže vypracovat pracovní smlouvu, dohodu o provedení práce a činnosti</p> <p>je schopen rozvázat pracovní poměr dohodou, výpovědí, okamžitým zrušením a ve zkušební době</p> <p>chápe, z jakých důvodů se mění pracovní smlouva</p> <p>objasní náležitosti mzdy</p> <p>aplikuje pracovněprávní spory na příkladech, ví, jak se bránit zneužívání v této oblasti</p> <p>vysvětlí význam odborů</p> <p>popíše závazky vyplývající z běžných smluv a rozumí důsledku neznalosti smlouvy</p> <p>vysvětlí povinnosti organizace a zaměstnance při BOZP</p> <p>uvede postup v případě pracovního úrazu</p>	<p>Právo na zaměstnání</p> <p>Účastníci pracovněprávních vztahů</p> <p>Pracovní poměr, jeho vznik, změny a skončení</p> <p>Pracovní smlouva a její náležitosti</p> <p>Zkušební a ochranná doba</p> <p>Povinnosti vyplývající z pracovního poměru</p> <p>Pracovní doba a odpočinek</p> <p>Pracovní posudek, potvrzení o zaměstnání, odstupné</p> <p>Práce konané mimo pracovní poměr</p> <p>- dohoda o provedení práce (DPP)</p> <p>- dohoda o pracovní činnosti (DPČ)</p>

<p>zdůvodní roli státního dozoru nad BOZP, rozumí významu pravidel pro obsluhu strojů, zná nejčastější příčiny úrazů a dokáže poskytnout první pomoc</p> <p>na příkladech vysvětlí a vzájemně porovná druhy odpovědnosti za škody ze strany zaměstnance a zaměstnavatele</p>	<p>Pracovní řád, povinnosti zaměstnanců</p> <p>Pracovní doba, dovolená, odměňování práce</p> <p>Odpovědnost za škodu</p> <p>BOZP</p> <p>Pracovní podmínky žen, mladistvých a zaměstnávání handicapovaných</p> <p>Právní úprava mateřské a rodičovské dovolené</p> <p>Odbory a kolektivní vyjednávání</p> <p>Opatření na úseku nezaměstnanosti a role ÚP</p> <p>Řešení pracovněprávních sporů a jejich prevence</p>
--	--

Trestní právo hmotné

výsledky vzdělávání	učivo
<p>orientuje se v trestním zákoníku, se zájmy chráněnými zákonem</p> <p>charakterizuje trestný čin</p> <p>popíše předmět a systém trestního práva hmotného</p> <p>dokáže pracovat se základními prameny a normami trestního práva</p> <p>srovná trestné činy dle svého hodnotového systému a řazení v trestním zákoně</p> <p>charakterizuje problematiku trestů a ochranných opatření</p> <p>chápe podmínky trestní odpovědnosti</p> <p>aplikuje okolnosti vylučující trestnost</p> <p>na příkladech uvádí polehčující a přitěžující okolnosti</p> <p>vyjmenuje skutkové podstaty trestných činů</p> <p>rozumí významu trestu</p>	<p>Pojem a právní prameny trestního práva hmotného</p> <p>Trestné činy a jejich pachatelé FO</p> <p>Znaky trestného činu</p> <p>Podmínky trestní odpovědnosti FO – skutková podstata, vina, okolnosti vylučující trestnost</p> <p>Tresty a ochranná opatření FO</p> <p>Polehčující a přitěžující okolnosti</p> <p>Trestní odpovědnost mladistvých</p> <p>Skutkové podstaty trestných činů – hlavy trestního zákoníku</p> <p>Trestní odpovědnost PO</p> <p>Role Probační a mediační služby</p>

<p>chápe význam alternativních trestů a jejich společenský vliv</p> <p>je schopen zhodnotit význam mediace</p> <p>rozumí roli probátora v trestním řízení</p>	
---	--

Trestní právo procesní

výsledky vzdělávání	učivo
<p>popíše základní zásady a stádia trestního řízení i roli orgánů činných v trestním řízení</p> <p>popíše předmět a systém trestního práva procesního</p> <p>aplikuje zásady procesního práva</p> <p>rozumí svým právům a povinnostem účastníka řízení</p> <p>chápe rozdíly mezi různými opravnými prostředky</p> <p>objasní postupy svědka a oběti šikany, lichvy, vydírání, násilí</p> <p>charakterizuje části procesu řízení a jejich funkci</p>	<p>Pojem a právní prameny trestního práva hmotného</p> <p>Orgány činné v trestním řízení – policie ČR, soud, státní zastupitelství a jejich role v trestním řízení</p> <p>Základní zásady trestního řízení</p> <p>Stádia trestního řízení</p> <p>Druhy věznic</p> <p>Práva účastníků řízení</p>

Soudnictví mládeže

výsledky vzdělávání	učivo
<p>chápe rozdíl mezi soudnictvím dospělých a mládeže</p> <p>dokáže aplikovat trestní opatření na provinění</p> <p>chápe roli subjektů v soudnictví mládeže</p> <p>rozumí účasti orgánů OSPOD a PMS v soudnictví mládeže a jejich roli</p> <p>hodnotí roli médií v postavení pachatele a oběti</p>	<p>Trestnost dětí a mládeže</p> <p>Druhy trestních opatření</p> <p>Druhy provinění</p> <p>Opatření nad dětmi</p> <p>Zásady řízení</p> <p>Účastníci řízení</p>

Obchodní právo

výsledky vzdělávání	učivo
<p>aplikuje odbornou terminologii obchodního práva do praxe</p> <p>pracuje s Obchodním zákoníkem</p> <p>dokáže vypracovat jednotlivé obchodní smlouvy - kupní, o dílo, nájemní</p> <p>orientuje se v problematice osobních a kapitálových společností</p> <p>vypracuje jednoduchou společenskou smlouvu či zakladatelskou listinu</p>	<p>Pojem a základní prameny obchodního práva</p> <p>Podnikání, podnik, podnikatel, obchodní rejstřík</p> <p>Typy PO podle občanského zákoníku - korporace – spolek</p> <p>fundace- nadace, nadační fond</p> <p>ústavy</p> <p>obchodní korporace - obchodní společnosti, družstva (v. o. s., a. s., k. s., s. r. o.,)</p> <p>Založení, vznik, zrušení a zánik obchodních korporací</p>

Živnostenské právo

výsledky vzdělávání	učivo
<p>používá pojmy živnostenského práva</p> <p>orientuje se v Živnostenském zákoníku a rejstříku</p> <p>vyjmenuje povinnosti živnostníka</p> <p>dokáže vyplnit žádost o vydání živnostenského oprávnění, ukončení či přerušeni živnosti, o zahájení či ukončení činnosti provozovny</p>	<p>Pojem a prameny živnostenského práva</p> <p>Druhy živností – podle předmětu podnikání, podle forem živnostenského oprávnění</p> <p>Provozování živností – podmínky, vznik, změna, zánik živnostenského oprávnění</p> <p>Ochrana spotřebitele</p> <p>Živnostenská správa</p>

4. ročník

Finanční právo

výsledky vzdělávání	učivo
<p>dokáže popsat formální postup při sestavování státního rozpočtu</p> <p>orientuje se v daňové problematice</p> <p>definuje základní poplatky</p> <p>rozlišuje cla</p> <p>chápe základní funkce ČNB</p>	<p>Pojem a systém finančního práva</p> <p>Státní rozpočet ČR</p> <p>Rozpočty VÚSC</p> <p>Daňová soustava</p> <p>Měna a devizy</p> <p>Orgány finanční správy</p>

vypracuje daňové přiznání fyzické osoby nebo přiznání daně z nemovitosti	Role České národní banky
--	--------------------------

Základy mezinárodního práva

výsledky vzdělávání	učivo
<p>orientuje se v problematice ochrany lidských práv dokáže aplikovat teorii na probíhající mezinárodní konflikty</p> <p>chápe význam mezinárodní spolupráce a pomáhajících institucí</p> <p>orientuje se v orgánech EU a jejich rolích</p> <p>chápe své postavení občana EU, svoje práva</p>	<p>Pojem a zvláštnosti mezinárodního práva</p> <p>Zásady mezinárodního práva</p> <p>Mezinárodní ochrana lidských práv</p> <p>Odpovědnost a donucení v mezinárodním právu</p> <p>Mezinárodní instituce a jejich význam</p> <p>Postavení cizinců a občanů EU v ČR</p> <p>Historie vzniku Evropské unie</p> <p>Hlavní orgány EU</p>

Úloha orgánů justice, advokacie, notářství

výsledky vzdělávání	učivo
<p>vysvětlí význam advokáta a notáře a chápe jejich role v právním státě</p> <p>dokáže poradit, kde získat pomoc bezplatně</p>	<p>Právní poradenství komerční a bezplatné</p> <p>Postavení advokáta</p> <p>Postavení notáře</p>

Zločiny nacismu, holocaust

výsledky vzdělávání	učivo
<p>popíše a chápe předválečnou situaci v Evropě</p> <p>orientuje se v nástrojích, které zbavovaly neárijce lidských práv</p> <p>dokáže popsat následky holocaustu</p> <p>rozumí nebezpečnosti fašistické ideologie</p>	<p>Příčiny vzniku fašismu v Německu a Evropě</p> <p>Norimberské zákony</p> <p>Prováděcí vyhlášky Norimberských zákonů</p> <p>System konečného řešení</p> <p>Poválečné vypořádání s válečnými zločinci</p>

Zločiny komunismu

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí příčiny nástupu komunistů k moci v r. 1948 objasní používané metody proti nepřátelům režimu chápe následky totality dokáže popsat konkrétní příběh bezpráví	Únorový puč, uchopení moci komunisty, proces zániku demokracie Principy totality Nástroje likvidace odpůrců režimu Odškodnění a rehabilitace zločinů komunistu

Souhrnné opakování k maturitní zkoušce

výsledky vzdělávání	učivo
Žák si vypracuje maturitní otázky	učivo 1. - 4. ročníku

Veřejná správa

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	2	2	2	3
povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
dotace skupiny				

Popis cílů didaktického pojetí předmětu

Obecným cílem vyučovacího předmětu veřejná správa je, aby se žáci seznámili s hlavními úseky veřejné správy, jejich strukturou, činností a působností. Předmět má těsnou návaznost na výuku práva a na odbornou praxi, kde si žáci prohlubují své teoretické znalosti a získávají praktické dovednosti pro výkon správní činnosti.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- chápali funkci veřejné správy, vztahy mezi státní správou, samosprávou a občany
- jednali a přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání
- byli kriticky tolerantní a solidární
- byli ochotni angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejný zájem

Předmět veřejná správa je zařazený do všech čtyř ročníků. Výuka učiva směřuje k tomu, aby žáci pochopili fungování veřejné správy, vztahy mezi jednotlivými orgány, vztahy mezi státní správou, samosprávou a občany. Seznámí se se systémem veřejné správy, s činností a pravomocemi jednotlivých úřadů. Výuka předmětu je doplňována praktickými příklady, řešením případných úkolů, prací s právními normami a formuláři jednotlivých úřadů.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci

Kompetence k učení

- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení)
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- být čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

Odborné kompetence

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- znát systém péče státu o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, umět uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce)

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení

Vést správní agendy

- orientovat se v našem právním systému a právním řádu, rozumět základním právním pojmům, pracovat se zdroji právních informací
- znát strukturu a působnost orgánů státní správy a samosprávy, základní podmínky a postupy realizace práv a povinností adresátů veřejnosprávního působení
- umět aplikovat základní právní normy a správní řád při řešení standardních pracovních činností a situací v jednotlivých (vybraných) oblastech a úsecích veřejné správy
- samostatně zpracovávat, kontrolovat nebo vystavovat správní a jiné úřední písemnosti a dokumenty
- využívat racionálně pro práci prostředky kancelářské techniky, ovládat deseti prstovou hmatovou metodu
- dbát na dodržování zákonnosti ve veřejné správě, jednat v duchu etiky státního úředníka
- odpovědně provádět potřebná šetření a rozhodnutí o nárocích klientů, dodržovat správní řád
- zpracovávat věcně, jazykově a formálně správně jednoduché správní písemnosti a podklady

Být připraven spolupracovat na programech rozvoje regionu a evropské spolupráce

- pracovat s odbornou literaturou a informačními systémy, využívat pro získávání informací znalosti cizích jazyků
- chápat cíle a strategie EU, mít přehled o nástrojích a prostředcích evropské politiky a možnostech jejich využití pro místní a regionální rozvoj, umět vyhledat potřebné informace

Komunikovat s veřejností

- uplatňovat dovednosti ze sociální a řečové komunikace při ústním i písemném styku s občany i s institucemi
- v kontaktu s klienty dodržovat rovnováhu mezi asertivitou a empatií, reagovat přiměřeně ve vypjatých situacích

- zachovávat mlčenlivost a diskrétnost, dbát na ochranu osobnosti
- poskytovat úplné informace
- využívat získaných informací k poradenství občanům (klientům)
- řídit se principy profesní etiky, jednat podle etického kodexu státního úředníka

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

K odpovědnému a demokratickému občanství je třeba mít dostatečně rozvinuté klíčové kompetence (komunikativní kompetence, personální a sociální kompetence, kompetence k řešení problémů a k práci s informacemi...), proto je jejich rozvíjení při výchově k demokratickému občanství velmi významné.

Kromě toho jsou žáci vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- byli připraveni klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení;
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní;
- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí, zejména sociálně potřebných, doma i v jiných zemích;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Popis metod a forem výuky

Mimo běžných metod jako je výklad, procvičování a opakování jsou zařazovány samostatnější formy práce, jako jsou referáty, práce na internetu, skupinová práce. Cílem je osvojit si praktické dovednosti uplatnitelné v problémových situacích, zdokonalit komunikativní schopnosti a získat schopnost argumentovat.

Výuka předmětu je doplňována praktickými příklady, řešením případných úkolů, prací s právními normami a tiskopisy jednotlivých úřadů. Prostřednictvím besed s úředníky si žáci konfrontují teoretické znalosti s praxí.

Způsoby hodnocení žáků

Žák je průběžně prověřován v hodinách písemnou formou a hodnocen za dosaženou úroveň znalostí. Při hodnocení ústním klademe důraz zvláště na schopnost diskutovat o problému, vhodně argumentovat a svůj názor obhajovat.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z UPX, PRA, OPX, IDT, PKA, EKO, ÚČE, ANJ.

1. ročník

Úvod do předmětu

výsledky vzdělávání	učivo
zná historii svého oboru vzdělávání	Historie oboru
začlení veřejnou správu do systému státní moci	Význam oboru v rámci fungování státu

Základní vymezení veřejné správy

výsledky vzdělávání	učivo
popíše systém veřejné správy	Veřejná správa, státní správa, samospráva
činnost a pravomoc jejich orgánů, zejména	Vztah veřejné správy k moci zákonodárné a moci soudní
obecních, městských a krajských úřadů	Výkonný, podzákonný a nařizovací charakter státní správy
vysvětlí pojem veřejná správa	Charakteristika a zaměření samosprávy
charakterizuje státní správu a samosprávu	organizace veřejné správy
orientuje se v organizaci veřejné správy	Správní orgány
zná správní orgány a orgány územní správy	Orgány územní správy

Vnitřní správa

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí, co je obsahem a posláním vnitřní správy pracuje se základními předpisy a dovede je	Vymezení vnitřní správy

<p>občanům vysvětlit; zná základní registry popíše strukturu tvorby rodného čísla popíše způsoby nabytí a pozbytí státního občanství vysvětlí pojem trvalý pobyt orientuje se v postupu azylového řízení a vyjmenuje zákonné důvody pro přiznání statutu uprchlíka rozlišuje funkce matričních úřadů a Zvláštní matriky v Brně vyhledá na portálu veřejné správy podmínky pro vystavení občanského průkazu, cestovního dokladu, řidičského oprávnění orientuje se v postupu azylového řízení a vyjmenuje zákonné důvody pro přiznání statutu uprchlíka popíše strukturu archivů v ČR vysvětlí význam archivů jako veřejných institucí orientuje se ve spisové službě a základních pravidlech archivace písemností zná zákonná pravidla shromažďování, sdružování a podání petice správně užívá státní symboly využívá pro svou práci a pro poradenství občanům portál státní správy</p>	<p>Orgány vnitřní správy, legislativa Základní registry, evidence obyvatel Jméno, příjmení, rodné číslo Občanské průkazy, cestovní doklady Státní občanství ČR Pobyt občanů ČR Pobyt cizinců na území ČR Matrika, matriční úřady Archivnictví, spisová služba Státní symboly Právo shromažďovací Právo sdružovací Právo petiční Portál veřejné správy</p>
---	---

2. ročník

Územní orgány se všeobecnou působností

výsledky vzdělávání	učivo
<p>popíše činnost a pravomoc obecních, městských a krajských úřadů pracuje se základními předpisy a dovede je občanům vysvětlit zná základní i vnější znaky obcí a krajů vymezí samostatnou a přenesenou působnost</p>	<p>Obec, město, statutární město, občané obce, území obce a jeho změny Názvy obcí, jejich částí, ulic, veřejných prostranství, číslování budov Vymezení samostatné a přenesené působnosti obce Orgány obce</p>

využívá pro svou práci a pro poradenství občanům portál státní správy	Dozor nad výkonem samostatné a přenesené působnosti obce
popíše postavení obce a kraje jako veřejnoprávní korporace	Kraj, postavení kraje, občané kraje
vyjmenuje práva a povinnosti občana obce a kraje	Vymezení samostatné a přenesené působnosti kraje
zná orgány obce a kraje a jejich pravomoci	Orgány kraje
	Dozor nad výkonem samostatné a přenesené působnosti kraje

Správa školství

výsledky vzdělávání	učivo
pracuje se základními předpisy a dovede je občanům vysvětlit	Legislativa školství
využívá pro svou práci a pro poradenství občanům portál státní správy	Výchovně vzdělávací soustava v České republice
popíše strukturu české výchovně vzdělávací soustavy	Státní orgány správy školství
orientuje se v systému orgánů ve školství	Samosprávné orgány ve školství
uvádí rozdíly mezi jednotlivými typy škol	Školský rejstřík
zná činnost ČŠI a výstupy z této činnosti	Česká školní inspekce

Správa zdravotnictví

výsledky vzdělávání	učivo
pracuje se základními předpisy a dovede je občanům vysvětlit	Legislativa správy zdravotnictví
využívá pro svou práci a pro poradenství občanům portál státní správy	Členění správy zdravotnictví
orientuje se v organizaci správy zdravotnictví	Orgány státní správy ve zdravotnictví
chápe systém zdravotní péče	Samospráva ve zdravotnictví
zná druhy zdravotnických zařízení	Zdravotní péče
vyjmenuje práva a povinnosti pojištěnce	Zdravotnická zařízení
rozumí systému zdravotního pojištění	Všeobecné zdravotní pojištění
vyjmenuje zdravotní pojišťovny a popíše jejich úlohu v systému zdravotnictví	Zdravotní pojišťovny
	Práva a povinnosti pojištěnce

Živnostenská správa

výsledky vzdělávání	učivo
<p>pracuje se základními předpisy a dovede je občanům vysvětlit</p> <p>využívá pro svou práci a pro poradenství občanům portál státní správy</p> <p>popíše strukturu a organizaci živnostenské správy</p> <p>vyjmenuje povinnosti pracovníků živnostenských úřadů</p> <p>vysvětlí rozdíl mezi živnostmi ohlašovacími a koncesovanými</p>	<p>Zaměření a cíl živnostenské správy</p> <p>Organizace živnostenské správy v ČR: Živnostenský úřad ČR, krajské a obecní živnostenské úřady</p> <p>Základní pojmy: živnost, živnostenský rejstřík, odpovědný zástupce</p> <p>Subjekty oprávněné k provozování živnosti</p> <p>Obecné a zvláštní podmínky provozování živností</p> <p>Živnosti ohlašovací</p> <p>Živnosti koncesované</p> <p>Povinnosti živnostníků</p> <p>Kontrola prováděná živnostenskými úřady</p>

3. ročník

Správa zaměstnanosti

výsledky vzdělávání	učivo
<p>vyhotovuje (věcně, jazykově a formálně správně) správní písemnosti a dokumenty</p> <p>pracuje se základními předpisy a dovede je občanům vysvětlit</p> <p>využívá pro svou práci a pro poradenství občanům portál státní správy</p> <p>chápe rozdíl mezi uchazečem a zájemcem o zaměstnání</p> <p>zná činnost úřadu práce</p> <p>vysvětlí rozdíl mezi aktivní a pasivní politikou zaměstnanosti</p> <p>vyjmenuje výši podpory v nezaměstnanosti a délku podpůrní doby</p> <p>chápe význam pracovní rehabilitace</p> <p>vysvětlí zaměstnávání cizinců, popíše, jaká mají práva a povinnosti</p>	<p>Základní pojmy: státní politika zaměstnanosti, právo na zaměstnání, vhodné zaměstnání, uchazeč o zaměstnání, zájemce o zaměstnání, práce dětí, osoby se zdravotním postižením</p> <p>Orgány zabezpečující státní politiku zaměstnanosti: MPSV, úřady práce, agentury práce, obce</p> <p>Aktivní a pasivní politika zaměstnanosti</p> <p>Podpora v nezaměstnanosti</p> <p>Pracovní rehabilitace</p> <p>Zaměstnávání cizinců</p>

Správa sociálního zabezpečení a sociální péče

výsledky vzdělávání	učivo
<p>pracuje se základními předpisy a dovede je občanům vysvětlit</p> <p>objasní cíle a principy sociální politiky</p> <p>charakterizuje systém sociálního zabezpečení v ČR a postavení občana v něm</p> <p>využívá pro svou práci a pro poradenství občanům portál státní správy</p> <p>chápe důchodový systém v ČR</p> <p>vyjmenuje dávky nemocenského pojištění</p> <p>zná dávky státní sociální podpory</p> <p>definuje životní a existenční minimum</p> <p>posuzuje, v souladu se správním řádem a příslušnými právními předpisy, nároky, podání a podněty občanů/klientů, provádí potřebná šetření, vystavuje rozhodnutí</p> <p>vyhotovuje (věcně, jazykově a formálně správně) správní písemnosti a dokumenty</p>	<p>Východiska a legislativa</p> <p>Obsah a cíle sociální politiky</p> <p>Subjekty a objekty sociální politiky</p> <p>Činitelé ovlivňující sociální politiku</p> <p>Systém sociálního zabezpečení v ČR</p> <p>Sociální pojištění</p> <p>Státní sociální podpora</p> <p>Sociální pomoc</p> <p>Životní a existenční minimum</p> <p>Sociální péče</p>

Správa kultury

výsledky vzdělávání	učivo
<p>využívá pro svou práci a pro poradenství občanům portál státní správy</p> <p>orientuje se ve službách poskytovaných kulturními institucemi</p> <p>popíše subjekty správy kultury</p> <p>vysvětlí rozdíl mezi muzeem a galerií</p> <p>vyjmenuje typy památek podle jejich zařazení</p> <p>vysvětlí význam památek zapsaných do seznamu UNESCO</p> <p>popíše pojem periodický tisk a neperiodický tisk</p> <p>vysvětlí poslání ČTK</p>	<p>Legislativa, orgány správy kultury</p> <p>Muzea, galerie, knihovny</p> <p>Národní kulturní památka, kulturní památka, památkové rezervace, památkové zóny</p> <p>Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO</p> <p>České památky UNESCO</p> <p>Péče o kulturní památky</p> <p>Orgány a organizace státní památkové péče</p> <p>Periodický a neperiodický tisk</p> <p>Česká tisková kancelář</p> <p>Provozování rozhlasového a televizního vysílání</p>

Správa na úseku tvorby a ochrany krajiny a životního prostředí

výsledky vzdělávání	učivo
<p>pracuje se základními předpisy a dovede je občanům vysvětlit</p> <p>chápe význam ochrany krajiny a životního prostředí</p> <p>zná cíle udržitelného rozvoje</p> <p>orientuje se v odpadovém hospodářství</p> <p>vyhledá a vypočítá poplatek za komunální odpad</p>	<p>Legislativa</p> <p>Orgány ochrany přírody</p> <p>Vliv člověka na životní prostředí</p> <p>Odpady</p> <p>Poplatek za komunální odpad</p> <p>Užívání a ochrana dřevin a zeleně</p>

4. ročník

Správa obrany a bezpečnosti

výsledky vzdělávání	učivo
<p>pracuje se základními předpisy a dovede je občanům vysvětlit</p> <p>využívá pro svou práci a pro poradenství občanům portál státní správy</p> <p>vyjmenuje bezpečnostní sbory ČR</p> <p>zná organizaci Policie ČR a zásady policejní správy</p> <p>orientuje se v právní úpravě služebního poměru</p> <p>popíše spolupráci Policie ČR s mezinárodními organizacemi</p> <p>chápe fungování integrovaného záchranného systému</p> <p>vyjmenuje orgány obrany a rozdělení ozbrojených sil</p> <p>zná organizaci a činnost Armády ČR</p> <p>popíše správu vojenských újezdů</p> <p>zná povinnosti občana při obraně státu</p>	<p>Legislativa</p> <p>Bezpečnost, veřejný pořádek, bezpečnostní hrozby</p> <p>Bezpečnostní sbory v ČR</p> <p>Policie ČR</p> <p>Služební poměr příslušníků bezpečnostních sborů</p> <p>Spolupráce Policie ČR s mezinárodními organizacemi</p> <p>Obecní policie</p> <p>Integrovaný záchranný systém</p> <p>Základní orgány obrany státu</p> <p>Ozbrojené síly ČR</p> <p>Armáda ČR</p> <p>Vojenské újezdy</p> <p>Povinnosti občana při obraně státu</p>

Správa na úseku katastru nemovitostí

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

<p>pracuje se základními předpisy a dovede je občanům vysvětlit</p> <p>využívá pro svou práci a pro poradenství občanům portál státní správy</p> <p>orientuje se ve struktuře katastru nemovitostí</p> <p>popíše obsah katastru nemovitostí a údaje, které eviduje</p> <p>rozliší podstatu zápisu vkladu, zápisu záznamu, zápisu poznámek</p> <p>vyhotovuje (věcně, jazykově a formálně správně) správní písemnosti a dokumenty</p>	<p>Legislativa</p> <p>Zeměměřické a katastrální orgány</p> <p>Zeměměřictví</p> <p>Katastr nemovitostí a jeho účel</p> <p>Druhy zápisů do katastru nemovitostí</p> <p>Návrh na vklad do katastru nemovitostí</p>
---	---

Stavební správa

výsledky vzdělávání	učivo
<p>pracuje se základními předpisy a dovede je občanům vysvětlit</p> <p>využívá pro svou práci a pro poradenství občanům portál státní správy</p> <p>zná organizaci stavební správy a dokáže ji vysvětlit</p> <p>vyjmenuje a vysvětlí podmínky vyvlastnění</p> <p>orientuje se v územním plánování</p> <p>zná stavební řád</p>	<p>Legislativa</p> <p>Organizace a výkon veřejné správy</p> <p>Územní plánování</p> <p>Vyvlastnění</p> <p>Stavební řád</p>

Správa finanční

výsledky vzdělávání	učivo
<p>pracuje se základními předpisy a dovede je občanům vysvětlit</p> <p>využívá pro svou práci a pro poradenství občanům portál státní správy</p> <p>zná organizaci finanční správy</p> <p>popíše kompetence Finanční správy ČR</p> <p>rozumí správě daní a dokáže ji vysvětlit</p>	<p>Legislativa</p> <p>Orgány finanční správy</p> <p>Kompetence Finanční správy ČR</p> <p>Správa daní</p>

Souhrnné opakování k maturitní zkoušce

výsledky vzdělávání	učivo
Žák si vypracuje maturitní otázky	učivo 1. - 4. ročníku

Učební praxe

ročník	4. ročník
dotace	0+2
povinnost (skupina)	povinný
dotace skupiny	

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Předmět učební praxe je těsně propojen s předměty právo a veřejná správa, které patří ke klíčovým odborným předmětům daného oboru. Navazuje na odbornou praxi, kterou žáci vykonávají na odborných pracovištích a kompletuje jejich poznatky. Při praktických úkolech a cvičeních si žák ověřuje své teoretické znalosti a porovnává je ze zkušenostmi z praxe. Teoreticky řeší případové úkoly a propojuje učivo získané i v ostatních předmětech. Žáci jsou v tomto předmětu vedeni, aby upevňovali své občanské postoje, vyjadřovali se ve své odbornosti kultivovaně a formálně správně, vážili si práce, vzdělání a obecných lidských hodnot vůbec. Jsou vedeni k tomu, aby o problémech vedli diskuse, dokázali obhájit svůj názor a na úrovni argumentovat. Měli by kriticky přijímat informace, snažit se orientovat v současném světě a o věcech přemýšlet. Měli by uvažovat o své profesní budoucnosti a naučit se vážit svoje možnosti. Měli by dokázat bojovat s předsudky, vyvarovat se xenofobního a intolerantního jednání. Žáci se seznamují s internetovým systémem veřejné správy a práva, s činnostmi a zaměřením jednotlivých úřadů a úředníků. Vytvářejí si základní návyky nutné pro práci úředníka státní správy a samosprávy, upevňují své vlastnosti požadované pro jednání s klienty. Učivo obsahuje výběr témat vhodných pro praktický nácvik v podmínkách školy. Žáci jsou vedeni k interpretaci právních pramenů a jejich užití v praktických situacích. Předpokládá se vedení žáka k práci se zákonnými i podzákonnými právními předpisy v tištěné i elektronické podobě.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje

Personální a sociální kompetence

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností

- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Kompetence k učení

- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

Komunikativní kompetence

- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Kompetence k řešení problémů

- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Odborné kompetence

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí

Vést správní agendy

- pracovali s počítačovými programy pro státní správu a samosprávu a s portálem státní správy
- orientovali se v našem právním systému a právním řádu, rozuměli základním právním pojmům, pracovali se zdroji právních informací
- zpracovávali věcně, jazykově a formálně správně jednoduché právní písemnosti a podklady, dbali na dodržování zákonnosti ve veřejné správě, jednali v duchu etiky státního úředníka
- znali strukturu a působnost orgánů státní správy a samosprávy, základní podmínky a postupy realizace práv a povinností adresátů veřejnosprávního působení
- uměli aplikovat základní právní normy a správní řád při řešení standardních pracovních činností a situací v jednotlivých (vybraných) oblastech a úsecích veřejné správy

Být připraven spolupracovat na programech rozvoje regionu a evropské spolupráce

- měli přehled o ekonomicko-sociálním rozvoji a stavu životního prostředí v regionu ve srovnání s ostatními regiony ČR

Komunikovat s veřejností

- uplatňovat dovednosti ze sociální a řečové komunikace při ústním i písemném styku s občany i s institucemi

- řídit se principy profesní etiky, jednat podle mravního kodexu státního úředníka

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

K odpovědnému a demokratickému občanství je třeba mít dostatečně rozvinuté klíčové kompetence (komunikativní kompetence, personální a sociální kompetence, kompetence k řešení problémů a k práci s informacemi...), proto je jejich rozvíjení při výchově k demokratickému občanství velmi významné.

Kromě toho jsou žáci vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- byli připraveni klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení;
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní;
- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí, zejména sociálně potřebných, doma i v jiných zemích;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Popis metod a forem výuky

V předmětu využíváme především následujících metod a forem výuky: výklad, řízený rozhovor, řešení praktických příkladů, které jsou tematicky vybírány podle oboru, práce s odborným textem a nápovědou. Učivo je rozděleno do tematických celků. Nedílnou součástí výuky je procvičování a opakování učiva, jeho shrnutí a zobecnění.

Žáci řeší praktické úkoly, případové situace, pracují s právními prameny a tiskopisy jednotlivých agend. Žáci se musí orientovat v internetové síti a měli by dokázat vyhledávat informace z různých zdrojů. Měli by se orientovat v obsahu jednotlivých právních norem, měli by být schopni je vyložit a aplikovat v daném úkolu. Ve výuce jsou využívány poznatky z odborné praxe a tematických exkurzí.

Způsoby hodnocení žáků

Verbální zkoušení, písemné testy, referáty, případové úkoly. Důraz je kladen na hloubku porozumění učivu, úroveň projevu jak písemného, tak ústního, schopnosti samostatně formulovat myšlenku, vlastní názor a ten dokázat obhájit, schopnost aplikovat teoretické

znalosti v praktickém využití. Sledována je též funkční gramotnost, tedy schopnost žáka správně reprodukovat daný text a porozumět jeho smyslu. Hodnotí se též aktivita a iniciativa žáka v hodině a jeho schopnost kooperovat s ostatními. Žák by měl také umět pracovat s vlastní chybou.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z OPX, PRA, VES, IDT, PKA, EKO, ÚČE, ANJ .

4. ročník

Ústavní právo

výsledky vzdělávání	učivo
dokáže vysvětlit dělbu státní moci popíše legislativní proces umí vyhledávat v ústavních zákonech umí správně interpretovat ústavní normy	Ústava ČR Listina základních práv a svobod

Občanské právo

výsledky vzdělávání	učivo
pracuje s prameny občanského práva umí vyhledávat v katastru nemovitostí vyhotoví jednoduchou kupní smlouvu vyhotoví jednoduchou nájemní smlouvu	Občanský zákoník Vlastnictví Věcná práva k věci cizí Kupní smlouva Nájemní smlouva

Rodinné právo

výsledky vzdělávání	učivo
pracuje se základními předpisy a dovede je občanům vysvětlit	Prameny rodinného práva

vyplní dotazník k uzavření manželství vypracuje návrh na rozvod manželství vyplní žádost o zařazení do evidence žadatelů o osvojení vyplní žádosti o dávky péstounské péče popíše práva a povinnosti kolizního opatrovníka	Podklady pro uzavření manželství Rozvod manželství Rodičovská zodpovědnost Náhradní rodinná výchova Sociálně-právní ochrana dětí Kolizní opatrovnictví
--	---

Správní řízení

výsledky vzdělávání	učivo
<p>pracuje se základními předpisy, zejména se správním řádem, a dovede je občanům vysvětlit</p> <p>vyhotovuje (věcně, jazykově a formálně správně) správní písemnosti a dokumenty</p> <p>využívá pro svou práci a pro poradenství občanům portál státní správy</p> <p>posuzuje, v souladu se správním řádem a příslušnými právními předpisy, nároky, podání a podněty občanů/klientů, provádí potřebná šetření, vystavuje rozhodnutí</p> <p>popíše zásady správního řízení a umí je aplikovat v praxi</p> <p>určuje příslušnost správního orgánu</p> <p>rozliší jednotlivé formy doručení a v praxi aplikuje ustanovení o fikci doručení</p> <p>aplikuje v praxi pravidla o lhůtách a počítání času</p> <p>vyhotoví žádost o zahájení správního řízení</p> <p>aplikuje ustanovení o dokazování</p> <p>vyhledá v zákoně důvody pro přerušování a zastavení řízení</p> <p>určí nabytí právní moci a vykonatelnosti</p> <p>účastní se správního řízení v rozsahu daných kompetencí</p>	<p>Správní řízení a jeho zásady</p> <p>Příslušnost správního úřadu</p> <p>Úkony správních orgánů</p> <p>doručování</p> <p>lhůty a počítání času</p> <p>průběh řízení v prvním stupni</p> <p>Správní rozhodnutí a opravné prostředky</p>

Územní samospráva

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

<p>pracuje se zákonem o obcích a zákonem o krajích</p> <p>popíše činnost obecních a krajských úřadů</p> <p>pracuje s právními předpisy obcí</p> <p>porovná v různých obcích obecně závaznou vyhlášku upravující stejnou problematiku</p> <p>vyměří místní poplatky</p> <p>orientuje se na internetových stránkách obcí</p> <p>vyhledá právnické osoby zřízené obcí a popíše jejich činnost</p>	<p>Obecní úřady</p> <p>Krajské úřady</p> <p>Právní předpisy obcí a krajů</p> <p>Místní poplatky</p> <p>Právnické osoby zakládané nebo zřizované územním samosprávným celkem</p>
--	---

Správa zaměstnanosti

výsledky vzdělávání	učivo
<p>pracuje se základními předpisy a dovede je občanům vysvětlit;</p> <p>využívá pro svou práci a pro poradenství občanům portál státní správy</p> <p>na stránkách MPSV a ÚP ČR dokáže vyhledat potřebné informace</p> <p>umí vyplnit žádost o podporu v nezaměstnanosti</p> <p>zná nástroje aktivní politiky zaměstnanosti, umí vyhledat nabídku rekvalifikačních kurzů</p>	<p>MPSV, Úřad práce ČR</p> <p>Podpora v nezaměstnanosti</p> <p>Pracovní rehabilitace</p> <p>Rekvalifikace</p>

Živnostenské právo a správa

výsledky vzdělávání	učivo
<p>pracuje s prameny živnostenského práva</p> <p>vyhledá informace v živnostenském rejstříku</p> <p>vyplní správně formuláře užívané živnostenským úřadem</p> <p>řeší vydání živnostenského oprávnění</p>	<p>Prameny živnostenského práva</p> <p>Druhy živností</p> <p>Živnostenský rejstřík</p> <p>Způsob nabytí živnostenského oprávnění</p>

Správa sociálního zabezpečení

výsledky vzdělávání	učivo

<p>orientuje se na stránkách MPSV a ČSSZ</p> <p>vyhledá podmínky pro získání státní sociální podpory</p> <p>zažádá o rodičovský příspěvek</p> <p>vyhledá ve svém okolí poskytované sociální služby</p> <p>spočítá životní minimum vlastní rodiny a srovná jej se současnou spotřebou</p> <p>pracuje se základními předpisy a dovede je občanům vysvětlit</p> <p>využívá pro svou práci a pro poradenství občanům portál státní správy</p>	<p>MPSV, ČSSZ</p> <p>Státní sociální podpora</p> <p>Sociální služby</p> <p>Důchodový systém v ČR</p> <p>Životní a existenční minimum</p>
---	--

Správa školství

výsledky vzdělávání	učivo
<p>orientuje se na stránkách MŠMT</p> <p>vyhledá informace o možnostech svého dalšího vzdělávání</p> <p>diskutuje o problémech současného školství</p> <p>umí vyhledávat informace ve školském rejstříku</p> <p>orientuje se v problematice školských spádových obvodů</p>	<p>Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy</p> <p>Vzdělávací soustava ČR</p> <p>Celoživotní vzdělávání</p> <p>Školský rejstřík</p> <p>Zřizování škol</p> <p>Školské spádové obvody</p>

Celní a finanční správa

výsledky vzdělávání	učivo
<p>zná kompetence celních úřadů</p> <p>vyhledá podmínky přijetí do služebního poměru</p> <p>zná organizační strukturu finanční správy</p> <p>umí vyhledat informace na stránkách Finanční správy ČR</p>	<p>Celní správa ČR</p> <p>Finanční správa ČR</p>

Odborná učební praxe

ročník	2. ročník	3. ročník
dotace	0 + 3	0 + 3
povinnost (skupina)	povinný	povinný
dotace skupiny		

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Cílem výuky předmětu je, aby žáci pochopili mechanismus fungování provozu orgánů státní správy v praxi.

Žáci se seznamují s internetovým systémem veřejné správy a práva, s činností a zaměřením jednotlivých úřadů a úředníků. Vytvářejí si základní návyky nutné pro práci úředníka státní správy a samosprávy, upevňují své vlastnosti požadované pro jednání s klienty. Všechny tyto dovednosti pak aplikují v ostrém provozu vybraných úřadů s přístupem k reálnému klientovi a jeho přáním.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- má pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládá různé techniky učení, umí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky
- uplatňuje různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), efektivně vyhledává a zpracovává informace; je čtenářsky gramotný
- s porozuměním poslouchá mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizuje si poznámky
- využívá ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí
- sleduje a hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímá hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- zná možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání

Kompetence k řešení problémů

- porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému, získá informace potřebné k řešení problému, navrhuje způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodňuje je, vyhodnocuje a ověřuje správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Komunikativní kompetence

- přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhajuje své názory a postoje
- zpracovává administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata
- dodržuje jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii

- zaznamenává písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Personální a sociální kompetence

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, odhaduje důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovuje si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá rady i kritiku
- ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí
- má odpovědný vztah ke svému zdraví, pečuje o svůj fyzický i duševní rozvoj, je si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí
- adaptuje se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňuje, je připraven řešit své sociální i ekonomické záležitosti, je finančně gramotný
- pracuje v týmu a podílí se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímá a plní odpovědně svěřené úkoly
- podněcuje práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažuje návrhy druhých
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- bude jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, bude přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- bude dodržovat zákony, bude respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), bude vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- bude jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomuje si význam celoživotního učení a je připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- učit se používat nové aplikace
- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením

Odborné kompetence

Vykonávat a organizovat logistické a finanční služby

- prezentuje portfolio služeb klientům
- na základě svých znalostí posuzuje nabídky konkurenčních firem v odvětví
- zajišťuje nabídku, prodej a realizaci produktů nabízených poštami, pojišťovny a přepravními společnostmi

Vykonávat obchodně – podnikatelské aktivity

- poskytovat služby v souladu s legislativou EU

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- dbá na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci
- chápe bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem
- zná a dodržuje základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence
- osvojuje si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpozná možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a je schopen zajistit odstranění závad a možných rizik
- zná systém péče státu o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, umí uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce)
- je vybaven vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokáže první pomoc sami poskytnout

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb

- nutnost dodržovat stanovené normy (standarty) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti
- zohledňuje požadavky klienta (zákazníka, občana)
- dbá na zabezpečování parametrů kvality výrobků, služeb nebo procesů

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy. Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, byli sociálně odpovědní, dovedli jednat s lidmi, byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě. Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv. Žáci jsou vedeni k tomu, aby se úspěšně prosadili na trhu práce a v životě. Formulovali vlastní priority, vyhledávali, vyhodnocovali a využívali dostupné informace. Odpovědně rozhodovali o svém životě na základě získaných informací.

Formy a metody výuky:

Výuka předmětu probíhá na smluvních pracovištích. Používají se metody slovní: výklad, řízený rozhovor, diskuse a názorně demonstrační: demonstrace, simulace, řízená praktická činnost a samostatná praktická činnost.

Způsoby hodnocení žáků:

Žáci jsou hodnoceni za ústní projevy ve vztahu se zákazníky i za praktický výkon. Hodnoceno je zejména: zvládnutí probíraného učiva, aktivita v zázemí i za přepážkou, domácí příprava, schopnost kultivované diskuse, schopnost spolupráce v týmu, vztah a chování k zákazníkům.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z UPX, PRA, VES, IDT, PKA, EKO, ÚČE, ANJ.

2. ročník a 3. ročník

Žáci si volí z připravené nabídky pracoviště, se kterými má škola uzavřené smlouvy. V průběhu dvou let tato pracoviště navštěvují a plní podmínky předmětu.

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence na reálném pracovišti

výsledky vzdělávání	učivo
umí vysvětlit základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP;	Řízení bezpečnosti práce v podmínkách organizace a na pracovišti
dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;	Pracovněprávní problematika BOZP Bezpečnost technických zařízení Krizové situace a jejich prevence
dodržuje předpisy týkající se krizových situací souvisejících s pracovní činností;	

zná základní bezpečnostní požadavky při práci se stroji a zařízeními, pomůckami a práci na počítači na pracovišti a dbá na jejich dodržování; umí poskytnout první pomoc při úrazu na pracovišti;	
--	--

Obecní úřad

výsledky vzdělávání	učivo
<p>charakterizuje jednotlivé druhy služeb úřadu</p> <p>ovládá technologické postupy při zabezpečování služeb dbá na dodržení platných předpisů a právních norem, ochranu majetku a práv občanů</p> <p>nabízí klientovi vhodné řešení jeho situace</p> <p>pracuje se specializovaným softwarem</p>	<p>Druhy služeb</p> <p>Příjem žádostí</p> <p>Evidence žádostí</p> <p>Komunikace s klienty</p>

Krajský úřad – různé odbory

výsledky vzdělávání	učivo
<p>charakterizuje jednotlivé druhy služeb úřadu</p> <p>ovládá technologické postupy při zabezpečování služeb dbá na dodržení platných předpisů a právních norem, ochranu majetku a práv občanů</p> <p>nabízí klientovi vhodné řešení jeho situace</p> <p>pracuje se specializovaným softwarem</p>	<p>Druhy služeb</p> <p>Příjem žádostí</p> <p>Evidence žádostí</p> <p>Komunikace s klienty</p>

Úřady práce ČR

výsledky vzdělávání	učivo

<p>pracuje se základními předpisy a dovede je občanům vysvětlit;</p> <p>využívá pro svou práci a pro poradenství občanům portál státní správy</p> <p>na stránkách MPSV a ÚP ČR dokáže vyhledat potřebné informace</p> <p>umí vyplnit žádost o podporu v nezaměstnanosti</p> <p>zná nástroje aktivní politiky zaměstnanosti, umí vyhledat nabídku rekvalifikačních kurzů</p>	<p>Podpora v nezaměstnanosti</p> <p>Pracovní rehabilitace</p> <p>Rekvalifikace</p> <p>Komunikace s klienty</p>
---	--

Správa sociálního zabezpečení

výsledky vzdělávání	učivo
<p>orientuje se na stránkách MPSV a ČSSZ</p> <p>vyhledá podmínky pro získání státní sociální podpory</p> <p>zažádá o rodičovský příspěvek</p> <p>vyhledá ve svém okolí poskytované sociální služby</p> <p>spočítá životní minimum vlastní rodiny a srovná jej se současnou spotřebou</p> <p>pracuje se základními předpisy a dovede je občanům vysvětlit</p> <p>využívá pro svou práci a pro poradenství občanům portál státní správy</p>	<p>MPSV, ČSSZ</p> <p>Státní sociální podpora</p> <p>Sociální služby</p> <p>Důchodový systém v ČR</p> <p>Životní a existenční minimum</p> <p>Komunikace s klienty</p>

Správa školství

výsledky vzdělávání	učivo
<p>orientuje se na stránkách MŠMT</p> <p>vyhledá informace o možnostech vzdělávání</p> <p>diskutuje o problémech současného školství</p> <p>zvládá písemnou administrativu ve školství</p>	<p>Mateřské školy</p> <p>Základní školy</p> <p>Střední školy</p>

Celní a finanční správa

výsledky vzdělávání	učivo

zná kompetence celních úřadů	Celní správa ČR
umí vyhledat informace na stránkách Finanční správy ČR	Finanční správa ČR
používá specializovaný software	Komunikace s klienty

Geografie

ročník	2. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	povinný
dotace skupiny	

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Cílem obsahového okruhu je osvojit si souhrn geografických a mezioborových kompetencí, které jsou potřebné pro odborníka veřejnosprávní sféry. Okruh obsahuje učivo o geopolitických změnách ve světě, o Evropě a evropanství a o České republice. Má tedy nejen funkci odborně průpravnou, ale naopak prohlubuje i občanské vědomí žáků.

Učivo rozšiřuje znalosti ze všeobecného vzdělávání, především ze společenskovedního a přírodovědného vzdělávání, a je vhodným základem pro rozpracování průřezových témat občan v demokratické společnosti a člověk a životní prostředí.

Výuka směřuje k tomu, aby si žáci uvědomili, že obecný vývoj společnosti se všemi jeho atributy zvyšuje význam demografie pro fungování lidské společnosti, oblast veřejné správy z toho nevyjímá.

Učivo zahrnuje základní demografické pojmy a vztahy včetně učiva o regionech a regionálních aspektech. Tematické celky jsou řazeny tak, aby byly dodrženy pedagogické zásady od jednoduchého ke složitějšímu a od známého k neznámému. Zásadním tématem je možnost aplikace demografických zákonitostí do praxe, hlavně v oblasti veřejné správy.

Popis předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Matematické kompetence

- používat pojmy kvantifikujícího charakteru

Kompetence k učení

- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit je, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky

Odborné kompetence

Být připraven spolupracovat na programech rozvoje regionu a evropské spolupráce

- měli přehled o ekonomicko-sociálním rozvoji a stavu životního prostředí v regionu a srovnání s ostatními regiony ČR
- uměli vyhledat a připravit podklady pro sestavení místních rozpočtů a záměrů rozvoje regionu a obce

Komunikovat s veřejností

- poskytovat úplné informace

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

K odpovědnému a demokratickému občanství je třeba mít dostatečně rozvinuté klíčové kompetence (komunikativní kompetence, personální a sociální kompetence, kompetence k řešení problémů a k práci s informacemi...), proto je jejich rozvíjení při výchově k demokratickému občanství velmi významné.

Kromě toho jsou žáci vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- byli připraveni klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení;
- hledali kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností a byli kriticky tolerantní;
- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch jiných lidí, zejména sociálně potřebných, doma i v jiných zemích;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost

rozvoje a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s odborným vzděláváním žáků poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Popis metod a forem výuky:

Teoretická výuka je doplňována praktickými příklady, řešením případových úkolů, prací s právními normami EU. Hlavními metodami teoretické výuky jsou výklad a skupinová diskuse, dále metody práce s odborným textem: vyhledávání informací – práce s internetem, denním tiskem, studium odborné literatury. Vedle výše uvedených budou využívány metody nácviku dovedností: zpracovávání prezentací a jejich předvedení před spolužáky.

Způsoby hodnocení žáků

Žáci jsou hodnoceni především za ústní projev a vypracované referáty a prezentace, které jsou zadávány v průběhu školního roku.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z OBN, ČJL, DEJ a EKO.

2. ročník

Aktuální geopolitické změny na mapě světa

výsledky vzdělávání	učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede vzájemné odlišnosti a podobnosti jednotlivých států světa; 	<p>Práce s mapou světa</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktuální změny na politické mapě světa - srovnávací kritéria států světa

- popíše integrační a dezintegrační procesy v současném světě;	- integrační a dezintegrační procesy
---	--------------------------------------

**Vývoj evropské integrace, vznik, rozvoj a rozšiřování Evropské unie,
cíle, strategie a nástroje politiky EU**

výsledky vzdělávání	učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše cíle a struktury EU; - charakterizuje postavení ČR v EU; - podrobně charakterizuje nástroje politiky EU 	<p>Vývoj evropské integrace, vznik seskupení</p> <p>Rozvoj a rozšiřování Evropské unie</p> <p>Cíle, strategie a nástroje politiky EU</p>

Politicko - geografický vývoj států EU

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí a reflektuje politicko-geografické dění v rámci EU - charakterizuje problematiku politicko-geografických změn členských států EU v jejich moderní historii i současnosti; 	<p>Jednotlivé členské státy EU a jejich politicko-geografická charakteristika</p>

Regiony České republiky

výsledky vzdělávání	učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatně hodnotí geografické objekty, systémy, regiony, jevy, procesy podle zvolených kritérií, kategorizuje je podle určitých znaků a zasazuje je do širších 	<p>Základní pojmy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sídlo, obec, oblast, region, okres, kraj, územní organizace - regionalizace pro účely státní správy a samosprávy - venkovská a městská sídla

<p>přírodních, sociálních, kulturních, politických a ekonomických souvislostí;</p> <p>- popíše činnost současných euroregionů a jejich význam;</p> <p>- vyhledává a analyzuje geografické informace z hlediska regionální správy;</p> <p>- popíše charakter přírodních poměrů a sociálně-ekonomických jevů a procesů v konkrétní oblasti (regionu);</p> <p>- charakterizuje konkrétní regionální opatření pro odpovědný přístup při rozvoji a ochraně životního prostředí;</p> <p>- používá geografické informační systémy pro potřeby veřejné správy.</p>	<p>- regiony samosprávy; regiony státní správy;</p> <p>Stručný sociálně-geografický přehled krajů České republiky</p> <p>Mezinárodní spolupráce v příhraničních oblastech a euroregionech</p> <p>Místní region(a mikroregiony) a jeho postavení v České republice</p>
--	--

Aplikovaná psychologie

ročník	4. ročník
dotace	2
povinnost (skupina)	povinný
dotace skupiny	

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Cílem vyučování je vést žáky k osvojení zásad duševní hygieny v režimu práce (učení) a odpočinku, aby se péče o duševní a tělesné zdraví stala součástí hodnotového systému jedince, naučit je aktivně využívat získané poznatky v psychologii při jednání s lidmi a při řešení problémových situací pracovních i osobních.

Žáci připravují na komunikaci s veřejností. Učí se odolnosti při práci ve stresu a vstřícnosti vůči klientům. Důraz je kladen na rozvoj dovednosti sociální a řečové komunikace. Tím se

rozvíjí i dovednost sebereflexe a autoregulace, tolerance, etnické, náboženské a jiné snášenlivosti. Žáci jsou vedeni k bezpředsudkovému přístupu k lidem.

V předmětu obecná psychologie se žáci seznámí se základními pojmy psychologie osobnosti, psychologie práce a sociální psychologie. Seznámí se se zásadami týmové práce (kooperace, spolupráce, soutěžení), naučí se teoretickým zásadám interakce, komunikace a jednání s lidmi. V modelových situacích procvičí žáci schopnost srozumitelně formulovat požadavky a cíle jednání včetně procvičení role aktivního partnera v sociálním styku.

Základními tematickými celky jsou psychologie osobnosti a sociální psychologie. Výklad jednotlivých pojmů psychologie osobnosti by měl vycházet z konkrétních vlastností osobnosti žáka, které jsou předpokladem jeho úspěšnosti v dané profesi. Stejně tak pojmy sociální psychologie by měly být vysvětleny na situacích, s nimiž se bude žák setkávat v praxi. Při praktickém nácviku je vhodné dbát nejen na použití poznatků z profesní sféry, ale i z osobního života, aby se staly součástí životního stylu žáka.

Navazujeme na výstupní vědomosti a dovednosti žáků z dosaženého základního stupně vzdělání a rozvíjíme je s ohledem na studijní obor a budoucí profesi.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje

Personální a sociální kompetence

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle

Kompetence k učení

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení
- přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- ovládat různé techniky učení
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení)
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Kompetence k řešení problémů

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Odborné kompetence

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

- chápalí bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik

Komunikovat s veřejností

- uplatňovat dovednosti ze sociální a řečové komunikace při ústním i písemném styku s občany i s institucemi
- v kontaktu s klienty dodržovat rovnováhu mezi asertivitou a empatií, reagovat přiměřeně ve vypjatých situacích
- využívat získaných informací k poradenství občanům (klientům)
- řídit se principy profesní etiky, jednat podle mravního kodexu státního úředníka

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby uplatňovali zásady správného jednání s lidmi, chápali své postavení ve společnosti, orientovali se v životních hodnotách, znali nebezpečí negativních jevů ve společnosti, pěstovali zdravý životní styl. Žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli formulovat své postoje, byli schopni pracovat v kolektivu, přiměřeně reagovat na názory druhých, aby se podíleli na fungování demokratických zásad.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů.

Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektovali principy udržitelného rozvoje;
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;

- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání;
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí;
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby chápali význam přírody a správného chování člověka k přírodě, seznamují se s přírodními podmínkami v regionu, s přírodními a kulturními památkami.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni zodpovědně rozhodovat o svém vzdělání jako přípravě na budoucí povolání, aby uvědoměle dodržovali pracovní povinnosti, vycházeli s vrstevníky i dospělými, podíleli se na fungování demokratických zásad.

Popis metod a forem výuky:

Ve vyučování uplatňujeme následující formy výuky: frontální vyučování, skupinové vyučování; a následující metody výuky: problémový výklad, metodu názorně – demonstrační. Žáci se učí pracovat se slovníkem a využitím internetu pro komunikaci v cizím jazyce. Nedílnou součástí výuky je promítání dokumentárních i hraných filmů

Způsoby hodnocení žáků:

Žáci jsou hodnoceni za ústní i písemné úlohy. Hodnoceno je zejména: zvládnutí probíraného učiva, aktivita v hodinách, domácí příprava, referáty, schopnost kultivované diskuse, schopnost spolupráce v týmu.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z OBN, ČJL, SKU, VES a PRA.

4. ročník

Psychologie jako vědní disciplína

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje psychologii jako vědní obor; • zná význam a původ psychologie; • chápe význam psychologie v životě člověka v rovině osobní, profesní i společenské; • vnímá přesah psychologie do jiných vědních disciplín; 	<p>předmět psychologie historie psychologie vrozené a získané determinanty psychiky</p>

<ul style="list-style-type: none"> • definuje základní psychologické metody a ví, jak se používají; • orientuje se v hlavních faktorech ovlivňující lidskou psychiku • je schopen propojit teoretické poznatky s praktickými zkušenostmi; 	<p>metody psychologie</p> <p>význam psychologie v pracovním životě</p> <p>Základní kognitivní stavy a procesy</p>
--	---

Psychologie osobnosti a sociální psychologie

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže charakterizovat základní osobnostní vlastnosti člověka; • chápe osobnost jako jedinečnou bytost; • zná základní pojmy psychologie osobnosti a umí vytvořit vlastní psychologický profil; • je schopen propojit teoretické poznatky s praktickými zkušenostmi; • orientuje se ve faktorech ovlivňujících vnímání sebe a druhých; • dokáže charakterizovat chyby ve vnímání druhých; • umí charakterizovat pojmy norma a patologie a vnímá diskutabilnost těchto pojmů; • dokáže charakterizovat sociální komunikaci a její složky; • řeší různé interpersonální situace včetně konfliktních a zátěžových; • využívá získané poznatky z psychologie při jednání s lidmi a při řešení problémových situací; 	<p>vývoj, zaměřenost a schopnosti osobnosti, seberealizace,</p> <p>normalita a patologie</p> <p>socializace osobnosti</p> <p>skupina</p> <p>sociální a interpersonální percepce</p> <p>sociální interakce a komunikace</p> <p>negativní projevy sociální komunikace</p> <p>konflikty a jejich řešení</p> <p>vlivy působící na utváření osobnosti</p> <p>emoce, emoční stavy, druhy emocí</p> <p>motivace a potřeby</p>

Psychologie práce a služeb

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje vlastnosti důležité pro výkon povolání ve veřejné správě; • provede psychologický rozbor chování klienta a na jeho základě volí vhodný způsob komunikace; • ovládá zásady společenského chování; 	<p>komunikace v pracovním procesu</p> <p>osobnost pracovníka</p> <p>společenské chování a profesní vystupování</p>

<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje profesní etiku a bezpředsudkový přístup k zákazníkům; • reaguje na různé způsoby chování klientů, obchodních partnerů i spolupracovníků; • vysvětlí význam informací a komunikace pro podnikání ve službách; • vhodně uplatňuje prostředky verbální a neverbální komunikace; • charakterizuje pracovní prostředí a jeho význam • zná a umí aplikovat pojem duševní hygiena a odpočinek; • je schopen propojit teoretické poznatky s praktickými zkušenostmi; 	<p>typy zákazníků a psychologické základy jednání pracovní skupina a tým motivace v pracovním procesu psychohygiena a její význam v pracovním i osobním životě člověka pozitivní/negativní vlivy na pracovišti</p>
--	--

Úloha genderu a genderového pojetí ve veřejném sektoru

výsledky vzdělávání	učivo
<p>definuje a vysvětlí základní pojmy vztahující se ke genderové problematice;</p> <p>- aplikuje základní pojmy na konkrétních příkladech z praxe (případové studie, kazuistiky)</p> <p>- vysvětlí aplikaci genderu ve veřejném sektoru;</p> <p>- popíše současnou situaci ve veřejném sektoru z hlediska genderové problematiky;</p>	<p>Základní pojmy Společenské chování a profesní vystupování</p>

Společenská kultura

ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	2	2
povinnost (skupina)	povinný	povinný
dotace skupiny		

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Hlavním cílem předmětu je, v návaznosti na jiné společenskovední předměty, formovat kulturní chování žáků, upevňovat základní etické principy, celkově kultivovat osobnost žáků a rozvíjet jejich estetické cítění.

Výchovně vzdělávací cíle vedou k tomu, aby žáci:

cháпали význam, základní normy a principy společenské kultury,
dokázali uplatňovat principy, normy a pravidla kulturního chování,
uplatňovali ve svém životním stylu estetická, kulturně společenská a ekologická kritéria,
dokázali být kreativní, se smyslem pro umění,
uvědomovali si význam kultury, znali kulturní památky a aktivity regionu.

Učivo je zaměřeno jak na oblast rozvíjení komunikativních, personálních a interpersonálních kompetencí, tak na oblast společenské a umělecké kultury a na rozvíjení kreativních dovedností. Předmět je činnostní s maximálním využitím aktivizačních metod a praktických činností žáků. Ve výuce se uplatní různá imitační, improvizáční a tvořivá cvičení v zaměření na budoucí profesionální zařazení. K rozvíjení estetického cítění a vkusu a též kulturního rozhledu jsou do výuky zařazeny kreativní činnosti, interpretace a výklady o významu a vývoji umění.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Občanské kompetence a kulturní povědomí

uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu

podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám

Kompetence k učení

sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení
znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání
přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí
mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
ovládat různé techniky učení

uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení)
umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace
být čtenářsky gramotný
s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky
využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí

Komunikativní kompetence

vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje
zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování

Kompetence k řešení problémů

porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení)

Odborné kompetence

Komunikovat s veřejností
v kontaktu s klienty dodržovat rovnováhu mezi asertivitou a empatií, reagovat přiměřeně ve vypjatých situacích

Přínos předmětu k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě. Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv.

Popis metod a forem výuky:

Ve vyučování uplatňujeme následující formy výuky: frontální vyučování, skupinové vyučování; a následující metody výuky: problémový výklad, metodu názorně – demonstrační. Žáci se učí pracovat se slovníkem cizích slov a využitím internetu hledání neznámých pojmů.

Způsoby hodnocení žáků:

Žáci jsou hodnoceni za ústní i písemné úlohy. Hodnoceno je zejména: zvládnutí probíraného učiva, aktivita v hodinách, domácí příprava, referáty, schopnost kultivované diskuse, schopnost spolupráce v týmu.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z OBN, ČJL, APP, VES a EKL.

3. ročník

Společnost a kultura

výsledky vzdělávání	učivo
chápe význam kultury pro rozvoj společnosti	Společnost a tradice Společenská výchova Kultura společenská a kultura osobního projevu Principy a normy kulturního chování

Člověk mezi lidmi

výsledky vzdělávání	učivo
uplatňuje principy, normy a pravidla kulturního chování a vyjadřování v běžných společenských a pracovních situacích umí vstřícně jednat s občany (klienty) ctí a chrání materiální i kulturní hodnoty prezentuje výsledky práce na veřejnosti	Objevování sebe a okolí - vyjadřovací prostředky - kontakt s okolím - vytváření důvěryhodných vztahů - metody a prostředky styku s veřejností a s médii Kultura ústního vyjadřování - kultura projevu - kultivace, hlasová hygiena Kultura chování - formální a neformální chování - společenská etiketa - komunikace s handicapovanými Komunikace s klientem - společenská konverzace - umění poslouchat - styl a forma písemné komunikace s občany

Statut státního úředníka

výsledky vzdělávání	učivo
popíše postavení zaměstnance státní správy a samosprávy;	Právní a společenské postavení zaměstnance ve veřejné správě správy

charakterizuje etické zásady zaměstnance ve veřejné správě.	- kultura těla a oblékání - oblečení a úprava zevnějšku pracovníka - požadavky na hygienu, životní styl Charakteristika jeho práce - požadavky na odborné znalosti, celoživotní kariéra Etické zásady práce zaměstnance státní správy a samosprávy Pracovní režim
---	---

4. ročník

Člověk a životní prostředí

výsledky vzdělávání	učivo
chápe význam ochrany životního prostředí chápe význam péče o životní prostředí doma i na pracovišti	Estetické a ekologické požadavky na životní prostředí: krajina, bydlení, pracoviště Národní kulturní památka, kulturní památka, památkové rezervace, památkové zóny Ochrana a restaurování památek

Výtvarná kultura a umění

výsledky vzdělávání	učivo
chápe význam kultury pro rozvoj společnosti ctí a chrání materiální i kulturní hodnoty má určitou představu o vývoji kultury v historických a společenských souvislostech chápe význam umění pro člověka chápe umění jako specifickou výpověď o skutečnosti	výtvarné dílo jako specifická forma vyjádření skutečnosti vybranými ukázkami a jejich interpretací seznámit s výtvarným uměním u nás a ve světě Význam výtvarného umění pro společnost Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO České památky UNESCO Péče o kulturní památky Orgány a organizace státní památkové péče

Hudební kultura a umění

výsledky vzdělávání	učivo
má určitou představu o vývoji kultury v historických a společenských souvislostech chápe význam hudby pro člověka chápe umění jako specifickou výpověď o skutečnosti	Seznámení s nejvýraznějšími hudebními tvůrci a díly Kulturní dědictví

Estetické a kulturní podněty

výsledky vzdělávání	učivo
uplatňuje ve svém životním stylu estetická kritéria	Umělecké památky regionu

má určitou představu o vývoji kultury v historických a společenských souvislostech orientuje se v kulturní nabídce regionu	Návštěvy kulturních akcí: galerie, výstavy, koncerty, muzea, knihovny
--	---

Povinně volitelné předměty

ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
dotace	0+2	0+1	0+2	0+2
povinnost (skupina)	Povinně volitelný	Povinně volitelný	Povinně volitelný	Povinně volitelný
dotace skupiny	2	1	2	2

Kondiční cvičení

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Hlavním cílem předmětu je, v návaznosti na vzdělávání pro zdraví, utvářet vztah k celoživotnímu provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti, vytvářet podmínky k potlačování negativních jevů ve způsobu života, prohlubovat čestnou spolupráci při společných aktivitách a soutěžích, vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot a znát prostředky sloužící k ochraně zdraví, dokázat kompenzovat duševní zátěž prováděním pohybových aktivit, motivovat k pohybu a tím pozitivně působit na ochranu zdraví jako první lidské hodnoty, vést k slušnému chování v kolektivu, ovládat se při hrách a jiných soutěžích, pociťovat radost z uspokojení z prováděné pohybové činnosti a chovat se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy, v přírodě, atd.

Učivo je zásadně vytvářeno pro danou skupinu žáků a v jejich prospěch, jde o soubor cviků zaměřených na procvičení jednotlivých svalů a kloubů, které lze provádět různou rychlostí, intenzitou a v různém rozsahu. Jednotlivé cviky můžeme dále spojovat do cvičebních sestav. Postupným zvyšováním obtížnosti cvičení jsou rozvíjeny základní složky zdatnosti.

Kondiční cvičení lze provádět bez pomůcek nebo s pomůckami, ve vnitřním i vnějším prostředí.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Uznávat sportovní tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu

podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a sportu, mít k nim vytvořen pozitivní vztah

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního cvičení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám a tím i k fyzické zdatnosti jedince

Kompetence k učení

sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů své činnosti
znát možnosti svého dalšího rozvoje
přijímat hodnocení výsledků své snahy ze strany jiných lidí
ovládat různé techniky

Kompetence k řešení problémů

porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
uplatňovat při řešení různé metody
volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi

Popis metod a forem výuky:

Samostatné nebo skupinové cvičení

Způsoby hodnocení žáků:

Hodnoceno je zejména: zvládnutí aktivit, zapojení v hodinách, zvyšování vlastních limitů, schopnost spolupráce v týmu.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z TEV.

Jednotlivé aktivity

výsledky vzdělávání	učivo
chápe význam osobní aktivity pro rozvoj společnosti	1) Kondiční trénink – trénink střední intenzity, zaměřený na všechny partie, trénink s využitím vlastní váhy i pomůcek - Kruhový trénink - TRX systém - BOSU - Plavání - Bruslení 2) Vytrvalostní trénink – trénink nižší intenzit, trvání delší dobu s malými nebo žádnými pauzami - Běžecový trénink - Posilování DK

	<ul style="list-style-type: none"> - Posilování středu těla - Mobilita, protahování 3) Silový trénink – trénink zaměřen na rozvoj maximální síly 4) Trénink krátkodobý, výbušný – trénink v maximální intenzitě, krátkodobá opakovaná činnost <ul style="list-style-type: none"> - Plyometrie – skoky, poskoky - Sprinty, intervaly 5) Funkční trénink – zaměřen na funkčnost těla, tedy na rozvoj dovedností <ul style="list-style-type: none"> - Základní pohybové dovednosti - Chůze - Běh - Úchop, vis 6) Mobilita – mobilizační cvičení 7) Zdravý životní styl – stravování <ul style="list-style-type: none"> - Makroživiny, mikroživiny - Bazální metabolismus, výpočet denního příjmu, reverzní dieta
--	---

Relaxační techniky

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Hlavním cílem předmětu je, v návaznosti na vzdělávání pro zdraví, utvářet vztah k celoživotnímu provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti, vytvářet podmínky k potlačování negativních jevů ve způsobu života, prohlubovat čestnou spolupráci při společných aktivitách a soutěžích, vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot a znát prostředky sloužící k ochraně zdraví, dokázat kompenzovat duševní zátěž prováděním pohybových aktivit, motivovat k pohybu a tím pozitivně působit na ochranu zdraví jako první lidské hodnoty, vést k slušnému chování v kolektivu, ovládat se při hrách a jiných soutěžích, pociťovat radost z uspokojení z prováděné pohybové činnosti a chovat se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy, v přírodě, atd.

Učivo je zásadně vytvářeno pro danou skupinu žáků a v jejich prospěch, jde o soubor technik zaměřených na zklidnění organismu, uvědomění si vlastního těla a zklidnění mysli.

Relaxační techniky lze provádět bez pomůcek nebo s pomůckami, ve vnitřním i vnějším prostředí.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního cvičení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám a tím i k psychické zdatnosti jedince

Kompetence k učení

sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů své činnosti
znát možnosti svého dalšího rozvoje
přijímat hodnocení výsledků své snahy ze strany jiných lidí
ovládat různé techniky

Kompetence k řešení problémů

porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
uplatňovat při řešení různé metody
volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi

Popis metod a forem výuky:

Samostatné nebo skupinové cvičení

Způsoby hodnocení žáků:

Hodnoceno je zejména: zvládnutí aktivit, zapojení v hodinách, zvyšování vlastních limitů, schopnost spolupráce v týmu.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z oblasti vzdělávání pro zdraví a z oblasti společenského vzdělávání.

S

výsledky vzdělávání	učivo
chápe význam osobní aktivity pro rozvoj společnosti	<p>Péče o duševní zdraví Zásady relaxace</p> <p>Práce s imaginací</p> <p>Druhy relaxace Psychofyzické relaxace Základy jógy Základy meditace Sebezkušenostní aktivity</p> <p>Práce s dalšími pomocnými technikami Arterapie, Muzikoterapie, Taneční terapie Tvůrčí psaní, Canisterapie, Aromaterapie</p>

	Relaxace s ohledem na věk Integrace poznatků do běžného života
--	---

Kreativní tvorba

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Hlavním cílem předmětu je utvářet vztah k celoživotnímu zařazování aktivit pro rozvoj pozitivních vlastností osobnosti, vytvářet podmínky k potlačování negativních jevů ve způsobu života, prohlubovat čestnou spolupráci při společných aktivitách, vážit si úsudku jiných a respektovat různé lidské způsoby života.

Učivo je zásadně vytvářeno pro danou skupinu žáků a v jejich prospěch, jde o soubor aktivit zaměřených na rozvíjení kreativního myšlení žáků, které lze provádět různou rychlostí, intenzitou a v různém rozsahu.

Tvořivou činnost lze provádět bez pomůcek nebo s pomůckami, ve vnitřním i vnějším prostředí školy.

Přínos předmětu k realizaci klíčových kompetencí

Občanské kompetence a kulturní povědomí.

Uznávat kulturní hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu.

Podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a zvyky, mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám a tím i k fyzické a psychické zdatnosti jedince.

Kompetence k učení

Sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů své činnosti, znát možnosti svého dalšího rozvoje, přijímat hodnocení výsledků své snahy ze strany jiných lidí, ovládat různé techniky .

Kompetence k řešení problémů

Porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
uplatňovat při řešení různé metody

volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve
spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi

Popis metod a forem výuky:

Samostatné nebo skupinové aktivity

Způsoby hodnocení žáků:

Hodnoceno je zejména: zvládnutí aktivit, zapojení v hodinách, zvyšování vlastních limitů, schopnost spolupráce v týmu.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z oblasti estetického vzdělávání.

Skupiny činností

výsledky vzdělávání	učivo
chápe význam osobní aktivity pro rozvoj společnosti	<p>QUILLING Papírový filigrán, tvorba podzimního motivu</p> <p>DECOUPAGE - ubrousková technika, výroba svícnu</p> <p>RECYKLACE KNÍŽEK - výroba andělů</p> <p>VÝROBA MÝDLA - pomocí formy</p> <p>VÝROBA RAZÍTEK - výroba razítek a následné použití na výkresu</p> <p>KERAMIKA - výroba jarního motivu</p> <p>ZDOBENÍ VAJEC HORKÝM VOSKEM</p> <p>BATIKA - batikování triček</p> <p>VÝROBA ŠPERKŮ Z BIŽUTERNÍCH KOMPONENTŮ - výroba přívěsků na krk či na klíčenku</p> <p>SCRAPBOOK - výroba papírového bločku</p>

Základy francouzštiny

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Vzdělávání v cizích jazycích se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- komunikovat v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata; volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky;
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, umět jej zpracovat a využívat jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností;
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci;
- pracovat s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce včetně internetu, se slovníky, jazykovými aj. cizojazyčnými příručkami, využívat tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností;
- využívat vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání; využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu jazyků;
- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovat v souladu se zásadami demokracie.

Strategie výuky

Při výuce anglického jazyka se procvičují všechny čtyři dovednosti – čtení, psaní, mluvení (dialog a monolog) a poslech.

Vhodné je zapojování didaktické hry, problémového, skupinového, kooperativního a individualizovaného vyučování.

Přínos k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby správně jednali s lidmi, vhodně se vyjadřovali, respektovali zásady slušného chování, učili se pracovat v týmu. Žáci hodnotí sociální chování z hlediska správné životosprávy.

Člověk a životní prostředí

Nezbytným předpokladem realizace udržitelného rozvoje je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s jeho principy, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni ke schopnosti pracovat s informacemi, byli schopni popsat pracovní operace, uměli mluvit o své profesi, orientovali se na trhu práce.

Člověk a digitální svět

Výuka cizích jazyků je neoddělitelně spjata s digitální prostředím. Od různých forem e-learningu, přes využívání online aplikací a e-knih po jazykovou “computer based” certifikaci a využívání AI.. Téma je zařazeno do výuky práce s informacemi a k jeho aplikaci je využíváno školních tabletů, počítačů a plně vybavené jazykové učebny.

Popis metod a forem výuky:

Ve vyučování uplatňujeme následující formy výuky: párová spolupráce, frontální vyučování i skupinové vyučování. Zařazení CLIL metody do nácviku odborné slovní zásoby. Dále pak problémový výklad a metodu názorně – demonstrační.

Způsoby hodnocení žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně za všechny čtyři dovednosti. poslech, čtení včetně použití praktického jazyka (gramatiky), psaní a ústní cvičení. Hodnotí se zvuková stránka, rozsah slovní zásoby, správná aplikace gramatických pravidel a plynulost a srozumitelnost projevu.. Součástí hodnocení jsou souhrnné a pololetní práce, dílčí gramatické testy, vedení portfolií a aktivita v hodinách.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z českého jazyka a literatury, dějepisu, zeměpisu, biologie, občanské výchovy a odborných předmětů pro daný obor .

Základy jazyka

výsledky vzdělávání	učivo
Žák:	La phonétique, l’alphabet

<p>- odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; - porozumí školním a pracovním pokynům;</p> <p>- rozpozná význam obecných sdělení a hlášení - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; - sdělí a zdůvodní svůj názor; - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem;</p>	<p>Faire connaissance Compter Les couleurs Se présenter et présenter quelqu'un</p> <p>Contacts La question Remplir un formulaire Parler de ses passions</p> <p>Parler de sa ville Indiquer un itinéraire Un hébergement Écrire une carte postale</p> <p>Parler de ses goûts et de ses activités Parler de ses amis Parler de sa famille</p>
---	--

Konverzace v anglickém jazyce

Popis cílů a didaktického pojetí předmětu

Vzdělávání v cizích jazycích se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- komunikovat v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata; volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky;
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, umět jej zpracovat a využívat jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností;
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci;
- pracovat s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce včetně internetu, se slovníky, jazykovými aj. cizojazyčnými příručkami, využívat tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností;
- využívat vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání; využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu jazyků;

- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovat v souladu se zásadami demokracie.

Strategie výuky

Při výuce anglického jazyka se procvičují všechny čtyři dovednosti – čtení, psaní, mluvení (dialog a monolog) a poslech.

Vhodné je zapojování didaktické hry, problémového, skupinového, kooperativního a individualizovaného vyučování.

Přínos k realizaci průřezových témat a mezipředmětových vztahů

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby správně jednali s lidmi, vhodně se vyjadřovali, respektovali zásady slušného chování, učili se pracovat v týmu. Žáci hodnotí sociální chování z hlediska správné životosprávy.

Člověk a životní prostředí

Nezbytným předpokladem realizace udržitelného rozvoje je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s jeho principy, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k účtě k životu ve všech jeho formách.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni ke schopnosti pracovat s informacemi, byli schopni popsat pracovní operace, uměli mluvit o své profesi, orientovali se na trhu práce.

Člověk a digitální svět

Výuka cizích jazyků je neoddělitelně spjata s digitálním prostředím. Od různých forem e-learningu, přes využívání online aplikací a e-knih po jazykovou “computer based” certifikaci a využívání AI.. Téma je zařazeno do výuky práce s informacemi a k jeho aplikaci je využíváno školních tabletů, počítačů a plně vybavené jazykové učebny.

Popis metod a forem výuky:

Ve vyučování uplatňujeme následující formy výuky: párová spolupráce, frontální vyučování i skupinové vyučování. Zařazení CLIL metody do nácviku odborné slovní zásoby. Dále pak problémový výklad a metodu názorně – demonstrační.

Způsoby hodnocení žáků:

Žáci jsou hodnoceni průběžně za všechny čtyři dovednosti. poslech, čtení včetně použití praktického jazyka (gramatiky), psaní a ústní cvičení. Hodnotí se zvuková stránka, rozsah slovní zásoby, správná aplikace gramatických pravidel a plynulost a srozumitelnost projevu.. Součástí hodnocení jsou souhrnné a pololetní práce, dílčí gramatické testy, vedení portfolií a aktivita v hodinách.

Mezipředmětové vztahy:

Vyučovací předmět navazuje na výsledky vzdělávání z českého jazyka a literatury, dějepisu, zeměpisu, biologie, občanské výchovy a odborných předmětů pro daný obor .

Prohlubování znalostí

výsledky vzdělávání	učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření; - nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace; - porozumí školním a pracovním pokynům; - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení - sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené; - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; - sdělí a zdůvodní svůj názor; - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem; 	<p>Greetings, getting to know each other. Personality. Personal preferences, likes/dislikes, hobbies. Topic chosen by the students.</p> <p>Holiday: Halloween. School - subjects, educational system, stress, rules... Topic chosen by the students.</p> <p>Holiday - Thanksgiving. The English world - USA, UK, Canada, Australia... Topic chosen by the students.</p> <p>Holiday - Christmas. Culture - books, cinema, music, art, games... Topic chosen by the students.</p> <p>Holiday - New Year's Eve. Resolutions. The future - new tech, bucket list... Predictions. Topic chosen by the students.</p>

	<p>Holiday - Valentine's Day. Fashion - shopping, personal style, beauty... Topic chosen by the students.</p> <p>Theatre. Nature - landscapes, animals, weather... Topic chosen by the students.</p> <p>Debates. Health - healthy/unhealthy habits, illness, doctors... Giving advice - Should, Must, Have to Topic chosen by the students.</p> <p>Holiday - Easter Feelings - senses, fears, emotions, hopes and wishes... Topic chosen by the students.</p> <p>Holiday - Summer vacation. Traveling. The Internet - social media, blogs, memes... Topic chosen by the students.</p>
--	---

7. Popis materiálních a personálních podmínek realizace školního vzdělávacího programu

Základní materiální podmínky

Škola se nachází v centru města v budově postavené v roce 1930. Využívá maximálně všechny prostory budovy, včetně suterénních místností. Má různé velikosti klasických učeben, které jsou všechny vybaveny dataprojektory. Dále má odborné učebny pro výuku informačních a komunikačních technologií, techniky administrativy, cizích jazyků. Tělesná výchova je vyučována ve cvičebně školy, ve venkovních prostorech školy a v pronajatých sportovištích. Učitelé využívají kabinety. Žákům i učitelům je k dispozici školní knihovna. Učitelé mají nově vybavené infocentrum počítači a nábytkem. Na zahradě byla zařízena venkovní učebna. Každý žák má svou šatní skříňku.

Učebny jsou zařízeny novým funkčním nábytkem. Prostornost a světlost tříd i chodeb je dobrá. Učební pomůcky jsou průběžně nahrazovány a doplňovány podle požadavků jednotlivých vyučujících. Žáci využívají počítače s připojením na internet ve třech počítačových učebnách pod dohledem učitelů, dále mají k dispozici počítače v kmenových třídách o přestávkách nebo po vyučování po domluvě s vyučujícími. Pro výuku je k dispozici

20 tabletů. Celá škola je pokryta signálem WiFi. Ve škole funguje školní jídelna s kapacitou 550 osob.

Personální podmínky

Výuku zajišťuje stabilizovaný sbor pedagogických pracovníků, z nichž většina splňuje podmínky odborné kvalifikace pro učitele středních škol. Z učitelů odborného výcviku splňují podmínky odborné kvalifikace všichni. Všichni koordinátoři a metodici (informačních a komunikačních technologií, EVVO, ŠVP, výchovní poradci a metodici prevence) dosáhli specializačního vzdělání.

Vedení školy podporuje profesní rozvoj učitelů jejich zapojením se do DVPP. Do priorit plánu DVPP zahrnuto jak prohlubování a rozšiřování odbornosti učitelů nebo v oblastech cizích jazyků, informačních a komunikačních technologií, pedagogiky a psychologie.

Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

Z hlediska podmínek BOZP vychází ŠVP z platné legislativy pro vzdělávací činnosti, především školského zákona č.561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Žáci jsou s pravidly BOPZ a školním řádem seznámeni vždy první den školního roku (zápis v třídní knize). Pravidla BOZP jsou stanovena v provozním řádu učeben. Při dalších činnostech, které probíhají mimo školu (exkurze, divadelní a filmové představení, tělovýchovné akce, kurzy, odborné praxe apod.), jsou žáci zvlášť instruováni příslušnými vyučujícími či dozorem.

V prostorách určených pro vyučování jsou zajišťovány podmínky pro zajištění bezpečnosti a hygieny práce. Žáci jsou důkladně a průkazně seznámeni s předpisy o bezpečnosti práce a ochraně zdraví při práci, s protipožárními předpisy a s technologickými postupy. Je používáno technické vybavení, které odpovídá bezpečnostním normám a protipožárním předpisům. V odborných učebnách jsou používány ochranné pracovní pomůcky podle platných předpisů a je vykonáván stanovený dozor. Se zásadami BOZP se žáci seznamují také před zahájením praktického vyučování, a to jak ve škole, tak na smluvních pracovištích. Pedagogičtí pracovníci dbají také na to, aby žáci správně postupovali v případě zranění během školních a mimoškolních akcí. Pokud je přijat nový žák v průběhu školního roku, je s BOZP seznámen individuálně. Znalost zásad je ověřována průběžně. Cílem ovšem není pouhá znalost zásad BOZP, ale především bezpečné chování žáků.

Stupně dozoru

Práce pod dozorem: Vyžaduje trvalou přítomnost osoby pověřené dozorem, která dozírá na dodržování BOPZ a pracovního postupu. Tato osoba musí všechny místa zrakově obsáhnout tak, aby mohla zasáhnout v případě porušení bezpečnostních předpisů, pracovních postupů nebo ohrožení zdraví.

Práce pod dohledem: Osoba pověřená dohledem zkontroluje pracoviště (stanoviště) žáků před zahájením práce, a pokud všechna místa zrakově neobsáhne, pak je v průběhu prací obchází a kontroluje.

Stanovení příslušného stupně dozoru na konkrétní probírané téma je povinností učitele v závislosti na charakteru tématu a podmínkách jednotlivých pracovišť (stanovišť), kde žáci příslušný tematický celek plní.

Pravidelně jsou prováděny kontroly stavu objektů v areálu školy. Je vedena prevence před násilím, šikanou a jinými společensko-negativními jevy v hodinách základů společenských věd, zdravotní a rodinné výchově aj. formou diskuzí, pohovorů, modelových situací, přednášek a filmů. Soustavně je zlepšováno pracovní prostředí (v závislosti na finančních možnostech školy) a pracovní podmínky podporující zdraví ve smyslu národního programu Zdraví pro 21. století.

8. Spolupráce se sociálními partnery

Partnerské vztahy pomáhají škole podporovat další vývoj ve všech oblastech jejího působení. Mezi významné partnery patří především zřizovatel. Management školy s ním spolupracuje především v oblasti ekonomické, ale také konzultuje otázky legislativní povahy. Zřizovatel též umožňuje představitelům školy účastnit se seminářů s tematikou zaměřenou na sestavování struktury projektů, které by mohly škole umožnit získat finanční prostředky z Evropských fondů. Zřizovatelem je též podporován rozvoj mezinárodních vztahů s partnerskými školami, jelikož poskytuje finanční prostředky, které částečně pokrývají náklady pro pobytové a poznávací zájezdy žáků do zahraničí.

Se školou též spolupracuje školská rada. V nedávné době došlo k volbě a následné obměně jejich členů, protože končilo tříleté volební období stávajících členů.

Za významné partnery považuje škola rodiče svých žáků. Zákonní zástupci jsou o prospěchu svých dětí informováni během dvou rodičovských schůzek a průběžně pak formou aplikace Bakalář. Při problémech s kázní či prospěchem, jejichž řešení nesnese odkladu, mají možnost školu kontaktovat telefonicky či e – mailem a domluvit si osobní jednání. K neformálnímu setkávání rodičů se školou pak dochází na společenských akcích v souvislosti s ukončováním studia: především na maturitních plesech či na každoročním slavnostním předáváním maturitních vysvědčení či výučních listů.

Samosprávný žákovský orgán funguje ve škole pod názvem Školní parlament. Žáci si spolupráci s vedením školy oblíbili, mají větší pocit podílu na životě školy. V nedávné době bylo z iniciativy rodičovské veřejnosti založeno občanské sdružení Beneška, které pomáhá zejména v ekonomické oblasti.

K dalším významným partnerům školy patří Pedagogicko - psychologická poradna Kladno, K – centrum Kladno, Úřad práce Kladno a dále také celá řada úřadů veřejné správy, v nichž žáci školy konají odbornou praxi.